

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

[Sverige, F. K. P. R.]

Statsrådet
Acta

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR

LANDSFÖRENINGEN OCH LOKALFÖRENINGARNA

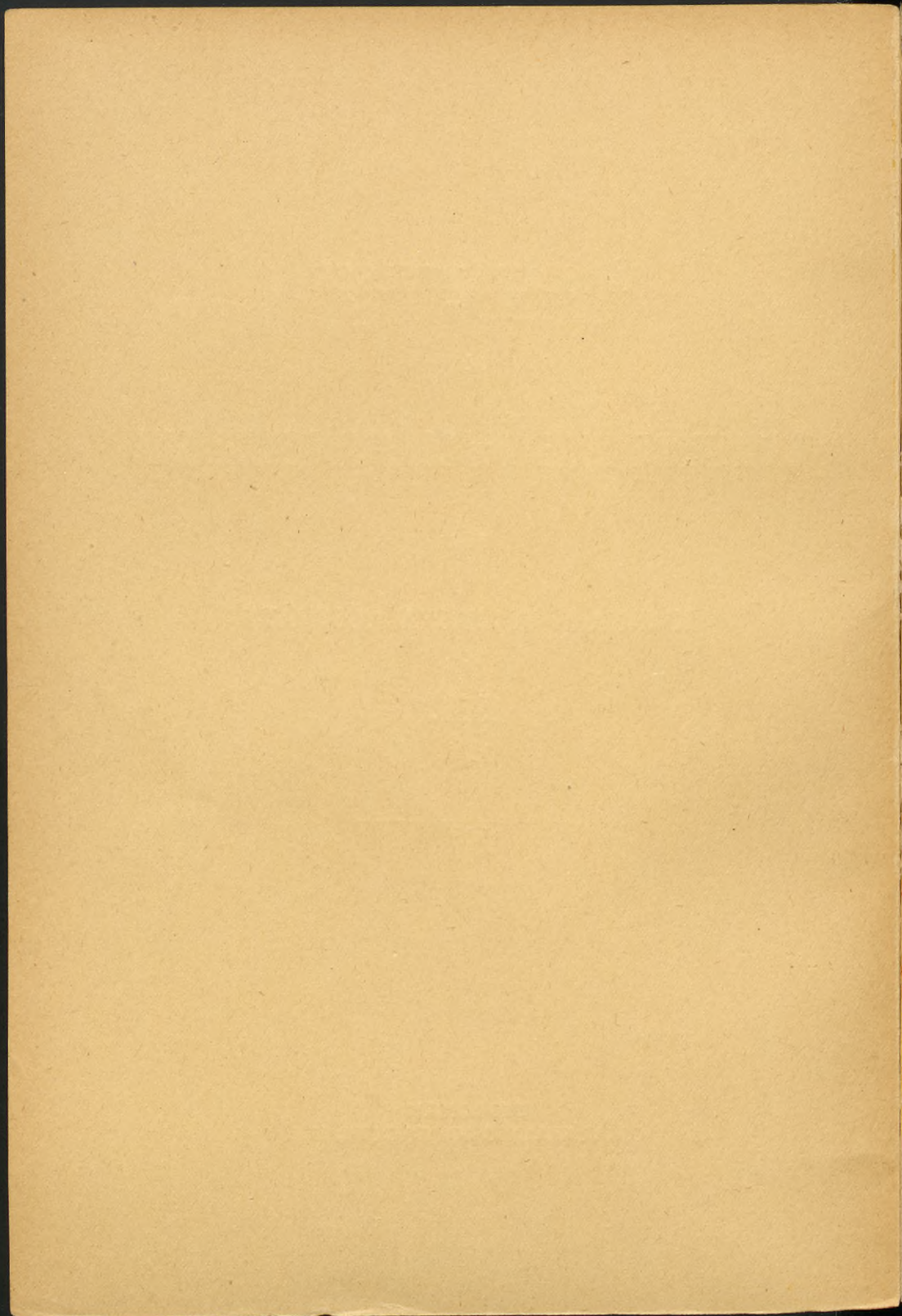
FÖR

KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT

1913.

STOCKHOLM
OSKAR EKLUNDS BOKTRYCKERI, 1914.

ÅRSBERÄTTELSE
FÖR
LANDSFÖRENINGEN
OCH
LOKALFÖRENINGARNA
FÖR
KVINNANS POLITISKA RÖSTRÄTT
1913.

—•••—
STOCKHOLM 1914
OSKAR EKLUNDS BOKTRYCKERI.

Centralstyrelsens
årsberättelse 1913.

Centralstyrelsens

för

Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt

årsberättelse 1913.

Oaktat 1913 skilde sig från de närmast föregående åren därigenom, att kvinnornas rösträttsfråga under detsamma ej förekom till behandling i riksdagen, blev detta år dock av stor betydelse för den svenska kvinnorösträttsrörelsen. Under 1913 igångsattes och utfördes den opinionsyttring för full politisk medborgarrätt, som avsåg att stödja den kungl. proposition, som väntades till riksdagen 1914. Detta arbete har också i mycket stor utsträckning tagit de svenska rösträttskvinnornas tid, krafter och intresse i anspråk.

Trots allt motstånd, som genom arbetet för opinionsyttringen fick ökat liv, har Landsföreningen under året sett antalet av sina lokalföreningar och sina medlemmar högst väsentligt ökas.

Antalet lokalföreningar, som den 31 december 1912 utgjorde 185, därav 18 filialer med ett sammanlagt medlemsantal av 14,625, utgjorde den 31 december 1913 213, därav 24 filialer med ett sammanlagt medlemsantal av 17,057.

*Antal lokal-
föreningar.*

Under 1913 ha bildats 31 nya lokalföreningar, därav 8 filialer. De nya föreningarna, av vilka 5 äro återupplivade, äro: Alby, Alingsås, Boden, Edane, Finspång, Haverö, Horn, Hör, Katrineholm, Kiruna, Kårböle, Lidköping, Limmared, Linsäll, Lit, Ljungskile, Los, Malung, Mjölby, Persberg, Segmon, Sveg, Tomelilla, Västervik och Älvsered.

Filialerna äro: Grödinge, Kantorp, Klinte, Kungsör, Strömsnäs bruk, Trosa, Valla och Vång.¹ Under året ha endast

¹ Under början av 1914 ha bildats 2 nya föreningar, Ljungbyhed och Nybro. Dessutom ha filialerna Valla och Kantorp sammanlagits till en förening under namnet Sködinge.

2 föreningar och 2 filialer nedlagt sin verksamhet, nämligen Rånnum, Älvsered, Slite och Väse. Valdemarsvik har blivit självständig förening och Uddeholm har blivit filial till Karlsstad. Dessutom har bildats ett länsförbund, Dalarnas, så att länsförbundens antal nu utgör 15.

*Centralstyrelsens
årsmöte.*

I centralstyrelsens 10:e årsmöte, som ägde rum i Stockholm den 9 och 10 januari, deltog 84 medlemmar representerande 65 föreningar. Dessa voro:

Fru Ann Margret Holmgren, ständig ledamot; fröken Anna Whitlock, ständig ledamot; fröken Carolina Falk, Arboga; fru Annie Robsahm, Arvika; fru Ingrid Teglund, c. s., Avesta-Krylbo; fröken Vilma Ericsson, Askersund; fru Wilhelmina Hallenberg, Bollnäs; fru Erika Bengtsson, Bomhus; fröken Signe Dahlin, c. s., Borås; fröken Maria Löfroth, Eksjö; fröken Greta Lybeck, Eskilstuna; fröken Hilma Nordlund, c. s., Eskilstuna; fröken Ottilia Marin, Filipstad; fröken Alma Rundberg, c. s., Filipstad; fröken Lovisa Thorén, Flen; fru Maria Pegelow, c. s., Flen; fru Agnes Torelius, Forshaga; fröken Ingrid Bosæus, c. s., Grängesberg; fru Anna Hellborn, Gällivare; fru Klara Lindh, Gävle; fru Frigga Carlberg, Göteborg; fröken Hildur Öjjer, c. s., Göteborg; fru Siri Forssell, c. s., Hallsberg; fröken Alma Persson, Hudiksvall; fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, Huskvarna; fröken Alfhild Beijbom, c. s., Huskvarna; fröken Emma Aulin, Jönköping, fru Hulda Lundberg, c. s., Jönköping; fröken Ida Schmidt, Karlshamn; fru Lisa Velander, c. s., Karlshamn; fröken Hulda Forsgren, Karlskoga; fröken Sigrid Kruse, Karlskrona; fru Gerda Hellberg, Karlstad; fru Greta Gullström, c. s., Karlstad; fröken Elisabeth Nilsson, Kristianstad; fröken Anna Hasselgren, c. s., Kristianstad; fröken Gerda Åström, c. s., Kumla; fru Emelie Johansson, Köping; fru Bertha Francke-Åkeson, Landskrona, fröken Beda Lindell, c. s., Lindesberg; fröken Jenny Wallerstedt, Ljungköping, fröken Viola Bodén, c. s., Luleå; docent Hilma Borelius, Lund; jur. kand. Anna Wicksell, c. s., Lund, fröken Naëmi Uddenberg, Malmö; fru Andriette Florén, Mariestad; fröken Mathilda Johnsson, Mellerud; fru Margit Holmgren-Ekman, Motala; fröken Anna Molin, Nyköping; fru Frida Stéenhoff, c. s., Oskarshamn; fröken Lilly Callander, Osby; fru Augusta Tonning, Ronneby; fru Maria Bolin, Rönninge; fru Jenny Velander, Skara; fru Julia Rydstrom, Stenstorp; fröken Signe Bergman, Stockholm; fru Ezaline Boheman, Stockholm; d:r Karolina Widerström, Stockholm; friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s., Stockholm; fru Ester Brisman, c. s., Stock-

holm; fru Augusta Widebeck, Strängnäs; fru Mathilda Lindblom, c. s., Strängnäs; fröken Ingrid Nilsson, c. s., Strömstad; fröken Elin Wahlquist, Sundsvall; fru Karin Lundgren, Svartvik; fröken Maria Larsson, Söderhamn; fru Malla Grönlund, Söderköping; fru Märta Hellström, c. s., Söderköping; fru Maria Dehn, c. s., Södertälje; fröken Anna Montelius, Trelleborg; fröken Signe Wollter, Trollhättan; fröken Ellen Envall, c. s., Ulricehamn; fröken Anna Grönfeldt, c. s., Umeå; fru Ellen Hagen, Uppsala; fröken Bertha Nilsson, c. s., Varberg; fru Alma Lénström, c. s., Vaxholm; fru Caroline Benedicks-Bruce, Västkinde; fröken Ingrid Bergius, Vänersborg; fru Ruth Randall-Edström, c. s., Västerås; d:r Gulli Petrini, Växjö; fröken Ellen Wester, Ängelholm; fru Elsa Perselli, Örebro; fru Hanna Lindberg-Been, c. s., Örebro; fru Willanova Bergner, c. s., Östersund.

Båda förmiddagarna upptogs av enskilda möten, första dagens afton av ett halvenskilt möte och andra dagens afton av ett samkväm med supé på Högloftet, Skansen.

Centralstyrelsemötet öppnades av L. K. P. R:s ordf., fröken Anna Whitlock, som påpekade hurusom L. K. P. R., efter att ha existerat i 10 år, nu nått därhän, att frågan ej längre gällde *om*, utan *när* kvinnorna skulle få politisk rösträtt. Det innevarande året, som kommer att bli ett väntans år, måste användas till att få så många kvinnor som möjligt att till riksdagen 1914 samla sig kring kravet på full politisk medborgarrätt.

Härefter företogs val av ordf. och v. ordf. Med acklamation återvaldes till ordf. fröken Anna Whitlock och till v. ordf. fröken Signe Bergman.

Till Landsföreningens sekreterare och skattmästare återvalde V. U. fru Ezaline Boheman och fröken Thorborg Widebeck.

Till centralstyrelsens första hedersledamot valdes fru Martina Bergman-Österberg.

Sedan en del föreningsangelägenheter behandlats, antog centralstyrelsen enhälligt ett från föregående centralstyrelsemöte vilande förslag till ändring av § 8 i L. K. P. R:s¹ stadgar, avseende landsföreningsavgiftens höjande till 35 öre.

Därefter redogjorde fru A. Wicksell för de Bergman-Österbergska samhällskurserna under det gångna året. Såsom fast anställda kursledare hade fröken G. Planting-Gyllenbåga

¹) Efter stadgeenlig omröstning inom lokalföreningarna har denna stadgeändring sedan under året blivit slutgiltigt antagen.

under vårterminen föreläst inom Jönköpings län och jur. kand. E. Andén under höstterminen föreläst i Dalarna. I Blekinge hade fristående kurser hållits av jur. kand. A. Wicksell; fru F. Carlberg och fröken S. Kruse. Till medlemmar i underkommittéerna för kurserna valdes:

för *Götaland*: jur. kand. A. Wicksell, fröken S. Kruse och fröken S. Wollter. Då fröken Wollter under året komme att flytta till utlandet, valdes till hennes suppleant fröken J. Wallerstedt:

för *Svealand*: fru G. Hellberg, fru E. Hagen och fröken V. Olander, samt

för *Norrland*: fru K. Lindh, fröken A. Grönfeldt och fröken E. Wahlquist.

Frågan om *L. K. P. R. och pressen* inleddes av fröken S. Bergman, som redogjorde för tidningen Rösträtt för kvinnors första verksamhetsår. Tidningen, vars första nummer utkommit 1 mars, hade utgivits i 20 nummer, varav 1 dubbelnummer, i en sammanlagd upplaga av 121,000 ex. Dess första redaktör, fil. kand. fröken E. Krey, hade på grund av annat krävande arbete måst avgå med 1912 års utgång, och till hennes efterträdare hade utsetts fil. kand. fru E. Brisman, som visat sig vara en synnerligen dugande och intresserad kraft.

Fru K. Lindh lämnade därefter en redogörelse för L. K. P. R:s artikelserie, som under 1912 haft 35 abonnerande tidningar, med en sammanlagd upplaga av 298,650 ex. Med 12 artiklar under året betyder detta en siffra av 3,583,800 ex.

Sedan fru C. Benedicks-Bruce redogjort för sitt *Förslag att bilda F. K. P. R. sockenvis* och framhållit vikten av att bedriva agitation på landsbygden sockenvis eller inom ett begränsat område, inledde fröken Mathilda Johnsson frågan: *Huru kunna stödja nybildade F. K. P. R.?* Tal. framhöll nödvändigheten av att nybildade föreningar under sitt första år genom L. K. P. R. finge goda talare och eventuellt annan hjälp. Efter en kortare diskussion uttalade sig centralstyrelsen för önskvärdheten av att de små föreningarna i största möjliga mån sökte hjälpa sig själva, men att L. K. P. R. skulle träda stödjande emellan, då detta visade sig vara behövtigt.

Största delen av andra dagens förmiddag upptogs av behandlingen av mötets viktigaste fråga: *Opinionsyttringen till riksdagen 1914*. Ordf. erinrade om kvinnornas masspetition år 1907 och framhöll att nu, sedan kvinnornas rösträttsfråga blivit föremål för en kungl. proposition och antagits av Andra kammaren, var *petitionernas* tid förbi. Vad som nu behövdes,

var en *opinionsyttring*, som skulle tillbakavisa påståendet, att kvinnorna själva icke önskade rösträtt. En namninsamling under ett principuttalande, så formulerat att kvinnor ur alla partier kunde ansluta sig därtill, vore därför nu den lämpligaste formen. V. U. hade föreslagit följande formulering:

Kvinnornas opinionsyttring för politisk rösträtt och valbarhet.

Vi undertecknade svenska kvinnor ansluta oss till kravet på full politisk medborgarrätt för Sveriges kvinnor.

Efter en stunds livlig diskussion antog centralstyrelsen enhälligt den av V. U. föreslagna formuleringen.

Därpå behandlades punkt för punkt den av V. U. utarbetade och till lokalföreningarna under hösten utsända organisationsplanen. Efter en livlig diskussion och sedan en del mindre ändringar vidtagits, blev följande organisationsplan för namninsamlingen antagen:

Opinionsyttring till riksdagen 1914.

Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt har beslutat att bland Sveriges kvinnor över 18 år föranställa en namninsamling, som tar sin början på nyåret 1913.

Redan i januari 1907, då kvinnornas rösträttsfråga ännu var jämförelsevis ny och rösträttsrörelsen så mycket mindre utbredd än nu, framlämnade Sveriges kvinnor en masspetition till riksdagen, undertecknad av 142,128 kvinnor. Sedan kvinnornas rösträttsfråga numera varit föremål för en kungl. proposition och tre gånger antagits av Andra kammaren, är tiden för *petitioner* förbi, varför en ny *masspetition* icke kan ifrågakomma. Vad som nu fordras är en *opinionsyttring* från kvinnornas sida. Ett överväldigande antal kvinnor måste visa, att *Sveriges kvinnor vilja ha rösträtt* och därmed kraftigt motbevisa det i riksdagen ständigt återkommande talet, att den stora mängden av kvinnor *icke* önska rösträtt. Detta kan enklast ske genom tecknandet av namn på listor, som ha följande formulering:

Kvinnornas opinionsyttring för politisk rösträtt och valbarhet.

Vi undertecknade svenska kvinnor ansluta oss till kravet på full politisk medborgarrätt för kvinnor.

Detta principuttalande är formulerat så, att det icke kan hindra någon kvinna, som i princip är för saken, vilket politiskt parti hon än må tillhöra, att underteckna det med sitt namn.

Organisationen.

1. Namninsamlingen handhaves av Landsföreningen genom länsförbunden och lokalföreningarna.

2. Varje län organiseras särskilt. Där länsförbund finnas, taga dessa organisationen om hand, i övriga län den största rösträttsföreningen i länet.

3. Länsförbundets styrelse eller den största rösträttsföreningen sammankallar ombud från alla föreningarna inom länet till ett möte, där uppdelning av alla inom länet befintliga kommuner sker. Där avstånden ställa överstigliga hinder i vägen för ett sådant möte, ordnas organisationen skriftligt. Varje rösträttsförening svarar för det område, som den fått sig tilldelat. Detta bör naturligen vara det till föreningen närmast angränsande. De större föreningarna åtaga sig större områden än de mindre.

4. Sedan länet blivit uppdelat, utlysas föreningsmöten inom de olika föreningarna, och kommittéer, som få sig ålagt att organisera namninsamlingen inom det tilldelade området, tillsättas.

5. Kommittén i sin tur uppdelar sitt område, öppnar en »rösträttsbyrå» och anskaffar personer, som åtaga sig namninsamlingen.

Centralbyrån och lokalbyråarna.

Centralbyrån.

1. En Centralbyrå för hela landet öppnas i Stockholm, 6 Lästmakaregatan, med en avlönad generalsekreterare, som kan ägna hela sin tid åt detta arbete. Centralbyrån står närmast under överinseende av en centralkommitté, bestående av 5, högst 7 medlemmar, därav 3 medlemmar av V. U. Generalsekreteraren är självskriven medlem av Centralkommittén.

2. Centralbyrån sköter all korrespondens med landsorten, ombestyr tryckning och utsändning av alla listor och andra trycksaker samt sköter opinionsyttringens allmänna räkenskaper.

3. Centralbyrån och lokalbyråarna sätta sig i förbindelse med andra föreningar, särskilt kvinnoföreningar, såsom Fredrika-Bremer-Förbundet, Vita bandet, K. F. U. K., kvinnoklubbar samt nykterhets- och andra organisationer m. fl., och tillförsäkra sig deras intresse och medverkan, så att de göra propaganda för opinionsyttringen i sin press, förorda saken på sina möten och sammankomster. Om möjligt även bidra med frivilligt arbetskraft och penningmedel samt framför allt förmå kvinnorna att teckna sina namn på listorna.

4. Rösträttsföredrag, till vilka även män äga tillträde, anordnas i största möjliga utsträckning. Så vitt möjligt användas lokala talare. Där sådana icke kunna anskaffas, förmedlas föredrag genom Centralbyrån, dit rösträttstalare kunna insända anmälan om tider m. m.

Lokalbyråarna.

1. Varje förening öppnar en byrå under den tid namninsamlingen pågår inom dess område. Lokalbyråarna böra kunna skötas av frivilliga krafter och åtminstone på mindre orter inrymmas i något privat hem. Genom överenskommelse med andra föreningar på orten, vilka möjligen äga lokal, kan byrån inrättas i goodtemplarhus eller andra sådana lokaler.

2. Lokalbyrån tillhandahåller listor, vilka utlämnas numrerade och mot redovisningsskyldighet till namninsamlarna. Lokalbyrån redovisar i sin tur till Centralbyrån i Stockholm, dit alla listor slutligen insändas. Lokalbyrån ombestyr affischering och anordnar föredrag, där sådana äro önskvärda, samt sköter annonser och notiser i lokalpressen.

Namninsamlingen.

1. Varje län bestämmer på förhand vilken tid av året, som skall anslås till namninsamlingen, och anordnar, där så anses lämpligt, en *rösträttsmånad* eller *rösträttsvecka* i varje namninsamlingsdistrikt. Dessa namninsamlingstider böra koncentreras så mycket som möjligt inom samma län, så att intresset där samlas om opinionsyttringen medan den pågår. Kvinnorna underrättas på förhand genom affischer och tidningsnotiser när namninsamlingen kommer till deras trakter.

2. Allt offentliggörande i pressen angående namninsamlingens resultat sker uteslutande genom Centralbyrån.

3. Arbetet med namninsamlingen utföres gratis, dock bör om möjligt utlägg för resor och vivre på främmande orter ersättas.

Listorna.

1. Listorna böra vara lika för hela landet och utsändas genom Centralbyrån.

2. Listorna skola innehålla kolumner för namn, adress, titel och yrke samt för frivilliga bidrag, minst 10 öre. Dessutom skall på listorna tryckas en maning till kvinnorna att ej skriva sitt namn på mera än en lista samt ett påpekande att ingen kvinna under 18 år får skriva sitt namn på listorna.

3. Varje namninsamlare erhåller tryckta anvisningar om hur namninsamlingen bör bedrivas.

Ekonomien.

1. Utgifterna för opinionsyttringen bestridas a) genom tecknande av frivilliga bidrag på opinionslistorna; b) genom medel, som insamlas genom rösträttsföreningarna; c) genom inkomsten av ett rösträttsfrimärke och ett rösträttsbrevkort, utgivna av Landsföreningen.

Härefter diskuterades frågan om *resekostnadsfördelningen*. Vid årets centralstyrelsemöte hade försöksvis tillämpats en obligatorisk resekostnadsfördelning, beräknad för 1 representant för varje förening samt III klass på järnväg och I klass på ångbåt. Den sammanlagda summan av årets reseräkningar uppgick till kr. 1,118:60, som, fördelad på 68 representanter, gav en medelreskostnad av kr. 16:45. Det gällde nu att avgöra, huruvida denna resefördelning skulle tillämpas även för framtiden.

Efter en stunds diskussion beslöt mötet att frågan ännu en gång skulle hänskjutas till lokalföreningarna, sedan dessa genom 1913 års försök blivit bättre i stånd att bedöma de praktiska verkningarna av systemet.

Slutligen redogjorde fru A. Widebeck för innehållet i fru W. Bergners från föregående dag uppskjutna föredrag om de direkt anslutna medlemmarnas avgifter och för sitt eget förslag om *anordnandet av en försakelsevecka under namninsamlingen*. Centralstyrelsen uttalade sin anslutning till fru Widebecks förslag.

På första aftonens halvenskilda möte talade friherrinnan Ebba Palmstierna över ämnet: *Kvinnorösträttsfrågans läge i de nordiska länderna just nu*. Tal. erinrade om att kvinnorna i Finland och Norge äga rösträtt, att Danmarks kvinnor hade stor utsikt att erhålla den inom en snar framtid och att Sveriges kvinnor sålunda skulle bli de i politiskt avseende sämst ställda av Nordens kvinnor.

Andra talare var fru Jenny Velander, som till ämne valt *Kvinnorna och hushållningssällskapen* och framhöll vikten av att kvinnorna mera än som hittills skett invaldes i dessa organisationer, där de ha så stora förutsättningar att göra sig gällande. Verksamheten inom hushållningssällskapen skulle dessutom kunna bli en utmärkt förberedelse för inträdet i landstingen.

Över ämnet: *Vad som är svårt och vad som är lätt för kvinnorna, då de skola börja att arbeta med i det offentliga livet* talade fröken Ellen Wester, som särskilt uppehöll sig vid vikten för kvinnorna att sätta sig in i det modärna kommunala och politiska maskineriet och skaffa sig kunskaper om lagar och förordningar.

Efter föredraget framlade, på uppmaning av ordf., några av de i mötet deltagande kvinnliga stadsfullmäktige sina erfarenheter från detta verksamhetsområde.

Vid det samkväm på Skansen, vilket avslutade centralstyrelsemötet, hälsades de närvarande välkomna av d:r K. Widerström, som talade för det goda samarbetet mellan män och kvinnor och solidariteten kvinnor emellan. Därefter talade d:r G. Petrini om förslaget till ålderdomspensionering och om kvinnornas ofördelaktiga ställning i detsamma.

Efter supén lämnade fru L. Woods-Beckman en intressant redogörelse för männens första internationella kvinnorösträttskongress, som ägt rum i London i oktober, och fröken A. Whitlock beledsagade en serie vackra skioptikonbilder från

Ungern med en kort geografisk-historisk skildring av detta land, där den nästa Internationella rösträttskongressen skulle äga rum. Det rikhaltiga programmet utfylldes med sång och uppträdande av den bekanta »Madame Anti».

Alldeles ouppmärksamrad har kvinnornas rösträttsfråga icke varit vid 1913 års riksdag, ehuru det denna gång endast gällt den kommunala rösträtten.

Gifta kvinnors kommunala rösträtt.

Genom herr Åkerlunds motion om sådan ändring i skattelagarna, att inkomst, som av gift kvinna förvärfvas genom arbete, skall vara skattefri, om den ej överstiger 300 kr., samt mannens och hustruns sammanlagda inkomst ej överstiger 1,200 kr., riktades ett nytt anfall mot de gifta kvinnornas kommunala rösträtt. Denna motion avstyrktes emellertid av Bevillningsutskottet samt föll i Första kammaren med 81 röster mot 29 och i Andra kammaren med 131 röster mot 45.

En av herrar Sjöberg och Kronlund väckt motion om rösträtt för kvinnor vid borgmästareval tillstyrktes av Konstitutionsutskottet och bifölls av Andra kammaren utan debatt och votering, men föll efter ett kortare replikskifte utan votering i Första kammaren.

Kvinnors rösträtt vid borgmästareval.

Den ofördelaktiga ställning, som kvinnorna på grund av sin rösträttslöshet intaga i samhället, fick en slående illustration vid årets riksdag, då frågan om allmän folkpensionering kom under behandling. Sällan om ens någonsin hade en fråga så som denna förmått ena kvinnor ur alla partier och alla samhällsklasser. I en enstämmig protestresolution hade kvinnorna, under framhållande av sina berättigade krav, på fulltaligt besökta möten över hela landet uttalat sin förkastelse över männens sätt att tillvarataga kvinnornas intressen. De orepresenterade kvinnornas synpunkter blevo detta oaktat i riksdagen lämnade utan avseende, ett förhållande som också under debatten påpekades av statsminister Staaff, vilken som en mörk punkt framhöll, att den frågan beretts, diskuterats och avgjorts allenast av hälften av det svenska folket och dess representanter. »Nu är det dock så», sade han, »att det är de så att säga självtagna förmyndarna, som ensamma besluta, och de tvångsvis omyndiga, som få rätta sig efter beslutet. Efter min mening är detta icke nyttigt, icke lyckligt för samhället. Ju mera vi kunna grunda detsamma på rättfärdighet, dess bättre, och det framträder, synes det mig, särskilt i en stor sak sådan som denna. Den frågan återkomma vi emellertid till — om vi leva — vid nästa riksdag.»

Kvinnorna och folkpensioneringen.

Stadsfullmäktigevalen.

I det fåtal städer, som valde stadsfullmäktige 1913, har man alltjämt kunnat konstatera ett livligt deltagande i valen från kvinnornas sida. Utom i Stockholm, där de 3 kvinnor, som stodo under omval, återvaldes, insattes kvinnliga stadsfullmäktige i 12 städer. De kvinnliga stadsfullmäktiges sammanlagda antal utgjorde vid årets slut 83.

Kvinnornas opinionsyttring för politisk rösträtt och valbarhet.

Större delen av rösträttsföreningarnas arbete under 1913 har koncentrerat sig kring den stora opinionsyttringen till 1914 års riksdag. Enligt inkomna uppgifter ha för namninsamlingen hållits omkring 400 möten, insamlats 19,518 kr. och utgivits 356,000 ex. flygblad. Rekordet såsom föredragshållare såväl i fråga om besökta platser som hållna föredrag slås av rösträttsveteranen, fru Augusta Tonning, som under 1913 besökt 195 platser och hållit 105 föredrag. Av penningarna ha 12,854 kr. insamlats genom frivilliga bidrag på opinionslistorna, 2,829 kr. infutit genom försakelsedagen, 3,050 kr. skänkts av enskilda personer och 785 kr. utgjort vinsten på försälda rösträttsbrevkort och agitationsmärken. Av flygbladen ha 7 utgivits av Landsföreningen och 2 av Göteborgs F. K. P. R.

Beträffande antalet namninsamlare är det omöjligt att uppge någon exakt siffra; 2,030 är den summa, som framgått av inkomna uppgifter från föreningarna, men denna torde med all sannolikhet kunna fördubblas. Listor ha tryckts till ett antal av 70,000, och dessutom ha i en hel del huvudstads- och landsortstidningar intagits s. k. klipplistor, varigenom listornas antal mer än fördubblats. Förutom dessa klipplistor har pressen, d. v. s. huvudsakligast vänsterpressen, intagit en mängd artiklar och notiser om namninsamlingen, vilka ofta utsänts från rösträttsföreningarna själva. I detta avseende utgör Skåneförbundet ett lysande exempel och visar vad som kan åstadkommas, då ett arbete skötes systematiskt. Knappt en dag under årets senare hälft förgick utan att Skånepräsen hade ett eller annat att säga om namninsamlingen eller rösträttsfrågan i allmänhet. Detta »matande» av präsen sköttes så gott som uteslutande av Skåneförbundets ordförande ensam.

Av de uppgifter, som här meddelats, framgår ovedersägligt, att rösträttskvinnorna utfört ett omfattande och målmedvetet arbete, och att de icke låtit sig nedslå av den starka motvind, de så ofta haft att kämpa emot. Ty det är just det karaktäristiska för denna namninsamling, jämförd med den, som gjordes 1906, att på samma gång som intresse

och förståelse för saken nu varit ojämförligt mycket större, så har motståndet varit ojämförligt mycket starkare och mera samlat.

Genast vid sin start möttes namninsamlingen av häftiga angrepp i högerpressen, som anföll den på flera punkter. Ordalydelsen i det uttalande, som skulle samla kvinnorna, kritiserades och utsattes för feltolkning; åldersgränsen — 18 år —, som 1906 fått passera utan anmärkning och som även utgjorde gränsen vid den stora nykterhetsomröstningen, uttyddes så, att en stor del av undertecknarna skulle komma att bestå av oansvariga barn.¹ Och på detta sätt fortgick det under så gott som hela namninsamlingsåret. Gång på gång utsändes cirkulärartiklar mot rösträtten och namninsamlingen, vilka gjorde sin rond i högerns hela landsortspress, och formliga floder av »insändare» översvämmade höger-tidningarna och särskilt några av de större huvudstadsbladen.

Under hösten, då försvarsfrågan blev mer och mer brännande, gjordes ett försök att vädja till rösträttskvinnornas fosterlandskärlek och förmå dem att avstå från lösningen av sin rösträttsfråga till förmån för försvaret. Denna agitation föll emellertid på sin egen orimlighet — det fanns ju ingenting som hindrade att dessa båda frågor löstes under samma riksdag — och det argumentet uteslöts också från de s. k. försvarslistor, som under några veckor cirkulerade bland kvinnorna runt om i landet.

Men trots alla dessa olika former av angrepp arbetade rösträttskvinnorna oförtrutet vidare, i medvetande om att de med ärliga medel verkade för en god sak. Och från många håll fingo de också en god hjälp i sitt arbete. De båda vänsterpartierna lämnade dem sitt understöd. Årets frisinnade landsmöte uttalade sig enhälligt för att de frisinnade, organisationer såväl som tidningar och enskilda medlemmar, borde på allt sätt stödja kvinnornas opinionsyttring för politisk rösträtt och valbarhet. En dylik uppmaning utsändes också till Frisinnade landsföreningens alla lokalföreningar. De frisinnade organisationerna ha också på många håll varit kvinnorna till stor hjälp och pressen har, såsom redan nämnts, lämnat sitt stöd.

Redan i början av namninsamlingen skrev det socialdemokratiska partiets ledare, redaktör Hj. Branting, i sin tid-

¹ För att kunna kontrollera antalet av de kvinnor under 18—21 år, som skrevo sina namn på listorna, tilltrycktes på listorna en särskild uppmaning till alla mellan 18—21 år att utsätta sitt födelseår.

ning en kraftig maning till de socialdemokratiska kvinnorna, att hjälpa till med namninsamlingen, som borde kunna ena alla kvinnor. De socialdemokratiska organisationerna ha också på en mängd platser lämnat en värdefull hjälp. I arbetarehem var det en mycket vanlig företeelse, att mannen ivrigt uppmanade hustrun eller dottern att skriva på listan. Inom de burgnare kretsarna hörde det däremot ej till sällsyntheterna, att mannen förbjöd hustrun att skriva på och att namninsamlarna fingo utstå åtskilliga obehag. I många trakter, särskilt inom Jönköpings län, hade namninsamlarna sitt allra bästa stöd hos männen, som till och med själva deltog i namninsamlingsarbetet. Nykterhetsorganisationerna ha också lämnat en mycket god hjälp med spridning av listor, anskaffande av lokaler till föredrag m. m. Prästerskapet har i olika trakter ställt sig mycket olika till saken. På en del platser ha de gjort allt för att motarbeta namninsamlingen, på andra åter ha de skänkt den ett värdefullt stöd.

När det gäller att sända listor till socknar, där inga rösträttsföreningar eller andra hjälporganisationer funnits, har man i allmänhet i första hand vänt sig till folkskollärarinnorna och barnmorskorna, och sällan har denna vädjan varit för-gäves, även om resultatet icke alltid kunnat bli så stort. Bristen på arbetskrafter har gjort sig kännbar överallt. De rösträttsintresserade kvinnorna utgöras ju till största delen av sådana, som ej kunna fritt disponera sin tid, och avlönat arbete har icke förekommit annat än för en och annan byråföreståndare i några av de större föreningarna. Det lider icke heller något tvivel, att resultatet skulle kunnat bli ännu mycket bättre, om tillgången på arbetskraft varit större. Men sådana som förhållandena nu voro, har det i alla fall utförts ett storartat arbete med jämförelsevis små medel.

Den *politiska* betydelsen av namninsamlingen måste ju bli i så hög grad beroende av en hel del yttre omständigheter, att det är mycket svårt att därom uttala någon förmodan. Men om dess betydelse som *upplysningsmedel* torde blott *en* mening kunna råda. Under hela det år, som arbetet pågått, har landet icke fått någon fred för kvinnans politiska rösträtt. Prässen har sysselsatt sig med denna fråga så som aldrig förr — kongressåret ej ens undantaget — och även motagitationen har nog haft sin nytta. Och så alla dessa namninsamlare, som gått ur hus i hus och talat rösträtt, hur ha de icke ända ut i ödebygderna spritt kunskapen om och intresset för kvinnans medborgarrätt. Och talet om att lands-

bygdens kvinnor ej skulle vara intresserade av denna fråga har grundligt vederlagts, ty just på landsbygden har intresset visat sig vara stort. Men här har å andra sidan bristen på arbetskrafter gjort sig allra mest kännbar, ty på grund av de långa avstånden och den glesa befolkningen tar det tid att arbeta igenom bygderna.

Från de nordligaste delarna av vårt land förmäles om ett varmt intresse och en rörande törst efter kunskap. Ända bort i de avlägsnaste lapp- och finnbygderna ha namninsamlare nått, och många underliga namn och bomärken läsas på listorna där uppifrån. För dem, som stå mitt uppe i det aktiva arbetet för rösträtten, är det en hjälp och ett stöd att tänka på alla de många ute i bygderna, som se framåt mot det mål, för vilket vi arbeta: kvinnornas fulla politiska medborgarrätt.¹

Den ökade aktivitet inom rösträttsrörelsen, som namninsamlingen förde med sig, framkallade de första ansatserna till en organiserad motagitation mot kvinnorösträtten i vårt land. För att uppta kampen mot kvinnorösträtten framskötts ett av högerpartiets yngsta politiska sammanslutningar, Ungsvenska förbundet, som på våren genom en notis i pressen meddelade, att det beslutat igångsätta en motagitation mot den kvinnliga »rösträttspetitionen». Med anledning härav beslöt V. U. att å L. K. P. R:s vägnar skriftligen inbjuda Förbundet till ett offentligt diskussionsmöte å utsatt dag och plats. Denna inbjudan avslogs emellertid med hänvisning till ett av Förbundet inom den närmaste framtiden planerat offentligt möte. V. U. vidhöll sin inbjudan, och L. K. P. R:s möte ägde rum å Grand Hôtel den 29 april.

Till samma dag och tid hade Ungsvenska förbundet utsatt sitt möte, som ägde rum å Runan.

Vid L. K. P. R:s möte talade d:r Lydia Wahlström om »Kvinnorösträtten ur statsrättens och statsnyttans synpunkter», och d:r Gulli Petrini bemötte motståndarnas argument, sådana de framkommit under debatterna i riksdagen 1912.

Sedan mötets ordförande redan vid sammanträdet början förgäves vädjat till de eventuellt närvarande medlemmarna av Ungsvenska förbundet att välja sin plats i diskussionen, inleddes denna av den enda närvarande företrädaren för opposi-

¹ På grund av de oförutsedda politiska händelserna har framlämnandet av opinionsyttringen icke kunnat ske inom den beräknade tiden, och av den anledningen har namninsamlingens slutsiffra ej ännu kunnat offentliggöras.

*Ungsvenska
förbundets
motagita-
tion.*

tionens talan, redaktör Millqvist, som likväl icke ställde sig helt avvisande mot tanken på rösträtt för kvinnor. Han uttalade sin sympati för rösträtt åt kommunalt röstberättigade kvinnor. Härefter uppträdde redaktör von Koch, som just kommit från Ungsvenska förbundets möte, och skildrade sina intryck därför. Sedan ännu några talare yttrat sig, antog mötet enhälligt följande resolution:

»Män och kvinnor, samlade till offentligt möte i Stockholm den 29 april 1913, uttala sin anslutning till kvinnornas krav på politiska rättigheter, vilket krav för närvarande bäst främjas genom ett kraftigt understödjande av den av L. K. P. R. igångsatta opinionsyttringen för politisk rösträtt och valbarhet för Sveriges kvinnor.»

Vid Ungsvenska förbundets möte talade d:r H. Haralds om »Ungsvenskhet och feminism» och d:r G. Rahmn om »Anti-suffragetrörelsen i England». Mötet antog en resolution mot kvinnans politiska rösträtt. En begäran om votering avslogs. Mötet antog för övrigt sådana former genom förkvävande av det fria ordet, genom tumult och oväsen, att det hos alla rättänkande människor uppväckte ett skarpt och berättigat klander, vilket bl. a. tog sig uttryck i ett flertal artiklar och insändare i pressen. Den av Ungsvenska förbundet utlovade fortsättningen på agitationen inskränkte sig till ett möte i Norrköping, av vilket förbundet ej heller skördade någon ära.

*Internatio-
nella
kvinnoröst-
rättsallian-
sens 7:e
kongress.*

Den Internationella kvinnorösträttsalliansens 7:e kongress, som ägde rum i Budapest 15—21 juni 1913, var synnerligen lysande och räknade omkring 2,800 deltagare, således mer än dubbelt så många som vid kongressen i Stockholm, vilken var den dittills talrikast besökta. Före kongressen voro stora rösträttsmöten anordnade i Berlin, Dresden, Prag och Wien, och på alla dessa platser talade framstående rösträttskvinnor från skilda länder.

Sverige representerades vid kongressen av 12 delegerade och 10 suppleanter. Dessa voro:

Delegerade: fru Anna Wicksell, delegationens ordf., fru Caroline Benedicks-Bruce, fru Frigga Carlberg, fröken Anna Frisell, fru Ellen Hagen, fröken Gertrud af Klintberg, d:r Gulli Petrini, fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, fru Ruth Randall-Edström, fröken Ellen Wester, fru Signe Wollter-Phister och fröken Anna Åbergsson. *Suppleanter:* fröken Eivor Hedvall, fröken Anna Holm, fröken Alfhild Lamm, fröken Anna Nilsson, fröken Hjördis Nilsson, fröken Elin

Odenocrants, fröken Eva Petrini, fru Hilda Sachs, d:r Thora Wigardh och fröken Sigrid Åkerhielm. Dessutom representerades Fredrika-Bremer-Förbundet och Nya Idun av fröken Ellen Kleman, Centralförbundet för socialt arbete av fröken Alfhild Lamm, Akademiskt bildade kvinnors förening af fru Anna Wicksell, Sällskapet Iris av fröken Tyra Kullgren och Svenska föreningen för modersskydd och sexualreform av fru Frida Stéenhoff.

Av de till Alliansen anslutna 26 länderna hade 22 sändt delegerade till kongressen, och dessutom hade regeringsrepresentanter sändts från Australien, Norge, Californien, Oregon och Washington. Fem av Männens föreningar för kvinnans politiska rösträtt hade sändt representanter, och Männens internationella kvinnorösträttsallians höll samtidigt en kongress i Budapest.

Kongressveckan inleddes som vanligt med predikan i en protestantisk kyrka av Rev. Anna Shaw. Det officiella öppnandet ägde under anslående högtidligheter rum i Musikaliska Akademien med tal av bl. a. undervisningsministern d:r Béla de Jankovics, som å den ungerska regeringens vägnar hälsade kongressen välkommen, och av borgmästaren d:r Stephen de Bärzy, som framförde huvudstadens välkomsthälsning. Samma afton gavs galaspektakel på Operan till de utländska gästernas ära och följande dag ägde staden Budapests stora välkomstfest rum på Fiskarbastionen, en fest, som genom platsens förtrollande skönhet och genom de vidtagna dekorativa anordningarna osökt förde tanken till »Tusen och en natt».

Men kongressveckan innehöll även annat än fester. Det var ett drygt arbetsprogram, som mötte de delegerade vid deras första sammanträde på måndagen. Förutom styrelseval hade kongressen att behandla såväl viktiga frågor av principiell natur som en mängd rent organisatoriska frågor. Programmet upptog dessutom flera stora offentliga propagandamöten, några även anordnade av Männens internationella kvinnorösträttsallians.

Redan vid kongressens början hade ett par med jubel mottagna segerbulletiner ingått. I Norge, där kvinnorna förut ägt politisk rösträtt med »kommunalstreck», hade allmän rösträtt för kvinnor blivit beviljad och i Illinois, U. S. A., hade kvinnorna fått partiell rösträtt.

Ansökningar om anslutning till Alliansen från nybildade föreningar i Kina, Portugal och Rumänien beviljades, likaså

från Belgien, som förut endast varit representerat genom en kommitté, och från den organiserade föreningen i Sydafrika. Galizien, som på grund av sitt beroende under Österrike icke kan bilda förening, vann anslutning genom en kommitté.

En av de första frågor, som behandlades, var Alliansens ställning till suffragetrörelsen. På förslag av styrelsen framlade mrs Chapman Catt följande resolutionsförslag, som enhälligt antogs av kongressen:

»Den Internationella alliansens styrelse önskar tillkännagiva, att då flera anmodanden ingått, att kongressen skulle uttala sig mot de engelska suffragetternas stridsmetoder, och då den å andra sidan även blivit uppmanad att uttala sitt gillande av denna taktik, finner styrelsen nödvändigt att, för undvikande av missförstånd, föreslå följande resolution:

Enär den Internationella kvinnorösträttsalliansen genom sina stadgar är förpliktad att iakttaga sträng neutralitet i alla frågor, som angå de olika ländernas inre politik och taktik, kan den ej uttala sig vare sig för eller emot suffragetrörelsen.

Vidare, att då upplopp, revolutioner och oordningar ännu aldrig använts som argument mot männens rösträtt, protestera vi mot att kvinnorösträttens motståndare utnyttja den stridbara metod, som tillgripits av en minoritet i ett enda land, till förevändning att vägra rösträtt åt kvinnor i andra länder över hela världen.»

Den av Sverige föreslagna frågan om rösträttsorganisationernas ställning till de politiska partierna inleddes av fru Anna Wicksell, Sverige, och miss Courtney, England. Båda redogjorde för läget i sina respektive länder och för den taktik som följts. Då emellertid rösträttsrörelsens utveckling ställer sig väsentligt olika i olika länder, beslöts att icke göra något generellt uttalande.

Fröken Annie Furuhjelms förslag om bildandet av en sammanslutning inom Alliansen av kvinnor från de länder, där rösträtten är genomförd, bifölls utan debatt.

Vidare beslöts att Alliansen skulle upprätta ett internationellt högkvarter i London, dit också redaktionen av Alliansens tidning *Jus Suffragii* skulle förläggas. Sedan den hittills varande redaktören fröken Martina Kramers av sagt sig, beslöts uppdraga åt styrelsen att utse ny redaktör för tidningen.¹

¹ *Jus Suffragii*, redaktör Mary Sheepshanks, utkommer den 1 i varje månad och kostar 4 shillings eller 3 kr. 60 öre för helt år. Prenumerationsavgiften insändes i postanvisning till International Woman Suffrage Alliance, 7 Adam Street, Adelphi, London. W. C. Ny årgång börjar i september.

En vädjan från mrs Chapman Catt till de närvarande att genom frivilliga penningbidrag säkerställa Alliansens nya företag, vartill fordrades en garanterad summa av minst £ 1,000 om året under de närmaste två åren, inbringade på några minuter dels kontant, dels i skriftliga förbindelser den respektiveringande summan av £ 2,427.18.8 (omkring 43,700 kr.)

Stockholmskongressen hade beslutat att Alliansen skulle utgeva en handbok över kvinnorösträttens ställning i alla länder. Den engelska upplagan av detta arbete förelåg nu färdig, och en fransk och en tysk upplaga skulle omedelbart följa.¹

En egentligen utanför Alliansens rämärken fallande fråga kom att på denna kongress inta ett framstående rum, nämligen den om vita slavhandels avskaffande. Ett eftermiddagsmöte anslogs till frågans behandling. Huvudanförandet hölls av mrs Chapman Catt, som under sin nyligen fullbordade resa runt jorden haft tillfälle att på nära håll studera frågan med alla dess ohyggliga konsekvenser. På förslag av mrs Catt beslöts att Alliansen skulle tillskriva regeringarna i alla de länder, som voro representerade på kongressen, med begäran om tillsättande av en internationell undersökningskommission för utrönande av vita slavhandels orsaker och utbredning, samt att samma länders rösträttsorganisationer skulle hos sina respektiva regeringar anhålla om en nationell undersökning efter samma linjer och att även kvinnor insattes i dessa undersökningskommissioner.²

Alliansens styrelse, som förut bestått av sju medlemmar, utökades nu med ytterligare fyra. Den avgående styrelsen återvaldes med undantag av fröken Martina Kramers, som av sagt sig. De nya medlemmarna blevo: madame de Schlumberger, Frankrike, mrs Stanley McCormick, Förenta staterna, Frau Rosika Schwimmer, Ungern, miss Chrystal Macmillan, England, och Frau Marie Stritt, Tyskland. Vid styrelsens konstituering valdes fröken Signe Bergman, som förut inne-

¹ Woman Suffrage in Practice, 1913. Compilers: Chrystal Macmillan, Marie Stritt, Maria Vérone. Forworded by Carrie Chapman Catt. International Woman Suffrage Alliance, London & New York. xv & 158 sidor. Pris 1 kr. 50 öre plus porto. Kan rekvireras genom Rösträttsbyrån, 6 Lästmakaregatan, Stockholm.

² L. K. P. R:s centralstyrelse, som under hösten upptog denna fråga till behandling, beslöt att vidhålla sin hittills följda princip att icke på sitt program upptaga någon annan fråga än kvinnans politiska rösträtt. Ett liknande beslut har även fattats av den holländska landsföreningen.

haft en av sekreterareposterna men som avlagt sig detta uppdrag, till andra skattmästare.

För kongressförhandlingarna hade upplåtits en av stadens officiella byggnader, Vigadó, centralt belägen i en vacker plantering utmed Donau. Den rikt dekorerade kongressalen pryddes av Lotten von Krämers vackra standar, omgivet av de kinesiska kvinnornas vid detta tillfälle till Alliansen skänkta standar på ena sidan och de galiziska kvinnornas på den andra. Här ägde också den ungerska landsföreningens ståtliga avskedsfest för kongressen rum.

Bland alla de framstående män och kvinnor, som genom sin närvaro bidro att göra denna kongress till en av de mest lysande, som hittills hållits, må, förutom en mängd från stockholmskongressen kända personligheter, här endast nämnas namn sådana som Jane Addams med hedersnamnet Chicagos nyttigaste medborgare, den kända amerikanska författarinnan mrs Perkins Gilman, den framstående franska advokaten Maria Vérone, den unga, vackra hertiginnan av Marlborough, miss Lees, borgmästare i den engelska staden Oldham, mr Keir Hardie, medlem av engelska parlamentet, professor André de Maday från universitetet i Neuchâtel, den påvliga prelaten och parlamentsledamoten dr Alexander Giesswein m. fl.

Den ungerska gästfriheten tog sig såväl under som före och efter kongressen de mest storartade uttryck. Värdskapets mest krävande plikter vilade på grevinnan Iska Teleki, som med Rosika Schwimmer och den ungerska landsföreningens ordförande Vilma Glücklich delade äran av de ståtliga anordningarna. Efter kongressen hade deltagarna ett utmärkt tillfälle att se och lära känna Ungern såsom turistland. Sällskapsresor voro anordnade till ett flertal av Ungerns vackraste och mest intressanta platser. Överallt på de ungerska och österrikiska statsbanorna var biljettpriset nedsatt.

Nästa kongress kommer att äga rum i Berlin sommaren 1915.

*Bergman-
Österberg-
ska samhälls-
kurserna.*

De Bergman-Österbergska samhällskurserna ha nu avslutat sitt andra verksamhetsår, som omfattat dels fasta årskurser, dels s. k. fristående kurser.

Ledare av de fasta kurserna har varit jur. kand. fröken Eva Andén, som i januari började en kurs i Västerbottens län. Denna kurs, som fortgick till den 15 mars, omfattade 55 föreläsningar på 16 olika platser för ett sammanlagt åhörarantal av 6,000 personer. Den 3 april började fröken Andén en kurs i Skaraborgs län, vilken pågick något mera än en

månad med 38 föreläsningar på 12 olika platser för sammanlagt 2,691 åhörare. Kurserna avbrötos nu för sommaren, men återupptogs den 15 september i Göteborgs- och Bohus län, där de varade i sex veckor med 53 föreläsningar på 14 platser för 2,097 åhörare.

Dessutom har med bidrag av de Bergman—Österbergiska medlen en fristående kurs anordnats av Trollhättans F. K. P. R. Ett 20-tal föreläsningar av 3 olika föreläsare ha hållits inom 5 socknar i närheten av Trollhättan.

Ett försök har under året gjorts att anordna s. k. sommarkurser. Sådana kurser ha hållits: i Hallands län, kursledare: fröken Sofia Svensson och fil. kand. fröken Greta Hedin; på Gottland, kursledare: fröken Valborg Bergström; i Jämtlands län, kursledare: fröken Annie Melander; i Västerbottens län, kursledare: fröknarna Anna Grönfeldt och Elin Östrand, samt i Stockholms län, kursledare: fröken Annie Weibull. Denna form av samhällskurser visade sig emellertid vara mindre lämplig och torde ej komma att återupptagas. Dels ställa sig dessa korta fristående kurser relativt mycket dyra, och dels är sommaren för landsbygdens befolkning alltför upptagen av arbete för att lämna tid övrig att besöka föredrag. Kurserna i Västerbottens och Stockholms län med resp. 1,865 och 949 åhörare, voro de enda, som visade sig fullt motsvara sitt ändamål.

Erfarenheterna från kursernas andra arbetsår ha naturligtvis varit växlande, men övervägande goda, och man kan med tillfredsställelse konstatera ett växande intresse hos landsbygdens kvinnor för inhämtande av kunskap i samhällliga frågor.

Föredragsverksamheten har under 1913 varit ovanligt livlig på grund av namninsamlingen. Alla L. K. P. R:s rösträtts-talarinnor ha varit ute på längre och kortare turnéer eller hållit enstaka föredrag.

*Föredrags-
verksam-
heten.*

Såsom redan är nämnt står fru Augusta Tonning ouppnådd, och bland hennes föredragsresor må först nämnas en vinterresa i Härjedalen, där aldrig någon förut talat rösträtt och där 2 rösträttsföreningar bildades och direkta medlemmar anslöto sig till L. K. P. R. på 6 platser. Vidare har fru Tonning företagit längre resor i Skåne (2 ggr.), Dalarna, Östergötland, Uppland, Småland, Blekinge och Gävleborgs län.

Närmast i ordningen kommer fru Ella Billing, som bl. a. företagit en turné i Öster- och Västergötland, Dalarna och Hälsingland, varunder hon på en månad höll ej mindre än 26 föredrag. Dessutom har fru Billing gjort resor i Södermanland och Dalarna samt en längre resa i översta Norrland,

där hon höll 12 föredrag. Även en annan av våra talarinnor, fru Frigga Carlberg, har besökt höga nordn, som under detta år varit ovanligt lyckligt lottat med avseende på föredrag och samhällskurser.

Bland längre turnéer må nämnas: fru Jenny Velanders i Västergötland och Södermanland, fröken Sigrid Kruses i Småland, fru Augusta Widebecks i Södermanland, fru Ellen Hagens i Värmland, fru Else Kleens i Värmland och Skåne, fru Gerda Hellbergs i Värmland, fru Annie Gunnarssons i Skåne samt fröken Ingrid Bergius och fröken Sofia Svenssons i Älvsborgs län. Dessutom har d:r Gulli Petrini, fru Elisabeth Wærn-Bugge, fru Maja Strandberg m. fl. hållit en mängd rösträttsföredrag på olika platser.

*Tidningen
Rösträtt
för
Kvinnor.*

Rösträtt för Kvinnor har under 1913 utkommit med 24 nummer, därav ett dubbelnummer. Sammanlagda upplagan utgjorde 121,000 ex. Redan första året visade det sig omöjligt att inskränka tidningens sidantal till de från början bestämda fyra sidorna. På grund av såväl materialets rikhaltighet som en betydande ökning av annonseringen har redaktionen under det gångna året sett sig tvungen att utgiva icke mindre än fjorton sex-sidiga, tre åttasidiga och endast sex fyrasidiga nummer.

I och med 1913 har redaktörsskapet övertagits av fil. kand. fru Ester Brisman. Under årets sista månader har författarinnan fru Gurli Hertzman-Ericsson tjänstgjort såsom vikarierande redaktör.

Utdrag och artiklar ur Rösträtt för Kvinnor förekomma nu allt oftare i dagspressen, och särskilt under namninsamlingen har den varit en flitigt anlitad källa.

Förutom bidrag av de allra flesta av våra mera kända rösträttskvinnor ha flera av våra skönlitterära författare lämnat tidningen det värdefulla stödet av sin penna. Bland dessa må nämnas Maria Almén, Jane Gernandt-Claine, Frida Landsort, Anna Maria Roos, Marika Stjernstedt och Elin Wägner. Till den utländska avdelningen hava bidrag lämnats av bl. a. senator Leo Mechelin, Annie Furuhjelm och Anna Lundström för Finland, Fredrikke Mörck för Norge och Regine Deutsch för Tyskland. Tidningen har dessutom under året innehållit signerade artiklar av statsrådet Fridtjuv Berg samt redaktörerna G. H. von Koch, Karl M. Lindh och L. G. Broomé.

Prenumerantantalet har under året betydligt ökats, men motsvarar ändock ej på långt när vad man har rätt att vänta av organet för en så stor och omfattande rörelse, för

vars utveckling och sammanhållning den dock är av den allra största betydelse.¹

L. K. P. R:s artikelserie, som även under 1913 redigerats av fru Klara Lindh, har under detta år varit införd i 29 tidningar med en sammanlagd upplaga av 262,350 ex.

Artikelserien.

Förlagsverksamheten har under 1913 slagit ett rekord, och detta på grund av den ofantliga mängd tryck, som utgivits i och för namninsamlingen. Tryckalster ha sålunda utgivits i en sammanlagd upplaga av 511,365 ex., därav 356,000 ex. flygblad och 101,500 ex. listor m. m. för namninsamlingen. Av nya tryckalster må nämnas opinionsyttringens flygblad 1—7: »Några skäl varför kvinnor böra ha rösträtt» (65,000); »När kvinnorna sakna rösträtt» (80,000); »Varför böra de svenska kvinnorna skriva sina namn på L. K. P. R:s opinionslistor?» (70,000); »De likgiltiga», av Elin Pålman (55,000); »Om betydelsen för Sveriges kvinnor av den pågående namninsamlingen», av Ann-Margret Holmgren (40,000); »Skördetider» av Elin Wägner (26,000) samt »De kristna kvinnorna och rösträtten» av Anna Roos (20,000). Nya upplagor ha utgivits av: »Kvinnan i hemmet och samhället» (5,000), »Mor Karin» (10,000), »Grannarna» (10,000) och »Varför böra religiöst övertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen?» (5,000.) Dessutom ha under 1913 utsänts 7 cirkulär jämte 4 bilagor samt 1 protokollsutdrag i tillsammans 4,550 ex. Vidare ha utgivits årsberättelsen (4,000), Anvisningar för rösträttsföreningarnas styrelser och deras funktionärer (3,000), Förteckning över centralstyrelsens medlemmar (600), Förteckning över föredragshållare (600), Program vid centralstyrelsemötet (600), Riktlinjer för de Bergman-Österbergska samhällskurserna (1,000), Stadgar (2,000) samt en mängd annat tryck, såsom formulär av olika slag, meddelanden, etc. Förutom vad som ovan nämnts, ha för opinionsyttringen utgivits 15,000 agitationsbrevkort och 50,000 agitationsmärken.

Förlagsverksamheten.

Till revisorer av L. K. P. R:s räkenskaper ha återvalts fröken Alida Jakobson och fru Elisabeth Wærn-Bugge samt till revisorssuppleanter fru Emilia Broomé och fröken Agda Hedvall.

Revisorer.

¹ Rösträtt för Kvinnor 1914. III årg. Utkommer den 1 och 15 i var månad. Redaktör: Fil. kand. fru Ester Brisman.

Prenumeration genom posten: 1 kr. för helt år. Lösnummer 5 öre.

Redaktion och expedition: 6 Lästmakaregatan, Stockholm. Rikst. Norr 600. Stockholmst. 147 29.

*Verkstäl-
lande ut-
skottet.*

V. U. har under det gångna året haft 10 sammanträden och utsänt 7 cirkulär jämte 4 bilagor till centralstyrelsens medlemmar samt till de föreningsordförande, vilka icke tillhöra centralstyrelsen. Årets stora arbete, namninsamlingen, har naturligtvis jämte det löpande arbetet också tagit en god del av V. U:s tid och krafter i anspråk.

*Expedition-
nen.*

L. K. P. R:s byrå är alltjämt inrymd i samma lokal, Lästmakaregatan 6. Den är numera öppen alla dagar kl. 12—5 och förestås av fru E. Arcini, som dels sköter expeditionen, dels L. K. P. R:s in- och utbetalningar, för vilka varje vecka redovisning lämnas till L. K. P. R:s skattmästare.

* * *

Såsom framgår av denna årsberättelse har det gångna året kännetecknats av en stegrad livaktighet inom så gott som alla grenar av rösträttsrörelsens verksamhet. Orsaken till denna glädjande företeelse är väl huvudsakligen att söka i arbetet för den stora opinionsyttringen. Det är att hoppas, att det intresse för själva saken, som genom namninsamlingen väckts till liv överallt ute i bygderna, skall fortleva och förstärkas, så att den sådd, som nedlagts under 1913, skall under kommande år bära rika skördar, och därigenom bringa målet för L. K. P. R:s verksamhet närmare.

Stockholm i april 1914.

Anna Whitlock,

Landsföreningens ordförande.

Signe Bergman,

Landsföreningens vice ordförande.

Ezaline Boheman,

Landsföreningens sekreterare.

Karolina Widerström.

Lokalföreningarnas

för

Kvinnans politiska rösträtt årsberättelser 1913.

1. Alby.

Föreningen bildades under 1913 efter föredrag av fröken Elin Wahlquist. Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten samt 2 offentliga möten med föredrag av fru Ella Billing och fru Frigga Carlberg. Vidare har fröken Elin Wahlquist hållit ett agitationsföredrag under namninsamlingen. Den 6 juli hade föreningen en friluftsfest i form av marknad. Under hösten har på initiativ av föreningen i Alby anordnats en 10 veckors skolkökskurs för flickor, som slutat folkskolan. 2 av föreningens medlemmar äro såsom ordinarie medlemmar invalda i pensionsnämnden.

2. Alfta.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten samt 2 offentliga möten med föredrag av fru Augusta Tønning om Kvinnornas medborgarrätt och av fröken Linnéa Andersson om Namninsamlingen.

Av föreningens medlemmar är ordf. ledamot av pensionsnämnden och suppleant i skolrådet. Agitation har bedrivits genom utdelning och försäljning av ströskrifter, Rösträtt för Kvinnor m. m.

3. Alingsås.

Föreningen är bildad under 1913 efter föredrag av fru Frigga Carlberg. Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten, varav 1 med samkväm, samt 2 offentliga möten. 2 av föreningens medlemmar äro ledamöter av fattigvårdsstyrelsen.

Genom användande av en särlista vid höstens fyllnadsval till stadsfullmäktige blev en kvinna placerad som tredje namn under beteckningen: Sparsamhets- och nykterhetsvänner. Då det emellertid fanns två slags listor med denna beteckning, en med stor och en med liten begynnelsebokstav, har frågan rättsligt behandlats, och det torde dröja några månader inpå 1914, innan den kvinnliga stadsfullmäktigen får sin plats.

4. Alnö.

Föreningen har under 1913 haft 5 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 2 offentliga möten. Vid de senare ha föredrag hållits av fröken Elin Nilsson och fröken Elin Wahlquist.

5. Alvesta.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. 1 av föreningens medlemmar sitter i fattigvårdsstyrelsen.

6. Arboga.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 ledamot av barnavårdsnämnden.

7. Arvidsjaur.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden. Under namnsamlingen har föreningen ordnat en agitationsresa till Arjeplog.

8. Arvika.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten samt 3 samkväm. 3 föredrag ha hållits, nämligen av fruarna E. Hagen, G. Petrini och E. Wærn-Bugge. Efter den senares föredrag fattades resolution i folkpensioneringsfrågan.

Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 suppleant i barnavårdsnämnden, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden för Arvika stad och 1 ledamot av landsförsamlingens nämnd.

Den 1 juni hölls på uppdrag av föreningen ett agitationsföredrag av fröken Lydia Matson, Arvika, i Edane, var efter en lokalförening bildades därstädes. Denna övertog 2 socknar av Arvika F. K. P. R:s namninsamlingsområde, som från början upptog staden och 8 socknar.

Dessutom ha fröken Matson och fru Amanda Larsson på uppdrag hållit 6 agitationsföredrag å landsbygden, varvid listor utlämnats. Insamlingen i staden tog sin början den 8 sept. och på landet i juni. Den skedde i staden efter listor, som uppsatts efter utdrag ur kyrkböckerna på kvinnor över 18 år. Erfarenheterna från namninsamlingen såväl på landet som i staden äro de bästa.

I augusti anordnades en trädgårdsfest på folkhögskolans område å Agneteberg, vid vilken ett 40-tal medlemmar och utomstående, herrar och damer, medverkade. Festen blev synnerligen lyckad, rönt stor tillslutning och inbragte 535 kronor. Av behållningen anslogs 50 kr. till Årsta å Baltiska utställningen.

9. Askersund.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten med samkväm och 1 extra samkväm (»försakelsemöte»). Den 13 april höll fröken A. Åbergsson ett föredrag om Folkpensioneringen.

Vid stadsfullmäktigevalen i december deltog föreningen genom tre ombud i en valkommitté, som hade att uppsätta kandidater på de frisinnares lista. De andra partierna hade ej tillsatt några kommittéer.

För att möjligen kunna öka medlemsantalet har föreningen till möten och samkväm inbjudit utomstående, som visat sig ej vara avgjorda motståndare till saken.

Vid namnsamlingen hade föreningen på sin lott ett stort, men delvis glest befolkat område. Ett energiskt arbete bedrevs emellertid av några föreningsmedlemmar, och resultatet blev därför tillfredsställande.

Föreningens ordf. är suppleant i fattigvårdsstyrelsen samt i pensionsnämnden.

10. Avesta-Krylbo.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 7 offentliga möten och 1 samkväm. Dessutom har en studiecirkel varit anordnad i Krylbo. Den 1 juni arrangerade föreningen sin stora friluftsfest med föredrag av friherrinnan Ebba Palmstierna och pastor Alex Wegener. Festen var besökt av omkr. 1,400 personer och gav en behållning av kr. 775, som användes till upprättande av ett barnhem. Av föreningens medlemmar äro 2 invalda i pensionsnämnden.

11. Axvall.

12. Bengtsfors.

Under året ha hållits 2 sammanträden och 1 föredrag av fröken Ingrid Bergius.

13. Björknäs.

Föreningen har under året haft 4 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag i kvinnofrågan av rektor Brandt. Föreningen räknar nu 25 medlemmar, vilket ju får anses glädjande i anseende till den hårdarbetade marken. Resultatet av namnsamlingen kan betraktas som ganska gott i förhållande till den ringa arbetskraften.

14. Boden.

Föreningen rekonstruerades under 1913 efter föredrag av fru Ella Billing.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 3 offentliga möten med föredrag av fru Ella Billing, fröken A. Svenson och fru Frigga Carlberg.

Av föreningens medlemmar är 1 medlem av pensionsnämnden för Över-Luleå kommun och 1 medlem av dispensarnämnden i samma kommun. Namnsamlingen har givit ett jämförelsevis gott resultat.

15. Bollnäs.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 offentlig föreläsning om Fredrika Bremer, 12 offentliga möten, därav 9 inom Bollnäs socken, 2 i Arbrå och 1 i Undersvik. Gävleborgsförbundets 5:te årsmöte, som hölls i Bollnäs den 26—27 april, blev givetvis av stor betydelse för livaktigheten inom föreningen. Genom de offentliga föredragen, spridning av skrifter och personlig agitation har föreningen vunnit 57 nya medlemmar. Härvarande frisinade tidning har intagit årets artikelserie samt en del notiser. 3 av föreningens medlemmar äro invalda i pensionsnämnden.

16. Bomhus.

Under året ha hållits 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte med föredrag av fröken Anna Åbergsson om »Folkpensioneringen» och 1 samkväm.

17. Borgholm.

18. Borlänge—Stora Tuna.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 3 offentliga möten med föredrag av fru Ella Billing om Kvinnorna och medborgarrätten, samt om Kvinnorna och samhällsfrågorna och av fru Frigga Carlberg om Några drag ur kvinnorörelsens historia. Samtliga föredrag ha varit mycket talrikt besökta och åhörts med stort intresse. Föreningen har ingått i Dalarnas länsförbund.

2 av föreningens medlemmar äro ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden.

För att öka medlemsantalet och väcka intresse för saken har en mängd flygblad och lösnummer av Rösträtt för Kvinnor utsänts både inom Borlänge och trakten däromkring.

På alla möten ha föreningsmedlemmarna uppmanats att både själva prenumerera och skaffa prenumeranter på Rösträtt för Kvinnor. På sista mötet åtog sig kassaförvaltaren att ombesörja prenumerationen och visade det sig, att rätt många begagnade sig härav.

För att trygga föreningens ekonomi anordnades den 15 och 16 mars en basar med rösträttsstånd, tombola, tablåer m. m. En tredjedel av behållningen, som uppgick till 1,000 kr., tillföll föreningens kassa och de övriga två tredjedelarna överlämnades till Borlänge och Stora Tuna respektive barnhemsfonder.

Arbetet för namninsamlingen började i och med föreningsmötet den 22 sept. Det område, som av länsförbundet utsetts för Borlänge—St. Tuna F. K. P. R. var St. Tuna med Borlänge, Domnarvêt, Kvarnsveden m. m., Gustavs, Torsångs och Aspöda socknar. Av styrelsen hade området indelats i 16 distrikt. För varje distrikt utsågs en person, som åtog sig ledningen och ansvaret för arbetet inom detsamma. Två personer åtogo sig utlämnandet och insamlandet av listorna samt deras granskande och översändande till länsförbundet. Till de mera avlägsna distrikten företogs resor, mest om söndagarna. Dessutom sändes listor till personer, som man hoppades kunde intressera för saken, särskilt till ordförandena i goodtemplarföreningar. Dessa senare ställde sig i allmänhet sympatiskt till saken och voro ofta ganska hjälpsamma. Upprop för namninsamlingen ha dessutom förekommit i platstidningarna. Ofta ha artiklar ur Rösträtt för Kvinnor införts.

Med stort och varmt intresse har i allmänhet arbetet för namninsamlingen omfattats av föreningen. Mycket uppförande arbete och mycken tid ha av många föreningsmedlemmar ägnats däråt och dock skulle naturligtvis mycket större arbetskrafter ha behövts.

19. Borås.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. De senare ha samtidigt haft karaktär av samkväm.

Gemensamt med stadens lokalavdelning av Vita Bandet anordnade föreningen den 8 nov. ett opinionsmöte i Reglementeringsfrågan med föredrag av d:r Malin Wester-Hallberg.

Av medlemmarna äro 2 ledamöter i stadens pensionsnämnder. 1 av dem är tillika medlem av Bergengrenska bespisningsfondens styrelse och den andra ledamot av fattigvårdsstyrelsen samt barnavårdsinspektris. 1 medlem är suppleant i en pensionsnämnd.

20. Bräcke.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. Dessutom ha 2 föredrag hållits genom de Bergman-Österbergska samhällskurserna.

21. Charlottenberg.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten med samkväm samt 2 föredrag i rösträttsfrågan av fru Ellen Hagen och fröken Lydia Matson.

Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i Eda sockens pensionsnämnd.

22. Degerfors.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 2 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 2 samkväm. Arbetet med namnsamlingen har bedrivits med energi inom Degerfors bruk med närmast omkring liggande byar.

23. Edane.

Föreningen bildades under 1913 efter föredrag av fröken Lydia Matson och på initiativ av styrelsen i Arvika F. K P. R.

Under året ha hållits 3 föreningsmöten.

24. Edsvalla.

Under året ha hållits 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fru Ellen Hagen.

2 av föreningens medlemmar äro invalda i fattigvårdsstyrelsen.

25. Eksjö.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 3 enskilda samkväm samt 1 offentligt samkväm med föredrag av fröken E. Aulin från Jönköping över Fredrika Bremer.

På namninsamlingen nedlades ett energiskt arbete med gott resultat.

1 föreningsmedlem är ledamot av skolrådet och 2 tillhöra fosterbarnsnämnden.

26. Elmhult.

Under året ha hållits 4 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fru Frigga Carlberg.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter i pensionsnämnden och 1 är suppleant.

För spridning av rösträttstidningen har föreningen valt särskild prenumerantsamlare, som även verkställt prenumerationen. I namninsamlingen ha de flesta av föreningens medlemmar deltagit.

27. Enköping.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt 1 offentligt möte med föredrag av fru A. Tonning.

1 av föreningens medlemmar är ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden.

28. Eringsboda.

29. Eskilstuna.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 4 offentliga möten och 6 samkväm.

1 föreningsmedlem är ledamot av skolstyrelsen samt ledamot av barnavårdsnämnden.

För namninsamlingen ha använts 7 månader. Lokalpressen har ställt sig mycket välvillig och intagit upprop och notiser.

På årsmötet framställde styrelsen en önskan, att varje medlem under 1914 skulle skaffa en ny medlem till föreningen. Hoppas på detta sätt få antalet fördubblat till nästa årsmöte.

30. Eslöv.

Under året ha hållits 5 förenings- och 7 styrelsemöten. 3 föredrag ha under året hållits, om Vår fattigvårdslagstiftning och Vår barnavårdslagstiftning av fröken Valborg Bergström samt om Folkpensioneringen av fru Elsa Alkman.

Namninsamlingen har lagt beslag på största delen av föreningens verksamhet detta år. Föredrag ha genom föreningens försorg anordnats i Hör, Skäralid, Röstånga, N. Rörum och Stehag. Den 27 april anordnade föreningen soaré med pjäsen »Hur kvinnorna fingo politisk rösträtt», uppförd av amatörer från Lund, som huvudnummer på programmet.

Kommunala förtroendeuppdrag, som tilldelats medlemmar av F. K. P. R.; äro följande: 2 äro medlemmar av pensionsnämnd, 1 skolrådsledamot, 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen och 1 hälsovårdsnämndens biträde för övervakande av fosterbarns vård inom samhället.

31. Falkenberg.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. Efter föreningsmötena ha följt samkväm med musik, deklamation, uppförande av teaterpjäser samt diskussion i olika ämnen.

Av föreningens medlemmar äro 1 medlem i pensionsnämnden, 2 suppleanter i densamma samt 1 suppleant i skolstyrelsen. Flera medlemmar tillhöra den frisinnade föreningen.

En mängd rösträttslitteratur har under namninsamlingen spritts i staden och på landsbygden, och åt flera offentliga lokaler har föreningen prenumererat på Rösträtt för Kvinnor.

De Bergman-Österbergska kurserna, som höllos här på sommaren, voro, på grund av årstiden, ej så talrikt besökta, men deltagarna voro mycket intresserade.

32. Falköping.

Under året ha hållits 6 föreningsmöten och 2 offentliga möten. För namninsamlingen har fru Ella Billing hållit 2 föredrag, varjämte upprop och notiser införts i tidningarne.

33. Falun.

Under året ha hållits 5 styrelse- och 3 föreningssammanträden, de ordinarie mötena i förening med samkväm.

Vid båda de senare hade föreningen nöjet att se som gäster ombud från övriga Dalaföreningar, vilka ingått i det nybildade länsförbundet. I nov. hölls av fru Ella Billing ett med livligt bifall hälsat offentligt föredrag om Uppfostran till sedlighet. För övrigt har arbetet koncentrerats på namninsamlingen.

Utöver vad som uppgivits i föregående årsberättelse angående offentliga uppdrag märkas bland F. K. P. R:s medlemmar: 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 ledamot i Socialstyrelsens bostadskommitté, 1 ledamot i den kungl. lärarelönenämnden.

34. Filipstad.

Under året ha hållits 5 styrelse- och 3 föreningssammanträden samt på våren 1 offentligt möte med föredrag: »Behöva kvinnorna medborgarrätten?» av fru Ellen Hagen, vilket mottogs med livligt bifall. Dessutom 3 samkväm. På hösten höll d:r Gulli Petrini för föreningens medlemmar ett intressant och roande föredrag om Rösträttskongressen i Budapest.

Bland föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig och 6 medlemmar av olika kommunala styrelser och föreningar, varjämte 1 är fattigvårdsförbundets ombud på platsen.

Resultatet av namninsamlingen här är relativt tillfredsställande. Inom staden, där arbetet fördelats efter utdrag ur kyrkböckerna, skrevo ungefär $\frac{2}{3}$ av kvinnorna över 18 år på sina namn och hade i allmänhet stort intresse för saken och god kännedom om densamma. I många fall uppmanade männen tveksamma hustrur att skriva på. I de 9 landssocknar, som hörde till Filipstads område, gav arbetet mycket olika resultat. Det fördelades där till en del efter uppgifter från nykterhets- och andra föreningar samt huvudsakligen på lärarinnor och andra självförsörjande kvinnor, men även på gifta kvinnor och en del män, varav några själva begärde att få listor.

35. Finspång.

Föreningen har bildats den 18 maj 1913 efter föredrag av fru Ella Billing.

Under den korta tid föreningen verkat har den haft 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten, vilka på samma gång voro offentliga.

2 av föreningens medlemmar inneha förtroendeuppdrag: 1 är lärarnas representant i skolrådet och 1 medlem av pensionsnämnden.

36. Flen.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 samkväm samt 1 offentligt föredrag av fru Ellen Hagen om Kvinnorna och folkpensioneringsförslaget.

1 av föreningens medlemmar är ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 ledamot i barnavårdsnämnden, 2 i styrelsen för Flens föreläsningsförening samt 1 ordf. och förestandare för Sköldinge föreläsningsförening.

37. Forshaga.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte med föredrag av fru Else Kleen och 1 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är ledamot av kyrko- och skolrådet.

Föreningen, vars medlemsantal under året mer än fördubblats, har som vanligt med å basar insamlade medel beklätt en del fattiga barn samt även utdelat penninggåvor åt några fattiga gamla.

38. Färgelanda.

Under året ha hållits 2 föreningsmöten, varvid också styrelsesammanträden förekommit, samt 10 samkväm. Dessutom har 1 offentligt möte anordnats, varvid föredrag hölls av fru Frigga Carlberg.

Arbetet för namnsamlingen har bedrivits rätt energiskt.

39. Färila.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 1 samkväm. 1 av föreningsens medlemmar är invald i pensionsstyrelsen. Namninsamlingsarbetet har bedrivits inom Färila och Los socknar.

40. Gislaved.

41. Gnesta.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 2 offentliga möten. På de senare ha föredrag hållits om Folkpensioneringen av fru E. Wærn-Bugge samt om Vår rösträttsfråga av fru J. Velander.

Liksom under flera föregående år har även under 1913 av Gnesta F. K. P. R. anordnats barnbespisning i Gnesta folkskola. Majblommans distribuering har också skett genom F. K. P. R.

42. Gräbbestad.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 1 föreningsmöte och 1 samkväm.

Genom de Bergman-Österbergska samhällskurserna har fröken Eva Andén hållit 4 föreläsningar, besökta av tacksamma och intresserade åhörare.

43. Grängesberg.

Föreningen har haft 6 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. Under året har anordnats 1 offentlig aftonunderhållning med skioptikonföredrag om Fredrika Bremer, uppläsning av »Madame Anti» samt »Kvinnan under olika tidsåldrar», framställd i tablåer. Dessutom har samkväm hållits efter ett föreningsmöte.

Fru Ella Billing har i och för namninsamlingen hållit 3 offentliga föredrag i Grängesberg, Rävåla och Nyhammar över ämnet: »Kvinnorösträtten från statsnyttans och rättvisans synpunkt».

Föreningen har med 2 ombud deltagit i bildandet av Dalarnas länsförbund av F. K. P. R., prenumererat på 5 ex. av tidningen »Rösträtt för kvinnor», vilka hållits till salu i bokhandeln, samt gratis utdelat eller försålt rösträttslitteratur.

I studiesyfte har föreningen anordnat en utflykt till Grängärde ålderdomshem.

Föreningens presskommitté har med framgång verkat för tidningens spridande; prenumerantantalet uppgår till 38.

Intresset för F. K. P. R. har under senaste året betydligt ökats i Grängesberg.

44. Gränna.

Föreningen har haft 5 styrelsemöten och 7 föreningsmöten, varav 2 ordinarie, samt 2 offentliga fester, den ena till förmån för Fredrika Bremer-statyn, då fröken Emma Aulin höll föredrag om Fredrika Bremer, samt det andra med föredrag om Ungern av författaren Axel Lundegård, med skioptikonbilder därifrån. Föreningen har även haft en försakelsedag till förmån för rösträttsarbetet.

Rösträtt för Kvinnor och en mängd annan rösträttslitteratur har utdelats.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadsfullmäktige, 1 kyrkogårdsföreståndare, 1 kassaförvaltare i fattigvårdsstyrelsen och 1 medlem i föreläsningsföreningens styrelse.

45. Gällivare—Malmberget.

Under året ha hållits 2 ordinarie föreningsammansamlingen. Föredrag ha dessutom hållits av fru Ella Billing och fru Frigga Carlberg.

46. Gävle.

Styrelsen har under det gångna året haft 5 sammantreden och föreningen 2. Vid årsmötet höll fröken Elsa Bengtson föredrag över ämnet: »Kulturarbetet i hem och samhälle».

I samband med höstsammansamlingen hölls offentligt möte med föredrag över ämnet: »Striden om kvinnorösträtten» av friherrinnan Ebba Palmstierna.

Gävle F. K. P. R:s tioåriga tillvaro högtidlighölls den 3 april genom en aftonunderhållning med föredrag av fru Klara Lindh, i vilket redogjordes för föreningens verksamhet under de gångna åren. Vid samma tillfälle uppfördes »Pennskaf-tets intervju».

Dessutom ha anordnats tvänne samkväm, det ena med anledning av försakelsedagen. Vid ett av dessa samkväm höll fru Klara Lindh föredrag i samband med förevisandet av bilder från Ungern.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 2 ledamöter och 1 suppleant i skolstyrelsen, 1 i fattigvårdsstyrelsen, 1 i arbetsförmedlingen, 3 ordinarie och 3 suppleanter i pensionsnämnden, 1 ordinarie och 1 suppleant i Gävle frisinna de valmansförening. Dessutom äro 10 fattigvårdare.

Föreningens största arbete under året kommer helt naturligt på namninsamlingens konto. För detta arbete upprättades en rösträttsbyrå, vars föreståndare varit fru Gerda Modén. 70 personer ha hjälpt till med arbetet.

Under Gävle F. K. P. R. lyder en filial, Valbo.

47. Göteborg.

Det låg ett stort och krävande arbete framför oss vid 1913 års ingång och Göteborgs F. K. P. R. har, med alla till buds stående krafter, sökt att på möjligast tillfredsstäl-lande sätt utföra sin del därav.

Början gjordes med ett möte den 6 mars, till vilket alla medlemmar blivit kallade genom särskilda cirkulär, och sedan på detta möte namninsamlingsområdet uppdelats efter stadens tre kommunala valkretsar, utsågos för vart och ett av dessa områden en kommitté av fem kvinnor, som hade att inom sin krets leda arbetet, dock efter *en* gemensam plan och med Röst-rättsbyrån (i ordförandens hem, 6 Vasagatan) som centralpunkt. Till kommitterades förfogande ställde föreningen 3,000 cirku-lär med direkt hänvändelse till kvinnorna att deltaga i namn-insamlingsarbetet.

Från Byrån har direkt och indirekt utdelats massor av upplysande litteratur, däribland 20,000 ex. av föreningens flygblad n:r 13 och 14 samt flera tusen av L. K. P. R:s agita-tionsskrifter. På mötena hava dessutom utdelats 700 ex. av tidningen Rösträtt för Kvinnor.

Utom de 2 ordinarie föreningsmötena, där namninsamlingens vikt starkt betonats, har för samma ändamål 20 offentliga möten varit anordnade. Å 3 av dessa har föreningen haft nöjet att såsom talare få mottaga fruarna Augusta Tonning (2 föredrag) och Gerda Hellberg. Vid övriga 17 möten hava föredrag hållits av fru Frigga Carlberg samt fröken Sofia Svensson och på 12 möten har dessutom spelats dialogen »Samma don», vilken varit arbetet till ovärderlig hjälp och nog för mången ställt frågan i rätt belysning.

Fru Tonning företog efter sitt göteborgsbesök, tillsammans med fröken Leontine Sterner, en kortare agitationsresa genom Bohuslän och många av de då spridda listorna hava sedermera återkommit med namn.

Offervilligheten å försakelsedagen den 15 oktober visade sig ganska stor och det var för styrelsen en glädje att av influerna medel kunna sända 200 kronor till förstärkning av Landsföreningens agitationskassa.

I början av året bereddes föreningen en alldeles särskild uppmuntran, då Bernhard Shaw, genom personligt tillmötesgående mot fru Carlberg tillät henne att översätta hans blixtrande kvicka och aktuella skådespel »Tidningsurklipp», varjämte Göteborgs F. K. P. R. erhöll rätt att 2 gånger uppföra detsamma. Föreningens lilla skådespelartrupp kände djupt ansvaret av förtroendet och vid uppförandet den 17 mars å en soaré på Lorensberg visades genom ett kraftigt bifall, att det allvarliga förarbetet ej varit förgäves. Skådespelet upprepades på Nya Teatern den 6 maj, vid vilket tillfälle man även fick höra »Madame Anti» å ett fingerat rösträttsmöte — en väl funnen ram för bemälda dams bevisföring.

Vid ett möte i oktober höll jur. kand. fröken Eva Andén ett belysande föredrag om folkpensioneringen, och årets offentliga möten avslutades på ett ståtligt sätt med ett föredrag i Högskolans aula av fru Rosika Schwimmer från Ungern.

Föreningens förlag av agitationslitteratur har under året ökats ganska ansevärt. Som flygblad n:r 12 har, med författarnas tillstånd, utgivits Ciceley Hamiltons och Christopher St. Johns skådespel: »Huru kvinnorna erhöles politisk rösträtt», översatt av fru Frigga Carlberg. — Särskilt för namninsamlingen har utgivits flygblad n:r 13 och 14: »Varför böra kvinnorna erhålla politisk rösträtt?» samt »Ett val» av Elin Wägner, och slutligen har som n:r 15 tryckts dialogen »Samma don» av Frigga Carlberg.

Som »Lieder ohne Worte» kan betecknas göteborgsföreningens servetter med rösträttsmärket i gult tryck — av vilka första tiotusendet redan slutsålts — och den lilla miniatyrbordsvimpeln av vitt siden med samma märke. Båda dessa bordsprydnader äro att rekommendera — de leda osökt konversationen på »rätt spår»!

En för gratisutdelning avsedd förlagskatalog hör även till årets tryckalster.

1 av föreningens medlemmar är stadsfullmäktig. Dessutom äro de ledamöter av fattigvårds- och folkskolestyrelserna, i Liberala valmansföreningens styrelse, av stadsfullmäktige valda fattigvårdare samt revisorer inom vissa under kommunens förvaltning stående inrättningar.

48. Hallsberg.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 8 föreningsmöten och 18 samkväm.

49. Halmstad.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm med anledning av 10-årsdagen.

Namninsamlingsarbetet har bedrivits under april samt okt.—dec. och omfattat en tredjedel av Halland, vars landsbygd särskilt varit hårdarbetad. Upprop ha flera gånger införts i tidningarna.

Av föreningens medlemmar äro 3 ledamöter av fattigvårdsstyrelsen, 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden samt 1 lärarekårens representant i folkskolestyrelsen.

50. Hamrånge.

51. Hanebo-Kilafors.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten och 3 offentliga möten med rösträttsföredrag av fru Augusta Tonning, fru Anna Tybell och fru Ella Billing.

Föreningen har verkat genom spridande av broschyrer och lösnummer av Rösträtt för Kvinnor.

52. Haparanda.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 2 medlemmar av föreläsningsföreningens styrelse, 1 medlem av samskole- och folkskolestyrelsen, 1 medlem av skolrådet i Matarengi, 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden, 5 styrelsemedlemmar i »Majblomman» och 5 i »25-öres-föreningen».

Vid stadsfullmäktigevalet gingo kvinnorna fram med eger lista.

53. Haverö.

Föreningen har bildats under 1913 efter föredrag av fröken Elin Wahlquist och på initiativ av fru Maja Widgren. Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 1 föreningsmöte.

54. Hedemora.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten med samkväm och 1 offentligt möte med föredrag av fru Ella Billing.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 lärarekårens representant i skolrådet samt ordf. i kommunalbibliotekets styrelse.

Föreningen höll före stadsfullmäktigevalen ett möte, varvid uttalades önskvärdheten av att få en kvinna vald, och en av föreningens medlemmar satt i den valkommitté, som tillsattes av den frisinnade föreningen, på vars lista en kvinnlig kandidat blev uppsatt och vald.

Namninsamlingsarbetet har bedrivits med framgång inom Hedemora stad och socken, Säters stad och socken samt Husby, Stora Skedvi och Järpenbergs socknar.

55. Hjo.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 medlem av folkbibliotekets styrelse och 1 styrelseledamot i lokalföreningen av Frisinnade landsföreningen.

56. Horn.

Föreningen är bildad den 1 december 1913 efter föredrag av fru Annie Gunnarsson och på initiativ av fröken Sofia Abrahamsson.

57. Hudiksvall.

Föreningen har under året haft 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 2 samkväm. I februari talade fru Augusta Tonning, och i maj höllo föreningens ordf. och fru Hjertén anföranden och uppläsning i syfte att gagna namninsamlingsarbetet. Den 4 dec. firade föreningen sin 10-årsfest, varvid ett utmärkt föredrag hölls av fru Anna Tybell från Kilafors. En föreningsmedlem är stadsfullmäktig.

58. Huskvarna.

Under det gångna året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 3 samkväm med underhållning i form av musik, uppläsning m. m.

I samband med Jönköpings länsförbunds årsmöte, vilket avhölls i Huskvarna under februari månad, anordnade föreningen ett offentligt möte, varvid fru Gerda Hellberg talade över kvinnornas rösträttsfråga. Dessutom ha under året föredrag hållits av d:r Lydia Wahlström över ämnet »Fredrika Bremer» samt av fröken Gertrud af Klintberg i folkpensionsfrågan.

I övrigt har föreningens arbete koncentrerats på tvänne uppgifter: namninsamlingen och byggandet av eget hem.

För bedrivande av namninsamlingsarbetet tillsattes en kommitté av ett 20-tal föreningsmedlemmar. Var och en tilldelades ett angivet område av staden, varefter »husbesökandet» tog sin början. Namninsamlingen pågick mellan 10 april —1 juli. Det torde vara ett relativt fåtal kvinnor i Huskvarna, som vägrat ansluta sig till opinionsyttringen.

Den av Huskvarna F. K. P. R. länge hysta önskan att förvärva ett eget hem har under år 1913 förverkligats. För detta ändamål bildades en särskild byggnadsförening, och tack vare det stora intresse, varmed frågan omfattats, kunde byggnadsföretaget realiseras, sedan erforderliga utredningar verkstälts och kapital uppbringats. Den 30 nov. stod kvinnornas

hus fullt färdigt till invigning, och densamma fick sin särskilt högtidliga prägel genom det högtidstal, som hölls av fröken Anna Whitlock.

Det är i känslan av att detta kvinnornas hus skall bliva ännu ett enande band, till stöd och hjälp för fortsatt arbete, som F. K. P. R:s medlemmar nu tagit sitt hem i besittning.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 2 medlemmar av stadens fattigvårdsstyrelse, 1 ledamot och 1 suppleant i hälsovårdsnämnden och 1 suppleant i pensionsnämnden.

59. Hvetlanda.

Styrelsen har sammanträtt 4 gånger, föreningen 3, varjämte 1 föredrag över »Fredrika Bremers liv och verksamhet» hållits av fröken Emma Aulin, Jönköping. — 2 av föreningens kvinnliga medlemmar tillhöra pensionsstyrelsen, 1 av dessa även fattigvårdsstyrelsen.

60. Hälsingborg.

Föreningens styrelse har under året sammanträtt 6 gånger. Tvänne offentliga föredrag ha hållits av fru Else Kleen om »Mobilisering» och av d:r Malin Wester-Hallberg i »Reglementeringsfrågan». På de båda föreningsmötena ha också föredrag hållits av jur. stud. fröken E. Nilsson om »Den föreslagna ålderdomspensioneringen» och av fröken Ellen Wester om »Vad som är lätt och vad är svårt för kvinnorna, när de börja ta del i det offentliga livet.»

Dessutom ha ett par andra möten under form av sällskapsaftnar anordnats, och ha programmen då utfyllts av kortare föredrag, redogörelser, sång, musik m. m.

Ett ganska livligt namninsamlingsarbete har bedrivits. För att ordna detsamma tillsattes en kommitté. En lokal förhyrdes, där rösträttsbyrå öppnades och varest listor kunde avhämtas, upplysningar erhållas m. m. Både själva staden och landsbygden runt om har besökts. I samband med agitationarbetet har en hel del rösträttslitteratur utdelats.

2 av föreningens medlemmar äro stadsfullmäktige; 2 tillhöra fattigvårdsstyrelsen, 2 styrelsen för den frisinnade föreningen och 1 styrelsen för arbetsförmedlingen.

61. Härnösand.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 2 medlemmar av fattigvårdsstyrelsen, 1 medlem av folk- och flickskolestyrelserna och 2 medlemmar i arbetsstugans styrelse.

Föreningen har på 30 platser inom Ångermanland arbetat för namnsamlingen, utsänt upprop till stadens och landsbygdens kvinnor, skrivit artiklar i tidningen samt ställt om att biläggslistor införts i densamma.

62. Hässleholm.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 9 föreningsmöten och 2 offentliga möten. 2 av föreningens medlemmar äro ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden.

63. Hör.

Föreningen bildades i december 1913 av fru Augusta Tonning. En av föreningens medlemmer är ledamot av barnavårdsnämnden.

64. Hörby.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar äro 1 kommunalfullmäktig, 1 ordförande, 2 medlemmar och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 medlem och 1 suppleant i pensionsnämnden, 2 medlemmar och 1 suppleant i föreläsningsföreningens styrelse.

65. Järpen.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 8 föreningsmöten, 1 diskussionsmöte och 2 aftonunderhållningar. Dessutom har hållits en föreläsning av fröken Melander för de Bergman-Österbergiska samhällskurserna.

66. Järvsö.

Under året ha hållits 4 offentliga möten och dessutom har föreningen anordnat en liten basar.

67. Jönköping.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden (förutom att vid de flesta samkväm styrelsen också haft ett kortare sammanträde), 3 föreningsmöten, 3 offentliga möten och 14 samkväm. Av föreningens medlemmar äro 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden samt 2 medlemmar i fosterbarnsnämnden.

Föreningens egentliga arbete under året har varit namnsamlingen. Därvid ha flygbladen varit till största nytta både vid husbesöken och genom att de i tur och ordning tagits in i platstidningarna. Arbetet har bedrivits systematiskt med staden indelad i distrikt såsom vid val. Inom själva staden samlades namn under våren, utom staden på sommaren samt inom hela området under hösten. Den 5 maj var en fest anordnad, vid vilken fru H. Lundberg höll föredrag om »Vad vi vilja» samt auktion förrättades å de arbeten och övriga gåvor, som arbetsaftnarna tillfört föreningen. Dessutom bjöds på sång samt skioptikonbilder från Ungern, och det hela var både angenämt och gav god behållning.

68. Kalmar.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten och 2 offentliga möten; efter varje föreningsmöte samkväm.

Namninsamlingen inleddes med en upplysande artikel om saken i länstidningarna och ett offentligt möte med föredrag av fröken Sigrid Kruse om »Rösträtt» och bedrevs energiskt under april och maj. Senare försvårades arbetet mycket av en hänsynslös motagitation i pressen.

Det andra offentliga mötet hölls i Betesdakyrkan på inbjudan av F. K. P. R. och andra kvinnoföreningar på platsen med föredrag av direktör O. Westerberg »I reglementeringsfrågan», varefter en protest uttalades mot den s. k. reglementeringen.

2 kvinnor äro stadsfullmäktige, av vilka 1 tillhör F. K. P. R., 1 är medlem i skolstyrelse och barnavårdsnämnd och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

Rösträtt för Kvinnor har utdelats och utbjudits på sammanträden och vid alla lämpliga tillfällen. Flygskrifter ha utdelats i massa, särskilt vid husbesöken för namninsamlingen.

69. Karlshamn.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten med samkväm och 1 särskilt samkväm, varvid d:r Gulli Petrini höll föredrag öfver pensioneringsfrågan och resolution fattades.

3 offentliga föredrag för namninsamlingen ha hållits av fru A. Tonning. Ett 50-tal namninsamlare ha varit i verksamhet. Medlemmarnas och även utomståendes intresse och beredvilliga arbete har, trots det svåra värvet, varit stort.

1 kvinnlig medlem är stadsfullmäktig och medlem av pensionsnämnden och dessutom innehavas andra kommunala uppdrag av 2 kvinnliga medlemmar.

70. Karlskoga.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 9 föreningsmöten, 1 offentligt föredrag samt 1 soaré.

Föreningssammanträdena ha i regel varit förenade med samkväm. Det offentliga föredraget hölls i febr. av fröken Anna Åbergsson om ålderdomsförsäkringsförslaget, varvid en protestresolution antogs. Genom föredrag sökte föreningen väcka intresse för Fredrika-Bremerstatyn; i samband med föredraget insamlades bidrag till densamma. För att stärka föreningens kassa anordnades i april en vårsoaré, varvid förekom sång av fröken Harriet Weidemann-Ström från Kristiania, Hamiltons och S:t Johns pjes »Huru kvinnorna fingo politisk rösträtt», uppträdande av Madame Anti, m. m.

Arbetet med namninsamlingen förlades till senare hälften av året. Under sommaren höll fru Gerda Hellberg föredrag i Grythytted och Hällefors. En försakelsedag anordnades i oktober. En mängd flygblad ha spritts. Den radikala ortspressen har vid namninsamlingen visat sig tillmötesgående.

I pensionsnämnden i Karlskoga norra distrikt sitta 2 ordinarie och 2 suppleanter av föreningens medlemmar, i fattigvårdsstyrelsen 3 ordinarie och 1 suppleant. I den under året tillsatta barnavårdsnämnden sitta 3 kvinnor som ordinarie och 1 som suppleant.

Föreningens år 1912 bildade Flick-klubb, bestående av unga flickor ur arbetarhem samt 5 föreningsmedlemmar, fortsätter sin verksamhet.

71. Karlskrona.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten med samkväm samt dessutom 2 samkväm. Det ena av dessa samkväm tillkom med anledning av Blekinge länsförbunds av F. K. P. R. sammanträde i Karlskrona, och därvid hölls föredrag av jur. stud. fröken Elisabeth Nilsson från Kristianstad. Vid det ordinarie höstmötet talade d:r Gulli Petrini om »Kongressen i Budapest». Dessutom har föreningen anordnat en offentlig föreläsning, varvid doktor Pettrini talade om »Den nya pensionslagen».

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och medlem av styrelsen för den frisinnade föreningen, 1 styrelsemedlem och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen; dessutom är 1 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden.

Med anledning av L. K. P. R:s opinionsyttring för kvinnans politiska rösträtt tillsattes en kommitté, vilken uppdelade stadens kvarter sins emellan och tillsammans med dem de kunde få till hjälp verkställde namninsamlingen inom staden.

Till personer på landet, som man kunde ha skäl att anse intresserade för saken, skickades listor, flygblad och brev med begäran om deras bistånd vid opinionsyttringen; och ha dessa med få undantag verksamt hjälpt till med namninsamlingen, varför resultatet av denna, icke minst på den landsbygd, som närmast gränsar intill Karlskrona, varit särdeles glädjande. Även en hel del penningar har influtit från landsbygden.

72. Karlstad.

Under året ha hållits 10 styrelse- och 6 föreningssammanträden samt ett offentligt möte med föredrag av fru Else Kleen om »Mobilisering». Vid ett sammanträde talade fru

Gulli Petrini om »Budapestkongressen». För att pigga upp arbetslusten, fira 10-årsminnet och stärka kassan har föreningen dessutom haft tre stora, mycket besökta samkväm, två i förening med dramatisk muntration.

Kommunala uppdrag hava innehafts av 10 kvinnor (bland dem 7 medlemmar av F. K. P. R.): 2 stadsfullmäktige, 1 medlem av folkskolestyrelsen och barnavårdsnämnden, 2 suppleanter i fattigvårdsstyrelsen, 1 vice ordf. och 2 suppleanter i flickskolestyrelsen, 1 ordinarie i föreläsningsstyrelsen, 1 suppleant i saluhallsstyrelsen, 3 ordinarie i »vårdaresystemkommittén», 1 suppleant i »Brattkommittén», m. m. I Frisinnade valmansföreningens styrelse äro de båda kvinnliga stadsfullmäktige ordinarie och suppleant.

Arbetet under året har varit inriktat på samling: samling av nya medlemmar, samling av nya prenumeranter på »Rösträtt för Kvinnor» och framför allt namnsamling. Medlemsantalet har under året stigit med 65. Tidningen har haft 82 prenumeranter, och namnsamlingen har givit ett gott resultat. Föreningen ingår också i det nya året med livlig känsla av enig samling omkring rösträttskravet.

73. Katrineholm.

Föreningen bildades i oktober 1913 efter föredrag av fru Ella Billing och på initiativ av fru Augusta Widebeck samt har haft 1 styrelsesammantråde, 2 föreningsmöten och 1 offentligt föredrag av fröken Anna Åbergsson över ämnet »Folkpensioneringen». Av föreningens medlemmar är 1 ledamot av barnavårdsnämnden, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ordinarie och 1 suppleant i folkbibliotekets styrelse, 1 folkskol-lärarekårens representant i skolrådet, 1 suppleant för representanten och 1 suppleant i föreläsningsföreningen.

74. Kil.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. 1 offentligt föredrag har hållits av fru Ellen Hagen från Uppsala.

Ett intensivt arbete har bedrivits för namnsamlingen och på många ställen har hos kvinnorna förmärkts ett varmt intresse för kvinnorösträtts genomförande.

I likhet med föregående år har anordnats en »de gamlas dag». För nettobehållningen, uppgående till 120 kr., uppköptes diverse matvaror, vilka sedan till julen fördelades mellan 12 st. gamla, fattiga personer inom Kils kommun.

Av föreningens medlemmar sitta 4 i barnavårdsnämnden.

75. Kiruna.

Föreningen är bildad under 1913 på initiativ av fröken Ester Holm.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 samkväm och 4 offentliga möten, därav ett med föredrag av fru Ella Billing över »Kvinnan och samhällsfrågorna», ett med föredrag av fru Frigga Carlberg över »Bilder ur rösträttens historia», en aftonunderhållning med föredrag av fröken Blenda Dahlquist över »Fredrika Bremer», varvid hälften av behållningen tillföll Vita bandets skollovskoloni och hälften kvinnornas hus, Årsta, samt en rösträttssoaré, vid vilken skådespelet »Hur kvinnorna fingo rösträtt» uppfördes. Behållningen har använts till namninsamlingen.

76. Klippan.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 4 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är suppleant i Gråmanstorps pensionsnämnd.

77. Kopparberg.

Föreningen har under 1913 haft 5 styrelse- och 2 föreningsammanträden. Ett offentligt rösträttsföredrag har hållits av fru Ella Billing.

Föreningen har nedlagt ett stort och i allmänhet tack-samt arbete på namninsamlingen för opinionsyttringen. Utom i Ljusnarsbergs socken med Kopparbergs köping ha namn samlats huvudsakligen i Ramsbergs, Fellingsbro, Näsby och Ervalla socknar. Intresset för saken har visat sig påfallande olika för olika trakter; att det dock i genomsnitt vuxit betydligt sedan masspetitionen för 7 år sedan har varit glädjande att konstatera.

Av föreningens medlemmar är 1 medlem av fattigvårdsstyrelse och 1 av pensionsnämnd.

78. Kristianstad.

Föreningen har under året haft 10 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 3 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig, 2 sitta i fattigvårdsstyrelsen, 1 i skolstyrelsen, 1 i barnavårds- och 1 i pensionsnämnden.

Föreningen har år 1913 huvudsakligen inriktat sitt arbete på namninsamlingen. Början var ett föredrag av fru Else Kleen, vilket verkade väckande och skaffade föreningen flera nya medlemmar. En sak av stort gagn var ett av föreningen utgivet flygblad, som distribuerades dels genom den frisinnade pressens postupplaga, dels på annat sätt. Svårigheten att få namninsamlare var mot förmodan ej så stor — många voro villiga. Det var huvudsakligen lärarinnor och barnmorskor, som åtog sig arbetet på landsbygden; till dem sändes skriven förfrågan med betalt svar och i de flesta fall voro svaren gynnsamma. Många erbjödo självmant sin hjälp, bland andra en 74-årig gumma från Albo härad, långt från de moderna kommunikationerna. Hon tillskrev »Rösträttsföreningen i Kristianstad» att hon alltid velat göra något för kvinnorna och nu läst i tidningarna om namninsamlingen och tyckte att detta var ett tillfälle därtill och erbjöd sin hjälp. Föreningens byråföreståndarinna var den bästa; hon sparade varken tid eller krafter för ett gott resultat.

Föreningen har tillsammans med K. F. U. K. anordnat ett offentligt möte i reglementeringsfrågan med doktor Malin Wester-Hallberg som talare. Stockholmsmötets resolution antogs.

Spridningen av Rösträtt för Kvinnor har befrämjats genom personlig agitation och upptagande av prenumeranter. Innevarande år har dessutom av föreningen utlagts ett 10-tal exemplar i konditorier, kaféer och tandläkarnes väntrum. Till namninsamlare på landet har sänts provnummer av tidningen jämte uppmaning att verka för dess spridning.

Föreningens åsikt är att namninsamlingsarbetet gjort mycket gott, då det spritt kunskap om F. K. P. R:s verksamhet bland många, som förut varit främmande därför.

79. Kristinehamn.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt 1 föredrag med samkväm. 1 av föreningens medlemmar är medlem i folkskolestyrelsen och suppleant i pensionsnämnden.

80. Krokstrand.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 kommunalfullmäktig, 1 revisor i municipalnämnden, 1 skolrådsledamot, 1 ledamot i pensionsnämnden och 1 ledamot i Frisinnade föreningens styrelse.

81. Kumla.

Föreningen har under året haft 2 styrelse- och 6 föreningsmöten.

En försakelsevecka har varit anordnad, som inbringat kr. 28: 50. Föreningen har arbetat för namnsamling i Kumla, Hardemo, Ekeby, Hackvad, Kräcklinge, Edsberg och Sköllersta. Dessutom har hållits 3 föredrag: 2 av fru Annie Gunnarsson och 1 av fru Augusta Tonning.

Till julen insamlades av föreningsmedlemmar kr. 75: 75 att utdelas bland socknens fattiga.

Av föreningens medlemmar är 1 biträdande yrkesinspektör och 1 suppleant i pensionsnämnden.

82. Kårböle.

83. Köping.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten, varav 4 med samkväm, och 2 offentliga föreläsningar: den ena av fru Ellen Hagen för 300 personer över ämnet: »Behöva kvinnorna medborgarrätt?», den andra av fru Ester Lutteman för 600 personer om »Ungerns land och folk».

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 2 suppleanter i fattigvårdsstyrelsen och 1 ledamot i samskolans styrelse.

Vid stadsfullmäktigevalet i dec. gingo kvinnorna fram med egen lista och lyckades invälja sin kandidat.

84. Landskrona.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 9 föreningsmöten, ett flertal s. k. symöten, 2 offentliga föredrag av fruarna Else Kleen och Maja Strandberg samt 1 större fest med basar, teaterföreställning, musik m. m. Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter i fosterbarnsnämnden, 2 i pensionsnämnden, 1 ledamot i fattigvårdsstyrelsen och 1 medlem av styrelsen för Frisinnade föreningen.

85. Lidköping.

Föreningen rekonstruerades 1913 efter föredrag av fru Ella Billing och på initiativ av fru Jenny Velander. Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 2 föreningsmöten. Av föreningens medlemmar äro 2 medlemmar i pensionsnämnden, 1 v. ordf. i Läsestugekommittén, 1 suppleant i densamma, 1 ledamot i fattigvårdsstyrelsen samt 2 medlemmar av Frisinnade valmansföreningens arbetsutskott.

86. Lilla Edet.

87. Limmared.

Föreningen är bildad under 1913 efter föredrag av fröken Sofia Svensson.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt 1 föredrag för namninsamlingen.

88. Lindesberg.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen, 1 av samskolestyrelsen och 1 av pensionsnämnden.

89. Linköping.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, vilka avslutades med samkväm, samt 1 opinionsmöte i folkpensioneringsfrågan. 3 av föreningens medlemmar äro medlemmar i pensionsnämnden och 1 sitter i Allmänna valmansförbundets styrelse. Arbetet för namninsamlingen har varit det, som tagit tid och krafter i anspråk, och har det bedrivits systematiskt av husbesökare i staden samt per korrespondens i landsorten. En mängd rösträttslitteratur har utdelats.

90. Linsäll.

Föreningen är bildad under år 1913 efter föredrag av fru Augusta Tonning.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 7 föreningsmöten, därav 3 med samkväm. Den 7 juli anordnades en agitationsfärd till Ransjö by, där fyra nya medlemmar ingingo i föreningen.

Av föreningens medlemmar är en suppleant i pensionsnämnden.

91. Lit.

Föreningen bildades den 7 sept. 1913 efter föredrag av fröken Hildur Vikberg, Arvidsjaur. 2 föreningsmöten ha hållits under året.

92. Ljungby.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 2 offentliga möten med föredrag av fru Augusta Tonning och dr Gulli Petrini. 1 av föreningens medlemmar är kommunalfullmäktig — vald på nykterhets- och arbetarepartiets lista som första namn — och 1 är ledamot av kommunalnämnden.

93. Ljungskile.

94. Ljusdal.

Under det gångna året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 7 föreningsmöten och 4 samkväm. Försök att få offentliga möten till stånd ha strandat på att någon lämplig föredrags-hållare ej kunnat erhållas.

Vid sammanträdena har någon medlem föredragit valda artiklar ur Rösträtt för kvinnor samt andra artiklar av socialt-politiskt intresse. Föreningen har emellertid huvudsakligast koncentrerat sig på namninsamlingen och diskuterat de lämp-ligaste arbetsmetoderna för denna. För att få resultatet så gott som möjligt, ha alla medlemmar tillsänts listor jämte broschyrer och tidningar till utdelning. De fem socknar, som hör till Ljusdalsföreningens område, ha av orföranden indelats i distrikt, bestående av en eller flera byar, för vilka medlem-marne måst åtaga sig att svara. Den egentliga namninsam-lingen har på grund av de dåliga vägarna ej kunnat börja förrän i maj men därefter bedrivits så mycket mer intensivt, särskilt under hösten. Resultatet i de olika distrikten har varit växlande, dock på det hela taget ganska gott. En gemensam försakelsedag har anordnats.

Föreningen har under det gångna året liksom under före-gående år med bidrag från kommunen anordnat en skolköks-kurs för konfirmander. Det intresse varmed kursen omfattats vittnar om dess stora gagn och betydelse.

Av föreningens 85 medlemmar är 1 ordinarie ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

95. Los.

Föreningen är bildad under 1913 efter föredrag av fru Emma Kring, Färila.

96. Ludvika.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 för- eningsmöten och 2 offentliga möten.

97. Luleå.

Styrelsen har under året hållit 7 sammanträden och för- eningen 6; 2 offentliga möten ha anordnats, det ena med föredrag av fru Ella Billing, det andra med fru Frigga Carl-

berg som talarinna. Tillsammans med två andra kvinnoföreningar i staden avhöll Luleå F. K. P. R. i mars månad ett offentligt opinionsmöte med anledning av orättvisorna mot kvinnorna i ålderdomsförsäkringskommitténs förslag till lag.

Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 ledamot och 1 suppleant i folkskolestyrelsen, 2 ledamöter och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 styrelsemedlem i Borgerliga reformföreningen och 1 i Frisinnade föreningen.

Arbetet med namninsamlingen har bedrivits med iver och entusiasm, och den erfarenheten har gjorts, att rösträttsintresset sträcker sig vida utom de kvinnliga rösträttsföreningarnas krets.

Genom föreningens försorg utsändes sommaren 1913 aderton fattiga barn för sex veckors vistelse på landet. Erforderliga medel erhöles dels genom inkomsten av en musikalisk aftonunderhållning, anordnad av en föreningsmedlem, dels genom gåvor in natura.

98. Lund.

Föreningen har under 1913 firat sin 10-årsfest med föredrag, musik, sång och rösträttspex. Föreningen hade härvid glädjen att som gäster se medlemmar från ett flertal skånska rösträttsföreningar, i det Skåneförbundet samma dag i Lund höll sitt 6:te årsmöte.

Styrelsen har under året sammanträtt 4 gånger, föreningen 2 gånger; ett offentligt möte i folkpensioneringsfrågan anordnades dessutom av Lunds F. K. P. R. tillsammans med Fredrika-Bremer-Förbundskretsen Lund med omnejd och andra kvinnoföreningar; föredragshållare voro d: Louise Petré-Overton och fröken Elisabeth Nilsson.

Namninsamlingsarbetet har omfattat Torna härad och angränsande delar av Bara härad; det pågick för landsbygdens del under hela sommaren och hösten, för staden från 15 okt. till årets slut. Byrå har hållits öppen mitt i stadens affärscentrum; ungefär hälften av föreningens medlemmar har deltagit i arbetet. I arbetet på landsbygden har föreningen haft utmärkt hjälp av fru Augusta Tonning, fru Annie Gunnarsson och fru Elma Danielsson, vilka dels hållit föredrag, dels spritt listor på olika orter inom distriktet.

I samband med byrån anordnades en gåvovecka, vid

vilken inkommo kr. 150:—, därav 100 kr. skickades till L. K. P. R., medan de återstående kr. 50 skänktes till Skåneförbundet.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadfullmäktige, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 medlem av folkskolestyrelsen, 2 medlemmar och 3 suppleanter i fosterbarnsnämnden, 1 sekreterare i länskommittén för inskränkning av brännvins-handeln; 1 är medlem i styrelsen för Frisinnade föreningen.

99. Lyckeby.

100. Lysekil.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Te- och läsaftonar ha hållits liksom föregående år, i regel två gånger i månaden.

101. Malmö.

Under 1913 ha hållits 11 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 2 offentliga möten, varjämte till firande av föreningens 10-åriga tillvaro anordnats en fest med spex samt till förmån för namninsamlingsarbetet en Luciafest med program av uteslutande roande art. Till dessa båda senare fester, varvid samkväm förekommit, har allmänheten mot entré haft tillträde.

Vid föreningsmötena ha föredrag och diskussioner hållits över följande ämnen: »Opinionsyttringen till 1914 års riksdag», »Namninsamlingen», »Kvinnans ställning i lagstadgad folkpensionering» och »Norrbottens arbetsstugor». Å de offentliga mötena talade fru Else Kleen över »Mobilisering» och doktor Malin Wester-Hallberg om »Reglementeringsfrågan». Det senare mötet hade arrangerats tillsammans med stadens lokalföreningar av Vita Bandet, K. F. U. K., Fredrika-Bremer-Förbundet och Kvinnliga diskussionsklubben.

Två av föreningens medlemmar äro stadsfullmäktige. Vidare är 1 av föreningens medlemmar styrelseledamot i Malmö stads skyddshem, 1 medlem av pensionsnämnden och 1 suppleant i skolstyrelsen.

Hela 1913 har stått i namninsamlingens tecken. De krav, som genom detta arbete ställts på landets samtliga röst-rättsföreningar, ha varit ganska betydande och det gångna året har därför som kanske intet föregående för dessa varit mödosamt. Det geografiska område, Malmö-föreningen i och för namninsamlade fått sig tilldelat, innefattade staden Malmö med omnejd jämte så gott som hela Oxie och Bara härad.

Som redan antytt har till ernående av nämnda resultat även de enskilda föreningsmedlemmarnas tid och krafter i hög grad anlåtats. Så utsändes t. ex. på försommaren till samtliga dessa ävensom till ett stort antal katalogiserade yrkeskvinnor å landsbygden namnlistor med anhållan att därå söka samla namn. I staden har centralpunkten för arbetet utgjorts av den byrå, som för ändamålet hållits öppen ett par, tre timmar dagligen under närmare 3 månaders tid. Ifrån denna ha namnlistor för påskrift och distribuering varit tillgängliga samt rösträttslitteratur tillhandahållits och kontakten med den stora allmänheten i övrigt möjliggjorts. I några av de till föreningens distrikt hörande större bysamhällena åtog sig dessutom benäget fru Annie Gunnarsson att hålla upplysningsföredrag, och vid sommarens stora hembygdsfest i Bökeberg hade föreningen engagerat fröken Sigrid Kruse från Karlskrona att tala för namninsamlingen. Vid sidan härav har den personliga agitationen under den större delen av året medelst besök i hemmen bedrivits i så stor utsträckning som styrelsen och de, som häri benäget understött styrelsen, detta medhunnit.

Till föreningens kassa ha å namnlistor infutit tillsammans kr. 374:44, vilket belopp måste anses respektabelt, i synnerhet då man betänker, att detsamma kommit huvudsakligast från de kroppsarbetande kvinnornas starkt begränsade penningtillgångar. Offervilligheten för den goda saken har också mången gång tagit sig rörande uttryck.

102. Malung.

Föreningen bildades den 14 dec. 1913 efter föredrag av fru Augusta Tønning och på initiativ av fru Gerda Runnquist-Jakobson.

103. Mariestad.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten, 1 offentligt möte i folkpensioneringsfrågan med föredrag av ordföranden samt 6 samkväm.

Av föreningens medlemmar är ordföranden stadsfullmäktig, medlem av folkskolestyrelsen samt av styrelsen för föreläsningsföreningen; 1 är medlem och 1 suppleant i pensionsnämnden, 2 äro medlemmar av styrelsen för Mariestads barnhem.

Namninsamlingsarbetet har inom staden gått bra. På landsbygden har arbetet däremot gått sämre, delvis beroende på svårigheten att få namninsamlare och möjligheten att er-hålla lokaler för föredrag, delvis på stark motagitation.

104. Markaryd.

Under året ha hållits 10 föreningsmöten och 12 samkväm. En av föreningens medlemmar förestår kommunalbiblioteket. På initiativ av föreningens ordf. och efter föredrag av fröken Elisabeth Nilsson bildades en filial vid Strömsnäs bruk.

105. Marstrand.

Föreningen har under 1913 haft 3 styrelsesamanträden, 2 föreningsmöten och 2 samkväm, varvid ena gången föredrag hölls över ämnet »Fredrika-Bremer» jämte skioptikonbilder, andra gången förekom det bekanta föredraget om Ungern jämte bilder.

Vid förstnämnda tillfälle anordnades en insamling till förmån för Fredrika-Bremer-statyfonden, vilken inbringade 40 kronor.

I november anordnades en festlighet för Årsta-utställningen; nettobehållningen blev 95 kronor.

De kommunala förtroendeuppdrag, vartill medlemmar av föreningen valts, äro: stadsfullmäktige 1; fattigvårdsstyrelsen 2; pensionsnämnden 2; barnavårdsnämnden 1; folkskolestyrelsen 1; skolköksstyrelsen 2; föreläsningsföreningen 1; folkbiblioteksstyrelsen 1.

106. Mellerud.

Genom föreningens försorg har utdelats L. K. P. R:s skriftserie och utsänts listor för namninsamling, varvid några av Melleruds handelsidkande kvinnor varit till stor hjälp. I övrigt har man gått från hem till hem så långt man förmått. Stundom ha de besökande mötts av glatt och tacksamt samförstånd, stundom av börjad förståelse men ock av fördomar.

I allmänhet ha männen varit ett gott stöd i arbetet.

107. Mjölby.

Föreningen bildades under 1913 efter föredrag av fru Ella Billing, men på grund av sjukdomsfall kom intet för- eningsmöte att hållas under det året.

108. Motala.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 6 förenings- möten, 1 samkväm, 3 offentliga föredrag av: fröken Gertrud af Klintberg, professor Knut Kjellberg och fru Ella Billing. 1 föreningsmedlem är medlem av skolrådet och barnavårds- nämnden, 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden, 1 i Frisinnade föreningen och 2 i styrelsen för Första-majblomman. Namninsamlingen resultat har varit jämförelsevis gott.

109. Munkfors.

Under året har hållits 2 styrelsesammanträden, 2 före- ningsmöten, 2 samkväm och 2 offentliga möten — det ena med föredrag av fru Else Kleen om »Mobilisering» och det andra med föredrag av d:r Gulli Petrini om »Folkpensione- ringen».

110. Neder-Kalix.

111. Nora.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 3 föreningsmöten. Av föreningens medlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 1 ledamot i styrelsen för Nora stads samskola, 1 ledamot i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot i pensionsnämnden, 1 styrelseledamot i Örebro läns frisinnade förening.

Genom föreningsmedlemmarnas åtgärder torde vid senaste stadsfullmäktigevalet så gott som alla stadens röstberättigade kvinnor ha deltagit, personligen eller genom fullmakt.

112. Norberg.

113. Norrahammar.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten.

Arbetet under året har förnämligast utgjorts av namnsamlingen. Varje liten stuga har besökts, ett 1,000-tal flygblad ha utdelats och namn ha erhållits i stället. Resultatet har varit gott.

114. Norrköping.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden och 3 allmänna föreningsmöten.

Vid sammanträdet den 6 februari antogs av föreningen den resolution i ålderdoms- och invaliditetsförsäkringsfrågan som den 23 jan. antagits på det stora kvinnomötet i Stockholm.

Vid sammanträdet den 4 november hölls föredrag av fru Malla Grönlund, Söderköping, om »Kvinnorörelsen och dess konsekvens — politisk rösträtt».

Tillsammans med 5 andra kvinnoföreningar i Norrköping anordnade F. K. P. R. den 15 mars ett offentligt opinionsmöte i folkpensioneringsfrågan med fröken Anna Åbergsson och fattigvårdsdirektör Carl Landström som föredragshållare. En resolution antogs, i vilken särskilt betonades önskvärdheten av, att den gifta kvinnan erhöle bättre ställning inom försäkringen.

Den 9 november hölls ett av F. K. P. R. och 3 andra kvinnoföreningar anordnat offentligt kvinnomöte i reglementeringsfrågan besökt av 600 kvinnor. Föredrag hölls av dr Malin Wester-Hallberg. Enhälligt antogs därpå den resolution, som föreslagits av den kommitté, som skall föra fram kvinnornas synpunkter i denna viktiga fråga.

Av föreningens medlemmar äro: 1 stadsfullmäktig, 1 ledamot av skolstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 ledamot och 1 suppleant i arbetsförmedlingens styrelse, 22 fattigvårdare, 2 ledamöter av pensionsnämnden. En medlem är ledamot av Allmänna valmansförbundets styrelse.

115. Norrsundet.

116. Norrtälje.

Föreningen har under 1913 haft 4 föreningsmöten.

Genom Stockholms länsförbund anordnades härstädes av medel från den Bergman-Österbergiska fonden 3 föredrag den 29, 30 sept. och 1 okt. över: »Äktenskapslagstiftningen», »Barnavårdslagstiftningen» och »Folkpensioneringen».

1 av föreningens medlemmar är styrelseledamot i Frisinnade landsföreningens lokalavdelning.

117. Nyköping.

Föreningen har under året haft 3 styrelsesammanträden och 5 föreningsmöten, av vilka 2 slutats med samkväm.

Föreningen anordnade under vårterminen med anslag av stadsfullmäktige två matlagningskurser för obemedlade flickor och hustrur. 2 föredrag ha hållits av föreningsmedlemmar: »Om folkpensioneringsförslaget» av fröken Anna Molin och om »Fredrika Bremer» av fru Märta Fant.

För att öka sitt medlemsantal har föreningen sänt inbjudningskort till personer, vilka kunde antagas vara intresserade av föreningens verksamhet. Under hösten utsändes 300 ex. av Rösträtt för Kvinnor till kvinnor och män i Nyköping. Föreningen har också tillsatt särskild prenumerant-samlare för att få tidningen spridd.

Med april månad började arbetet för namnsamlingen

och pågick till årets slut. Insamlingen bedrevs i Nyköpings stad och Nyköpings östra och västra kontrakt. På grund av barnförlammningsepidemi i åtskilliga socknar kunde medlemmarna ej resa ut på landsbygden, men styrelsen satte sig genom brev upprepade gånger i förbindelse med personer, som kunde tänkas vara villiga att åtaga sig arbetet i socknarna. Vid insamlingens början infördes upprop i stadens tidningar, varjämte påminnelser därom sedan inflöto. Fröken Molin har hållit 2 föredrag för namninsamlingen, fru Billström 1. Antalet namninsamlare har varit 49, och som bidrag till arbetet ha influtit kr. 209: 21.

118. Nässjö.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 offentliga möten samt 2 samkväm. 1 av föreningens medlemmar sitter i fattigvårdsstyrelsen.

119. Ockelbo.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte. 1 av föreningens medlemmar är suppleant i pensionsnämnden. Namninsamlingsarbetet har bedrivits inom Ockelbo och Järbo socknar.

120. Osby.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 samkväm och 2 offentliga föredrag, det ena i Hästveda av fru Annie Gunnarsson om »Kvinnans politiska rösträtt», och det andra i Osby; vid det senare talade fru A. Tonning om »Medborgarrätt åt kvinnorna» och riksdagsman G. Eliasson om »Folkpensioneringen».

121. Oskarshamn.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 1 offentligt möte tillsammans med Vita bandet mot reglementeringen. Dessutom har föreningen haft 6 studieaftnar.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen, 1 av pensionsnämnden och 2 av folkskolestyrelsen.

122. Oviken.

123. Persberg.

Föreningen bildades under 1913 efter föredrag av fröken Ottilia Marin och på initiativ av intresserade kvinnor i Persberg.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt ett föredrag av fru Gerda Hellberg. Föredraget, som var offentligt, hade lockat en stor åhörarskara. 1 av föreningens medlemmar är ordförande i Socialdemokratiska ungdomsklubben.

124. Piteå.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 3 föreningsmöten och 1 offentligt möte.

125. Ronneby.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 1 offentligt möte samt 5 samkväm. Av föreningsmedlemmar äro 2 stadsfullmäktige, 2 ledamöter i fattigvårdsstyrelsen, 2 i barnavårdsnämnden, 2 medlemmar och 1 suppleant i kommunalskolestyrelsen, 6 i F. V. O., 1 i folkskolestyrelsen, 1 i föreläsningsföreningen, 2 i barnkrubbans styrelse samt 2 i pensionsnämnden; 1 är ock medlem av Frisinnade landsföreningens lokalavdelnings styrelse.

Den 10 mars höll föreningen en högtidlig fest för fru A. Tonning, som då varit ordförande i 10 år, och föreningen firade samtidigt sitt 10-årsjubileum. Sedan fru Wahlgren mottagit hedersgästen och med några varma ord tackat henne, överlämnades en korg med rosor från föreningen. Fröken R. Svensson hyllade henne med ett tal i versifierad form och d:r Gulli Petrini höll högtidstalet. 85 personer bevistade festen, under vilken även sång och musik utfördes.

Ett offentligt föredrag har hållits av fröken S. Kruse i och för namninsamlingen.

126. Rönninge-Tumba.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden och 2 offentliga möten. 3 föreläsningar genom de Bergman-Österbergiska samhällskurserna ha hållits i Rönninge, Tumba och filialen Grödinge. Genom föreningens medverkan invaldes 2 medlemmar från Rönninge och 1 från Tumba i pensionsnämnden.

127. Sala.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 1 samkväm.

Av föreningens medlemmar är 1 suppleant i folkskolestyrelsen, 1 ledamot i pensionsnämnden och 1 i fattigvårdsstyrelsen.

128. Sandviken.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 1 offentligt möte med föredrag av fru Augusta Tonning över »Kvinnans medborgarrätt» samt 1 samkväm. Till det sistnämnda hade utom föreningens medlemmar alla för rösträttsrörelsen intresserade kvinnor inom samhället inbjudits. Sedan »Madame Anti» framfört sina skäl mot kvinnans rösträtt, utfördes sång av fröken N. Lundin och musik av doktorinnan R. Gibson. Därefter vidtog diskussion över ämnet: »Är det främjande för min utveckling att vara rösträttskvinna?», vilken fråga enhälligt besvarades med ja.

Av föreningens medlemmar har utförts ett duktigt arbete för namnsamlingen, som räckte från 15 maj till 15 december.

129. Segersta—Landa.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde, 4 föreningsmöten och 1 samkväm.

130. Segmon.

Föreningen har bildats under 1913 efter föredrag av fru Gerda Hellberg. Under året ha hållits 2 föreningsmöten. Arbetet för namnsamlingen har omfattat Eds, Bro och Borgviks socknar.

131. Sigtuna.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 2 samkväm. En föreläsning har hållits i Sigtuna och en i Erikssund med resp. 25 och 12 åhörare. För namninsamlingen har hållits 2 föredrag av fru Maria Bolin.

132. Simrishamn.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 2 offentliga möten med föredrag av fru Else Kleen i och för namninsamlingen samt av fru Annie Gunnarson om Fredrika Bremer och 1 samkväm. Namninsamlingsarbetet började i maj månad, området omfattade Simrishamn jämte Jerrestads härad. Av föreningens medlemmar är 1 medlem i föreläsningföreningens styrelse, 1 i biblioteksstyrelsen och 1 suppleant i styrelsen för kommunala mellanskolan.

133. Skara.

Föreningen har hållit 8 styrelsemöten, 2 föreningsmöten, anordnat 4 samkväm med uppläsning och kaffeservering samt haft 3 offentliga möten. Vid samkvämen ha föredragits bl. a. uppsatsen »Huru länge har kvinnan betraktats såsom mannens egendom?», av O. Montelius, »Mamsell Fredrika», av Selma Lagerlöf, »Samma don», av F. Carlberg, »Om kvinnokönets höghet», av T. Thorild samt delar ur »Helga Wisbeck», av E. Wägner.

Vid årsmötet den 12 febr. höll ordföranden ett föredrag »Om kvinnans ställning i det föreliggande ålderdomspensioneringsförslaget», varefter föreningen beslöt att ena sig om den resolution mot kvinnans särställning däruti, som antagits på kvinnornas möte i januari i Stockholm. I samband med Skaraborgs länsförbunds årsmöte i Skara den 23 febr. hölls ett offentligt möte med föredrag av fröken S. Svenson om »Ungdomen och kvinnans politiska rösträtt». För att uppmäna till deltagande i namninsamlingen hölls i slutet av oktober ett möte med föredrag av fil. d:r G. Herrlin om »Kvinnorösträtten ur religiös och etisk synpunkt», även förekom uppläsning av »Hertas dröm» ur Fredrika Bremers roman »Herta», jämte musik. För namninsamlingen har för övrigt verkats, dels genom uppmaningar i ortspressen, dels genom kring-sändande av listor jämte upplysningslitteratur såväl inom staden som till socknarna i dess omnejd.

134. Skee.

Under året ha hållits 2 föreningsmöten. Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

135. Skellefteå.

Föreningen har under året haft 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 2 samkväm. Dessutom har föreningen anordnat läsaftnar, till vilka även utomstående inbjudits.

1 av föreningens medlemmar är stadsfullmäktig, 1 är ledamot av pensionsnämnden i Skellefteå stad.

För att öka medlemsantalet har föreningen utfärdat inbjudan till kvinnor, som förmodats hysa intresse för rösträtten. I frisinnade tidningen Norra Västerbotten ha införts artiklar ur Rösträtt för Kvinnor.

De Bergman-Österbergska samhällskurserna, ledda av fröken Eva Andén, höllos i februari och voro besökta av ett stort antal deltagare från såväl staden som kringliggande landsbygd.

Föredrag ha hållits av fru Ella Billing och fru Frigga Carlberg.

Det område, inom vilket föreningen åtagit sig att verka för namnsamlingen, utgjordes av Skellefteå stad och socken, Lövängers, Nysätra, Burträsk och Byske socknar.

136. Skurup.

Under året ha hållits 10 styrelsesammanträden, 8 föreningsmöten, 1 offentligt möte och 1 samkväm. Arbetet för namnsamlingen har bedrivits i Vemmenhögs härad med gott resultat.

137. Skutskär.

Styrelsen har sammanträtt 3 gånger. Föreningen har under året firat sin sju-åriga tillvaro. Föreningsmöten, som ofta anordnats som samkväm, hava hållits en gång i månaden. De vid »försakelsedagen» influäta medlen jämte de på listorna

insamlade, hava oavkortade sänts till L. K. P. R:s agitationskassa.

Fröken Elsa Bengtson från Gävle höll under hösten ett särdeles uppmärksammat, varmt och övertygande föredrag över ämnet »Kvinnokrafter».

Alla namninsamlare ha intygat kvinnornas villighet att påteckna sina namn.

138. Skövde.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm. För att sprida intresset för namninsamlingen ha hållits 2 offentliga möten och annonser ha införts i platstidningarna. Området för namninsamlingen har utgjorts av Skövde med omnejd, jämte Karlsborg, Mölltorp, Fagersanna och Segeltorp.

139. Sollefteå.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 3 större möten. Vid mötet i december uppsatte föreningen såsom kandidat vid val till kommunalfullmäktige i Sollefteå köping fru Hilda Sjögren, som sedermera blev vald på de frisinnades lista. Vid alla möten ha anordnats samkväm, och längre anföranden om »Kvinnornas rösträttskrav» ha hållits av ordföranden. En hel del medlemmar ha på grund av flyttning från samhället utgått ur föreningen. Ett ungefärligt motsvarande antal nya medlemmar har under årets lopp ingått i föreningen.

140. Stenstorp.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten, 2 samkväm och 1 offentligt möte med fru Jenny Velanders som talarinna.

141. Stockholm.

Föreningen har under året sammanträtt 6 gånger och styrelsen 13 gånger. Styrelsen har anordnat 23 offentliga möten, därav 3 tillsammans med andra föreningar och 15 för namninsamlingen, samt 2 samkväm.

Vid föreningens sammanträde den 26 februari behandlades ett av fru Bertha Nordenson väckt och vid föregående sammanträde bordlagt förslag om ändring av föreningens stadgar par. 2 därhän, att endast kvinnor med svensk medborgarrätt skulle få ingå som medlemmar i föreningen. Förslaget avslogs.

Vid sammanträdet den 14 mars demonstrerade fröken Anna Ljungberg organisationen för namnsamlingen. Därjämte förekom diskussion i ett par frågor i samband med denna.

Vid årsmötet den 31 mars antogs stadgeändringsförslaget om två årsavgifter, en på 50 öre och en på 1 krona. Styrelseval förrättades. Föredrag hölls på svenska av fru Lujza Lamács von Daniel från Ungern om förberedelserna till sommarens internationella rösträttskongress i Budapest. Till föredraget visades skioptikonbilder från Ungern.

Vid sammanträdet den 20 maj redogjorde fröken A. Ljungberg för det dittills utförda arbetet för namnsamlingen. Fru Ezaline Boheman lämnade en redogörelse för Ungsvenska förbundets motagitation mot L. K. P. R:s namnsamling och V. U:s åtgärder för att bekämpa densamma.

Vid sammanträdet den 23 september höll fru Hilda Sachs föredrag om den internationella rösträttskongressen i Budapest. På förslag av fröken Signe Bergman startades en söndagsklubb för insamlande av namn.

Vid sammanträdet den 26 november valdes centralstyrelsemedlemmar. Föreningen beslöt ingå till centralstyrelsen med förslag till ändring av Landsföreningens stadgar par. 3, 4 och 5.

Den 12 januari hade föreningen inbjudit de i staden kvarvarande centralstyrelsemedlemmarna till ett möte i ålderdomspensioneringsfrågan. Inledningsföredrag hölls av fröken Anna Åbergsson och en livlig diskussion följde.

Den 23 och 25 januari anordnade föreningen jämte 14 andra kvinnoföreningar oppositionsmöten mot det framlagda förslaget till lag om allmän pensionsförsäkring. Vardera mötet var besökt av cirka 600 personer eller så många som lokalen, K. F. U. M:s stora sal, kunde rymma. Inledningsanföranden hölls av fröken Anna Åbergsson, d:r Karolina Widerström, fru Agda Östlund och fröken Gertrud af Klintberg. Under den därpå följande diskussionen anslöto sig alla talare till de av inledarne framförda synpunkterna. En resolution mot förslaget antogs enhälligt.

Vid det offentliga mötet den 27 jan. talade miss Jessi

Ackermann från Kalifornien om »De australiska kvinnorna som medborgare». Mötet, som avhölls i K. F. U. M:s stora sal, var fulltaligt besökt.

Den 18 februari hölls ett offentligt möte i Viktoriasalen, varvid mrs M. Coates Hansen talade om rösträttsfrågans läge i England och miss C. Tite talade om den engelska sufragetterrörelsen. Bägge föredragen tolkades av fröken M. Nordenfelt. Lokalen var till sista plats fylld av åhörare.

Den 9 mars hade anordnats ett offentligt möte å Runan, varvid fru Elna Munch från Köpenhamn talade om »Den danske Rigsdag och Kvindernes Stemmeret». Till mötet hade riksdagens ledamöter inbjudits.

Den 14 april, dagen innan namninsamlingen i Stockholm för kvinnornas opinionsyttring till 1914 års riksdag tog sin början, hade anordnats 6 möten i olika stadsdelar. I K. F. U. K:s stora sal talade fröken Anna Ljungberg, lektor Johan Bergman och fru Elisabet Wærn-Bugge. Sång utfördes av fru Elsa Rydin-Öberg. I Kungsholms läroverk talade fröknarna C. Francke och G. af Klintberg. Musik utfördes av fru M. af Klintberg. På Gustav-Vasa automaten talade fröken A. Kleman och fru E. Boheman, i lokalen Ragvaldsgatan 1, fru H. Sachs och fröken W. Ulrich och i lokalen Kocksgatan 24, fröken A. Symonds-Ohlin och friherrinnan E. Palmstierna. Deklamation utfördes av fil. kand. Elsa Collin. I Folkets hus hade möte anordnats tillsammans med de socialdemokratiska kvinnornas samorganisation. Talare voro fru Agda Östlund, d:r G. Stéénhoff och fru Amanda Frösell. Alla möten voro talrikt besökta.

Den 4 dec. ägde ett fulltaligt besökt möte rum i Viktoria-salen. Redaktör Mauritz Hellberg talade om »Männens rösträttspetition 1898—99» och Frau Rosika Schwimmer från Budapest höll ett föredrag på tyska om »Warum brauchen alle Frauen Stimmrecht?». Båda föredragen mottogos med livligaste bifall.

Dessutom har namninsamlingskommittén anordnat 9 möten, dels inom och dels utom Stockholm.

Den 29 oktober hade anordnats ett »försakelsesamkväm» på Strand Hotell. D:r Lydia Wahlström höll föredrag om kvinnorrörelsen och fru Ann Margret Holmgren uppläste en av henne själv författad saga, »Rösträttsfågeln». Aftonen utfylldes med tal av fröken Annie Furuhielm från Finland och fru Randi Blehr från Norge, recitation av fru Olga Raphael-Linden, fiolmusik av fröken Ingrid Hökerberg och sång av fröken Eva Erikson.

Samkvämet lämnade en behållning av ungefär 460 kronor, som lika fördelades mellan Landsföreningen, Stockholms Länsförbund och föreningen.

Den 5 dec. anordnades på Margaretaskolan ett samkväm för namninsamlingen. Till detta hade kallats samtliga namninsamlare inom rotarna och söndagsklubbens medlemmar. Arbete för rösträttsboden utfördes.

Under dagarna 15—20 dec. var en rösträttsbod anordnad Hantverkaregatan 14, där namninsamlingslistor voro utlagda och där försäljning ägde rum av rösträttslitteratur, flaggor, karameller med rösträttsdeviser m. m. Servering av kaffe och té ägde rum. Boden förestods av fru Ella Billing.

Föreningen har under året haft glädjen mottaga sin första donation, i det fröken Lotten von Kræmer i testamente till föreningen skänkt 500 (femhundra) kronor. Donationen har dock icke utfallit under året.

I årets kommunala val deltog 39,7 % av effektivt röstberättigade kvinnor, vilket visar en ökning från föregående år av 6,8 %.

4 av föreningens medlemmar äro stadsfullmäktige och ett 60-tal äro medlemmar i olika nämnder och styrelser.

Föreningen har under året haft ett 40-tal ombud. Dessa hava till uppgift att inom olika kårer och föreningar sprida kunskap om rösträttsrörelsens mål och medel.

Å Rösträttsbyrån, Lästmakargatan 6, som numera är öppen dagligen mellan 12—5, tillhandahållas flygblad och broschyrer, lämnas alla upplysningar om föreningen samt inkasseras årsavgifterna.

142. Storvik.

Under året har hållits 3 styrelse- och föreningsmöten. Intresset för namninsamlingen har varit stort.

143. Strängnäs.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 studiecirklar tillsammans med Fredrika-Bremer-Förbundskretsen. Under de sistnämnda har utförts arbete till beklädnad av späda barn i fattiga hem och för arbetsstugorna i Norrbotten.

3 offentliga möten ha anordnats: 1 med förevisande av skioptikonbilder från Ungern och uppläsning av »Madame Anti», de övriga med föredrag av fru Ella Billing och fröken Anna Åbergsson. Det sistnämnda, avhandlande folkpensioneringen, anordnades tillsammans med Fredrika-Bremer-Förbundskretsen. Dessutom ha tvänne samkväm anordnats. Namninsamlingsarbetet har i övrigt varit det dominerande för verksamheten under året. Strängnäs tidning är synnerligen intresserad av rösträttsfrågan och tar ofta in artiklar ur Rösträtt för Kvinnor, på vilken den själv prenumererar.

144. Strömstad.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 5 samkväm. 4 föreläsningar ha hållits genom de Bergman-Österbergska samhällskurserna för omkring 300 åhörare.

145. Sund—Skön.

146. Sundsvall.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. En del föreningsmöten ha avslutats med samkväm. Tillsammans med stadens övriga kvinnoföreningar hickallade F. K. P. R. fru Ella Billing, som den 9 april höll ett föredrag över ämnet »Kvinnorna och folkpensioneringen». Efter föredraget antogs en resolution, innehållande en protest mot den särställning, som givits kvinnorna i det nämnda lagförslaget. Den 29 oktober höll fru Frigga Carlberg ett föredrag, benämnt »Bilder ur rösträttsrörelsens historia». Den 23 november höll d:r Malin Wester-Hallberg, på uppdrag av F. K. P. R. tillsammans med stadens övriga kvinnoföreningar, ett föredrag om »Prostitutionens reglementering». Efter föredraget antogs den resolution mot reglementeringssystemet, som redan antagits av ett stort antal kvinnoföreningar i skilda delar av landet.

I mars 1913 tillsattes en namninsamlingskommitté. Medlemmarna i denna kommitté uppdelade staden i distrikt och åtog sig ansvaret för namninsamlingen i var sitt distrikt.

Sedermera hade F. K. P. R:s styrelse ett möte med sty-

relserna för Medelpads övriga F. K. P. R. Därvid uppdelades landsbygden på samma sätt som staden. Sundsvalls F. K. P. R. åtog sig, utom själva staden, Torps, Stöde, Attmars och Tuna socknar. Av fröknarna Elin Wahlquist och Elin Nilsson ha cirka 17 rösträttsföredrag hållits i olika delar av provinsen.

I syfte att anskaffa penningbidrag till Landsföreningens omkostnader för namninsamlingen hölls den 24 nov. ett ytterst angenämt och lyckat aftonsamkväm. Ingeniör och fru Gagge hade godhetsfullt upplåtit sitt hem för denna fest. Av de inflytna medlen sändes 75 kr. till L. K. P. R.

Av F. K. P. R:s medlemmar äro 5 vårdare i fattigvården, 2 medlemmar av fosterbarnsnämndens styrelse, 2 förmyndare i fattigvården, 4 medlemmar av Sundsvalls folkskolestyrelse, 3 medlemmar av Sundsvalls pensionsstyrelse, 1 skolrådsledamot i en grannkommun, 2 medlemmar av kyrkorådet, 1 medlem av stadsfullmäktige, 2 medlemmar av Föreläsningssällskapets styrelse, 1 medlem av Sundsvalls frisinnade föreningsstyrelse samt 1 medlem av Medelpads frisinnade kretsförbunds styrelse.

147. Surte.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 samkväm.

Namninsamlingen har av de flesta medlemmar omfattats med stort intresse, fastän deras tid varit mycket upptagen. Under namninsamlingen anslöt sig 15 nya medlemmar till Surte F. K. P. R.

På föreningens initiativ har rösträttsföredrag hållits i Lerum av fröken Sofia Svensson.

1 av föreningens medlemmar tillhör styrelsen i Surte arbetarinstitut.

148. Svartvik.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 7 föreningsmöten, 5 offentliga möten och 2 samkväm. En av föreningens medlemmar är ledamot av skolrådet.

149. Sveg.

Föreningen har bildats under 1913 efter föredrag av fru Augusta Tonning.

Under året ha hållits 1 styrelsesammanträde och 1 föreningsmöte. 1 av föreningens medlemmar är suppleant i pensionsnämnden.

150. Säffle.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 8 föreningsmöten, därav 3 offentliga med föredrag av fru E. Wærn-Bugge om »Folkpensioneringen», av fru Else Kleen om »Mobilisering» samt av fru Gerda Hellberg om »Kvinnans medborgarrätt», vilket allt bidragit till att namninsamlingen lämnat det uppnådda goda resultatet.

Den sedvanliga julfesten för ett 100-tal barn har även i år ägt rum och fullständig beklädnad skänkts åt 12 barn.

151. Söderhamn.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden och 4 föreningsmöten. Vid det ena av de sistnämnda talade fru Augusta Tonning om Reglementeringsfrågan och Moderskapsförsäkringen. Föredrag har också hållits av en föreningsmedlem om Ålderdomspensioneringen. En Fredrika-Bremer-afton har varit anordnad, varvid förekom uppläsning av d:r Lydia Wahlströms i Stockholm hållna föredrag om Fredrika Bremer, deklamation, sång och slutligen tésupé.

Genom F. K. P. R:s agitation insatte stadsfullmäktige i folkpensioneringsnämnden fru Hilda Wennerström. 1 av föreningens medlemmar är stadsfullmäktig, 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen, 1 av skolrådet.

Största intresset och arbetet har under hösten ägnats namninsamlingen. Resultatet kan anses särdeles gott. Kvinnorna hava i allmänhet visat mer intresse för och kännedom om idén med namninsamlingen än man kunnat vänta.

152. Söderköping.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 7 samkväm samt 2 offentliga föredrag. En inom föreningen bildad läsklubb har samlats två gånger i månaden hos någon av medlemmarna.

Den 16 mars anordnade föreningen ett offentligt möte, då fröken Anna Åbergsson höll föredrag om »Folkpensioneringen». Dessutom har d:r Malin Wester-Hallberg på föreningens anmodan hållit föredrag härstädes om »Reglementeringen». Föredrag ha även hållits av fru Augusta Tonning

och fru Malla Grönlund i det distrikt, inom vilket Söderköpings F. K. P. R. ombesörjde namninsamlingen.

I agitationssyfte ha flygblad och provnummer av Röst-rätt för Kvinnor utdelats. F. K. P. R:s artikelserie har på föreningens bekostnad införts i en av ortstidningarna.

Samkvämen ha i regel varit talrikt besökta.

Föreningens högt värderade ordförande, fröken Annie Nyström, har på grund av sjukdom måst avsäga sig ordförandeskapet, och står föreningen i stor tacksamhetsskuld till fröken Nyström för det nitiska arbete, hon nedlagt inom densamma.

153. Södertälje.

3 styrelsesammanträden och 3 föreningsmöten ha under året hållits. Omedelbart efter ett av föreningsmötena hölls offentligt föredrag av fru Frida Stéenhoff över ämnet: »Kvinnorösträtten ett led i utvecklingen».

Vid tiden för stadsfullmäktiges val av ledamöter i pensionsnämnden ingick föreningen till stadsfullmäktige med anhållan att även kvinnliga medlemmar måtte utses däri, och uppdrogs åt den kvinnliga medlemmen i stadsfullmäktige att föreslå de namn, som föreningen ansåg lämpliga.

Föreningens medlemmar jämte medlemmarna i Järna filial ha under året arbetat för namninsamlingen å kvinnornas opinionslistor.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och styrelsemedlem i Frisinnade föreningen samt i styrelsen för barnkrubban, 1 suppleant i de båda nämnda styrelserna, 1 suppleant i pensionsnämnden.

154. Sölvesborg.

Under året ha hållits 15 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten med samkväm, uppläsning och föredrag, 1 offentligt föredrag av fru Else Kleen samt 1 av ordföranden om »Folkpensioneringsfrågan». Det senare med diskussion, varvid resolution fattades mot kvinnornas särställning i folkpensioneringsförslaget. En Fredrika-Bremer-afton har hållits. Behållningen av denna, 105 kr., har överlämnats till statyfonden.

Namninsamlingen har givit ett oväntat gott resultat, ehuru bristen på arbetskraft varit ytterst kännbar och mot-

ståndet större än man väntat. Föreningen har utgivit ett flygblad, som utgått i 2,000 ex. och tjänat som agitation. Dessutom ha i vänstertidningarna upprop m. m. blivit införda. Försakelsedagen inbragte 75 kr., och 25 av dessa ha lämnats till L. K. P. R:s agitationskassa. Medlemsantalet har nu vuxit till 115.

Av föreningens kvinnliga medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 1 medlem av fattigvårdsstyrelsen, 2 styrelsemedlemmar i föreläsningsföreningen, 1 ledamot av skolrådet, 1 suppleant i pensionsnämnden och 1 styrelseledamot i stadens Frisinnade valmansförening.

155. Tidaholm.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. Av föreningens medlemmar äro 2 ordinarie och 1 suppleant i pensionsnämnden samt 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen.

156. Tierp.

157. Tingsryd.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 1 föreningsmöte och 1 offentlig föreläsning av dr: Gulli Petrini.

158. Tomelilla.

Föreningen bildades under 1913 efter föredrag av fru Augusta Tonning och fru Maja Strandberg. Under året ha hållits 3 föreningsmöten och 2 offentliga möten åtföljda av samkväm. Dessutom har föreningen jämte goodtemplarföreningen anordnat ett föredrag i Folkets park av fru Annie Gunnarsson i och för namninsamlingen.

159. Torrskog.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 5 föreningsmöten samt 1 samkväm med föredrag av fru Signe Wollter-Phister.

Under hösten har namninsamlingsarbetet pågått inom föreningens område, som bestått av 8 socknar.

160. Torshälla.

Föreningen har under året haft 3 styrelse- och 4 föreningsmöten samt en aftonunderhållning, vars nettobehållning utdelades till gamla ensamma kvinnor.

Namninsamlingen har med glädjande framgång pågått företrädesvis under maj—juni, samt nov.—dec. Ett par av föreningens medlemmar ha särskilt lagt i dagen ett stort nit.

Av föreningens medlemmar äro 2 ledamöter i pensionsnämnden och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen.

161. Torsåker.

162. Tranås.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten och 1 offentligt möte. Av föreningens medlemmar är 1 suppleant i pensionsnämnden och 1 sekreterare i Tranås arbetarekommun.

163. Trelleborg.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 4 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 ledamot i fattigvårdsnämnden och 1 medlem av Frisinnade föreningens styrelse.

164. Trollhättan.

Under året ha hållits 7 styrelsesammanträden, 2 ordinarie föreningsmöten, 2 offentliga möten och 10 arbetsaftnar. Dessutom har en av de Bergman-Österbergska samhällskurserna hållits i den kringliggande landsbygden. Två offentliga fester ha avhållits, den sista i samband med Älvsborgsförbundets årsmöte. Intresset för namninsamlingen har inom föreningen varit stort, och arbetet därmed har lämnat ett överraskande gott resultat. Av föreningens medlemmar äro 1 ledamot av fattigvårdsstyrelsen, 2 kretsbesökare i densamma, 1 medlem i pensionsstyrelsen och 1 styrelseledamot i den Frisinnade föreningen.

165. Uddevalla.

Under året ha hållits 6 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 2 samkväm. Vid det ena samkvämet hölls föredrag av fru Susy Silfverbrand-Eriksson om »Fredrika Bremers insats i de svenska kvinnornas historia». Behållningen — 87 kr. — tillföll Årsta-utställningen. Vidare har jur. kand. fröken Eva Andén hållit en föreläsning om folkpensioneringen. Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig, 2 äro ordinarie och 2 suppleanter i fattigvårdsstyrelsen, 2 ordinarie och 2 suppleanter i pensionsnämnden, 2 ordinarie och 1 suppleant i skolstyrelsen. Dessutom sitta ett flertal i olika styrelser.

166. Ulricehamn.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten och 4 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är invald i fattigvårdsstyrelsen.

167. Umeå.

Under året ha hållits 9 styrelsesammanträden, 6 föreningsmöten, 2 offentliga möten, 2 aftonunderhållningar och 4 samkväm. Vid första föreningsmötet redogjorde fröken Anna Grönfeldt för centralstyrelsemötet, vid ett senare möte gav fröken Ester Middelsten en skildring av sitt besök i Jan Ligtharts skola i Holland. Vid det första offentliga mötet talade fru Ella Billing om »Kvinnan och samhällsfrågorna», vid det andra, som anordnats tillsammans med Vita Bandet, K. F. U. K. och Folk-skoleläraryrkesföreningen och som hade karaktären av ett opinionsmöte, talade v. ordf. i Vita Bandets centralstyrelse i Stockholm fröken Maria Sandström mot prostitutionens reglementering. En aftonunderhållning med föredrag över Fredrika Bremer av fröken Middelsten hölls till förmån för Fredrika Bremers staty, och en annan till förmån för Årsta-utställningen med föredrag om Baltiska utställningen av fröken A. Grönfeldt. Kända förmågor inom samhället medverkade med sång och musik. Dialogen »Samma don» uppfördes av frökarna Ingeborg Öqvist och Elsa Westberg. Föreningen har därjämte fått se som sina gäster fru Frigga Carlberg och jur. kand. Eva Andén, vilken senare lett Bergman-Österbergska

samhällskurser i länet under tiden $\frac{20}{1} - \frac{15}{3}$. Liknande kurser ledda av fröknarna Grönfeldt och Östrand, hölls från den $\frac{15}{6} - \frac{24}{7}$.

Namninsamlingsarbetet har ombesörjt av en kommitté på 14 medlemmar, därav styrelsens 7 ledamöter. Området har utgjorts av hela Västerbottens län utom Skellefteå stad med närmaste omnejd. Byrå var anordnad hos fröken Grönfeldt.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadsfullmäktige, 1 stadsrevisor, 1 ledamot i folkskolestyrelsen, 1 suppleant i styrelsen för läroverket för flickor, 1 ledamot i fattigvårdsstyrelsen, 1 suppleant i pensionsnämnden, 1 sekreterare i taxeringsnämnden, 1 styrelsemedlem i Frisinnade valkretsförbundet, 1 suppleant i styrelsen för Frisinnade föreningen, 1 revisor i Moderata föreningen.

168. Uppsala.

Under 1913 ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 3 offentliga möten och 2 samkväm.

Årets arbete begynte med ett offentligt möte i folkpensioneringsfrågan, till vilket inbjudan gemensamt utfärdats av F. K. P. R., Vita bandet, Kvinnliga studentföreningen och Uppsala kvinnliga sjukkassa. Talare voro: fröken Anna Åbergsson, fröken Gertrud af Klintberg och fru E. Hagen. Mötet var talrikt besökt, intresset för och indignationen över den ofördelaktiga särställning kvinnorna i kommittéförslaget erhållit synnerligen livliga. En resolution liknande den förut i Stockholm fattade antogs enhälligt.

Den 2 april firades 10-års-jubileum med stor högtidlighet å Norrlands nation. Efter årsmötesförhandlingarna samlades medlemmar och talrika gäster till festligt samkväm i glad och entusiastisk stämning. Bland mera långväga gäster märktes fru A. M. Holmgren, fru Wicksell, fru Boheman, fru Stéenhoff, fröken Åbergsson, fröken Vienna Mesterton. Under åskådarnas stora belåtenhet uppfördes den i enlighet med dagspolitiken något omarbetade »Pennskaffets intervju». Raden av de historiska personligheterna var ståtlig och stilfull och replikväxlingen mellan »redaktören» och »reportern» verkligt studentikos. Musik och gluntsång — med nyskrivna ord — och »Madam Anti», och en massa roliga apriltelegram från framstående statsmän m. fl. bidrogo än mer till stämningen.

Å föreningens vägnar frambar fröken E. v. Post till fru

Ellen Hagen, föreningens ordförande under 10 år och främsta ledande kraft, ett erkännansamt tack för det arbete hon med aldrig svikande intresse utfört i den svenska kvinnorösträttsrörelsens tjänst och särskilt inom Uppsala F. K. P. R. Som hedersgåva överlämnade talarinnan till fru Hagen ett kedjesmycke med röst-rättsmärket i guld och en bukett charmanta rosor i gult och vitt.

Fru Hagen tackade rörd och gripen för hyllningen och ägnade de tio gångna åren en återblick i ett vackert anförande, som slutade med ett leve för sammanhållningen mellan kvinnorna och samarbetet mellan männen och kvinnorna.

Vid supén — den väldiga salen var fullsatt intill yttersta utrymme — talade fru Hagen för fru A. M. Holmgren. Fru E. Söderman samt fru E. Boheman å Landsföreningens vägnar ägnade fru Hagen vänliga ord. Gästernas tack framfördes i ett livligt uppskattat anförande av professor Hjalmar Öhrvall.

Namninsamlingsarbetet begynte i april med ett offentligt möte å Fyrishall, därvid fru E. Wærn-Bugge höll ett varmhjärtat och entusiasmerande föredrag. Listutdelningen tog omedelbart vid och fortsattes sedan på den Rösträttsbyrå föreningen hela året hållit öppen. Byråchefen, fröken Anna Petterson, har på ett synnerligen nitiskt och utmärkt sätt, noggrant och systematiskt, skött expeditionen, och ägnas henne stor tacksamhet.

Då föreningen höll »offerdag» hade vi glädjen få höra fru Karin Fjällbeck-Holmgren, som varmt och medryckande gick till rätta med den uppfattningen, som vill göra gällande att »kvinnorna själva vilja inte».

En annan afton gav med. kand. Elin Odencrants en livlig och fängslande skildring av Budapest-kongressen.

Ett till trängsel besökt offentligt möte hölls en söndag i nov. å Norrlands nation, då utmärkta, livligt applåderade anföranden höllas av Andra kammarens v. talman, herr Daniel Persson i Tällberg, fil. doktor Lydia Wahlström och fru A. M. Holmgren.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och 1 bostadsinspektris; i stadens pensionsnämnder sitta 6 kvinnor.

169. Valdemarsvik.

Föreningen, som först var filial under Söderköpings F. K. P. R., har under året övergått till självständig förening på initiativ av fru Anna Kinnander och efter ett föredrag av fru Märtha

Hellström. Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 1 offentligt och 2 enskilda samkväm.

Av föreningens medlemmar är 1 ordinarie medlem och 1 suppleant i pensionsnämnden samt 1 medlem i fattigvårdsstyrelsen.

170. Varberg.

Under året ha hållits 9 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten, 4 samkväm och 1 offentlig föreläsning av fröken Sofia Svensson, Göteborg, om »Folkpensioneringen».

Lördagen den 19 april högtidlighölls föreningens 10-årsdag med en vällyckad fest å teatersalongen. Föreningens första ordförande fröken Wilhelmina Malmström lämnade härvid en intressant historik över föreningens tillkomst och utveckling; ett damamatörsällskap spelade: »Huru kvinnorna fingo rösträtt», och fröken Hildur Öijer från Göteborg utförde briljant den bekanta monologen: »Madame Anti». Sång och musik utfyllde programmet.

I september hemställde styrelsen hos stadsfullmäktiges beredningsutskott om upptagande av fyra kvinnor å utskottets förslag till ledamöter och suppleanter i den blivande pensionsnämnden. Utskottets förslag, liksom sedermera stadsfullmäktiges beslut, blev i enlighet med denna hemställan.

I början av november ingick styrelsen till stadens tre politiska organisationer med begäran, att vederbörande vid uppsättande av kandidater till det förestående stadsfullmäktigevallet ville på fördelaktig plats å respektiva vallistor upptaga ett lämpligt kvinnligt namn. De bägge vänsterpartierna uppsatte vardera en kvinnlig kandidat, vilka båda kandidater även blevo valda. För valet har styrelsen ytterligare verkat genom agitation och samlande av fullmakter.

Genom anordnande vid samkväm av dels auktion, dels bortlottning å skänkta varor har föreningen lyckats förstärka sin kassa, så att den kunnat med större eller mindre summor bidraga till opinionsyttringen, Fredrika-Bremer-statyn, Årstauställningen m. m.

Agitationsnummer av Rösträtt för Kvinnor samt ströskrifter i mängd ha utdelats, framförallt för att främja namninsamlingen.

Av föreningens medlemmar äro 3 stadsfullmäktige, 1 medlem i fattigvårdsstyrelsen, 1 i folkskolestyrelsen, 1 i biblioteksstyrelsen, 1 medlem och 2 suppleanter i pensionsnämnden och 1 styrelsesuppleant i Varbergs frisinnade förening.

171. Vaxholm.

Föreningen har haft 5 styrelse- och 2 föreningssammanträden. På hösten avhölls en Bergman-Österbergs-kurs om tre föreläsningar med i medeltal 26 åhörare. Vaxholm har 1 kvinnlig stadsfullmäktig, 1 föreningsmedlem i kyrkorådet, 1 i skolrådet och 1 i fattigvårdsstyrelsen.

Åtgärder för ökning av medlemsantalet och spridande av Rösträtt för Kvinnor ha varit kraftiga, personlig agitation och besök i hemmen, utskickandet av inbjudningskort, samkväm m. m.

Bland möten och samkväm framhållas särskilt två, ett möte med föredrag, sakrikt och intressant, av d:r Lydia Wahlström om »Kvinnans rösträtt och den politiske situationen», samt de gamlas fest, vilken senare torde vara något speciellt för Vaxholmsföreningen. Till den samlas stadens alla gummor i en festpydd sal och undfågnas rikligen, lekamligen och andligen — dock minst med rösträtt. I år fick denna fest en särskild attraktion, i det att vid den till den avgående ordföranden, överstinnan A. Virgin, överlämnades ett rösträttsmärke i guld, som en ringa erkänsla för det nitiska arbete hon sedan föreningens bildande nedlagt för denna.

För övrigt har allt intresse samlat sig kring arbetet för opinionsyttringen. Detta arbete har varit tacksamt och roligt, och man har därvid många gånger betänkt sanningen av rösträttstidningens vackra motto. De sista strörösterna skulle kanske blivit flera, om ej försvarsfrågan på sistone ställt alla andra intressen i skuggan.

172. Vimmerby.

Föreningen har under året haft 3 sammanträden. Ordföranden i föreningen är medlem av fattigvårdsstyrelsen.

173. Visby.

Under året ha hållits 11 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten samt 3 samkväm. Under juli månad anordnades för Gotlands landsbygd samhällskurser bekostade av Bergman-Österbergska fonden. Kurserna voro besökta av c:a 400 personer. 1 av föreningens medlemmar är stadsfullmäktig samt inspektris för stadens högre flickskola, 1 har valts till

medlem av pensionsnämnden och 1 till suppleant i densamma och 1 är medlem av styrelsen för Visby Frisinnade förening. Till spridande av Rösträtt för Kvinnor har rekviderats och delvis försålts, delvis gratis utdelats ett hundratal av tidningens agitationsnummer. Dessutom har en av styrelsens medlemmar på eget ansvar dels utdelat gratis, och dels försålt ett 100-tal lösnummer av Rösträtt för Kvinnor jämte en del flygblad och ströskrifter. Till arbete för namninsamlingen anslags särskilt maj månad, men arbetet har pågått hela året såväl i Visby som på landsbyggen i stark motvind från såväl ortspressens som befolkningens sida. Den 3 febr. anordnades ett samkväm, vid vilket ordföranden höll ett klart och kraftigt föredrag till väckande av intresse för årets opinionsyttring. En kommitté för nytta och nöje bildades, vilken i och för anskaffande av medel till agitationen anordnade en fest på flickskolan den 15 mars.

Utom annonser och upprop angående namninsamlingen har i ortspressen införts bemötanden av högerpressens kampanj mot densamma samt flera artiklar ur Rösträtt för Kvinnor. Den 15 okt. hölls ett talrikt besökt samkväm på flickskolan med föredrag av fru Caroline Benedicks-Bruce: »Skildringar och minnen från den internationella rösträttskongressen i Budapest sommaren 1913». Många medlemmar av Västkinde F. K. P. R. voro närvarande. På föreningsmötet den 27 nov. meddelades, att en av styrelsens medlemmar upplåtit sin våning till föreningens disposition den första och tredje måndagen i varje månad.

174. Vivsta varv.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten, 3 offentliga möten och 1 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är vårdare i Timrå fattigvårdsstyrelse och 1 är medlem i Frisinnade landsföreningen.

175. Vänersborg.

Under året ha hållits 3 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 3 samkväm. Av föreningens medlemmar är 1 ledamot och 1 suppleant i fattigvårdsstyrelsen, 1 i barnavårdsnämnden och 1 skolstyrelsen. Dessutom äro 12 fattigvårdare och av dessa 1 kassör och 3 medlemmar i styrelsen.

176. Västervik.

177. Västerås.

Under det gångna året ha hållits 8 styrelsesammanträden, 4 föreningsmöten samt 3 offentliga möten.

Det första offentliga mötet var anordnat som soaré med föredrag av friherrinnan Ebba Palmstierna om »Kvinnorösträttsfrågans läge i de nordiska länderna just nu». Därefter förekom sång, uppläsning av »Madame Antis» skämtsamma monolog samt gemensam supé.

Den 25 mars hölls på initiativ av Vita Bandet, Fosterländska Förbundet samt F. K. P. R. ett opinionsmöte mot kommittéförslaget till allmän folkpensionering med föredrag av fröken Anna Åbergsson, som med klar och logisk skärpa redogjorde för vilken ogynnsam ställning kvinnan fått i förslaget.

Vid det tredje offentliga mötet hölls föredrag av d:r Lydia Wahlström om »Den svenska kvinnan i kommunalt och politiskt hänseende». Detta föredrag blev en utmärkt inledning till det i maj påbörjade namnsamlingsarbetet.

Samlandet av namn för opinionsyttringen till riksdagen 1914 har under året tagit föreningens största intresse i anspråk. Den 16 april samlades här till diskussionsmöte länets lokalföreningars ordförande. Därvid indelades länet i kretsar i och för namnsamlingen, och lämpliga personer tillsattes för att sköta detta arbete på landsbygden. Västeråsföreningen uppdelade därefter staden, så att insamlare åtog sig en eller flera gator. I den kringliggande landsbygden ha utsänts listor, brev och flygskrifter till personer, som kunde tänkas ha intresse för arbetet, t. ex. lärarinnor och lärare, barnmorskor, ordförande i nykterhetsorganisationer samt lokalavdelningar av Frisinnade landsföreningen. De åtgärder, som gjorts för att med pressens hjälp samla namn, äro annonser, notiser samt smärre artiklar.

Vid det ordinarie vårmötet hölls föredrag av vice ordföranden fröken Löfgren om »Fredrika Bremers liv och verk» samt upptogs kollekt för kommittén för resande av Fredrika Bremers staty.

Om den sjunde internationella rösträttskongressen i Budapest berättade fru Ruth Randall-Edström vid det första höstsammanträdet, och förevisades även skioptikonbilder från Ungern av fröken Löfgren.

En utmärkt sporre till fortsatt arbete för namninsamlingen var det föredrag, som fru Ella Billing höll vid det ordinarie höstsammanträdet om »Kvinnorösträtten ur rättvisans och statsnyttans synpunkter».

För att sprida kännedom om samt uppmana till prenumeration på Rösträtt för Kvinnor ha rekvirerats 200 exemplar, som spritts gratis.

Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig, 2 äro medlemmar av skolstyrelsen, 1 medlem av fattigvårdsstyrelsen samt 3 vårdare, 3 medlemmar samt 2 suppleanter i fosterbarnsnämnden, 1 medlem av Arbetarinstitutets styrelse samt 2 medlemmar i en levnadskostnadskommitté.

178. Västkinde.

Under året ha hållits 8 styrelsesammanträden, 5 föreningsmöten samt 2 ordinarie möten. Ordföranden är medlem av skolrådet samt kommunal- och pensionsnämnderna.

179. Växjö.

Under året ha hållits 4 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, som avslutats med samkväm, samt 1 offentligt möte med anledning av föreningens 10-års-jubileum. Av föreningens medlemmar är 1 stadsfullmäktig och ledamot av drättsel-nämnden, 1 medlem i skolrådet, 1 ledamot av styrelsen för Liberala valmansföreningen. Arbetet för namninsamlingen har bedrivits energiskt och med framgång.

180. Ystad.

Under året har utvecklats en livlig verksamhet: 4 föreningsmöten, 2 offentliga möten, 3 styrelsesammanträden samt 2 samkväm. Vid de offentliga mötena talade kyrkoherde Sam. Stadener, fru Malin Holmström-Ingers samt fru Maja Strandberg. Båda gångerna uppfördes »En enquête i Hades».

För Fredrika Bremer-statyn har anordnats en fest, som inbringade 92 kr., vilka överlämnades till staty-kommittén. Namninsamlingen började den 20 okt. och bedrevs synnerligen energiskt, så att den i det närmaste var avslutad inom

staden på 14 dagar. På landsbygden pågick den till årets slut. Föreningen har under året ökats med 54 medlemmar.

Ortspressen har varit synnerligen tillmötesgående och inlagt artiklar, notiser, upprop m. m., vilket allt varit till stor hjälp vid namninsamlingen.

181. Ånimskog.

182. Åtvidaberg.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden och 2 föreningsmöten. För namninsamlingen har hållits ett föredrag av fru Ella Billing.

183. Ängelholm.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, därav ett med ett offentligt möte, som besöktes av nära 100 personer och varvid förekom: föredrag av fröken Ellen Wester om centralstyrelsemötet i Stockholm samt om rösträttsarbetet i dess helhet, uppträdande av fru Sofi Österberg som »Madame Anti» samt diskussion om s. k. familjebad.

Vidare ha hållits föredrag i Folkets hus av fru Jenny Velander om »Det Sverige som växer», offentligt möte, varvid fröken Rosander varmt och sympatiskt talade om »Kvinnan och fosterlandet», samt en avskedsfest för den avgångna ordföranden, fru Sofi Lindstedt.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 4 medlemmar i fattigvårdsstyrelsen, därav 1 v. ordförande och 1 sekreterare, 1 ledamot i föreläsningsföreningens styrelse, 1 i fosterbarnsnämnden 1 i skolstyrelsen, 5 i styrelsen för stadens barnkrubba och 1 i Frisinnade föreningens styrelse.

Arbetet med namninsamlingen har lämnat ett gott resultat.

184. Örebro.

Under året ha hållits 9 förenings- och 10 styrelsemöten. I mars månad höll fröken Anna Åbergsson, föredrag i »Ålderspensioneringen», varefter resolution fattades. I nov. firades föreningens 10-års-fest med föredrag av ordföranden, fru Perselli, över föreningens 10-åriga tillvaro. För övrigt har

verksamheten under året varit inriktad på ett energiskt namninsamlingsarbete.

2 av medlemmarna äro stadsfullmäktige, 1 är ledamot i fattigvårdsstyrelsen, 1 i folkskolestyrelsen och 1 i pensionsnämnden.

185. Öregrund.

186. Örnsköldsvik.

187. Östersund.

Under året ha hållits 9 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 offentliga möten, 1 Fredrika-Bremer-afton och 2 samkväm.

Föreningens 10-års-jubileum firades med offentligt föredrag om »Kvinnan och fosterlandet» av fru Ella Billing.

Av föreningens medlemmar äro 1 stadsfullmäktig, 1 medlem i folkskolestyrelsen och 2 i pensionsnämnden.

Namninsamlingsarbetet har omhänderhaft av en särskild kommitté. Ortopressen har infört listor och även intagit artiklar om rösträtt för kvinnor.

188. Östhammar.

Under året ha hållits 2 styrelsesammanträden, 2 föreningsmöten och 1 offentligt möte med föredrag av fru Augusta Tonning och sång till luta av fru M. Bolin.

Fröken Annie Weibull, utsänd från Bergman-Österberg-ska samhällskurserna, har här haft 1 kurs omfattande 3 föreläsningar, vilka livligt besökts.

Av föreningsmedlemmarna är 1 medlem och 1 suppleant i pensionsnämnden.

189. Öxnered.

Under året ha hållits 5 styrelsesammanträden, 3 föreningsmöten, 2 offentliga möten och 2 samkväm. 1 av föreningens medlemmar är ledamot av barnavårdsnämnden och 1 av kommunalnämnden. Ett vandringsbibliotek på 51 band har förhyrts på 3 månader. För namninsamlingen ha hållits 5 föredrag.

Filialer.

Bräkne-Hoby,	filial till	Ronneby.
Grödinge,	» »	Rönninge-Tumba.
Hybo,	» »	Ljusdal.
Järna,	» »	Södertälje.
Kantorp,	» »	Flen.
Klinte,	» »	Västkinde.
Kungsör,	» »	Köping.
Leksand,	» »	Falun.
Ljungsbro,	» »	Linköping.
Mariefred,	» »	Strängnäs.
Moskussel,	» »	Arvidsjaur.
Mörrum,	» »	Ronneby.
Nettraby,	» »	Ronneby.
Strömsnäs bruk	» »	Markaryd.
Trosa,	» »	Strängnäs.
Uddeholm,	» »	Karlstad.
Vadstena,	» »	Linköping.
Valbo,	» »	Gävle.
Valla,	» »	Flen.
Vara,	» »	Skara.
Vindeln,	» »	Umeå.
Vång,	» »	Ronneby.
Vännäs,	» »	Umeå.
Västra Strö,	» »	Eslöv.

Kassaförvaltarens rapport.

Räkenskaperna utvisa följande ställning:

Behållning från 1912..... 5,524: 37

Inkomster år 1913:

Landsföreningsavgifter	3,885: 15	
Försäljning av skänkta konstverk.....	209: 75	
Bidrag till Rösträttsbyrån	226: —	
Insamling å »Försäkelsedagen»	2,579: 60	
» till opinionsyttring till 1914 års riksdag	2,985: 29	
Försålda brevkort och reklammärken.....	705: 10	
Abonnemangsavgifter för artikelserien	646: —	
Prenumerationsavgifter m. m. å tidningen Röst- rätt för Kvinnor.....	2,905: 63	
Gåvor till d:o	101: 54	
Räntor	187: —	14,431: 06
		Summa kr. 19,955: 43

Utgifter år 1913:

Föredrags- och agitationsresor	585: 20
Spridande av broschyrer	600: —
Årsavgift till Int. Woman Suffrage Alliance.....	36: 44
Disputationsmöte å Grand Hôtel 29 april.....	104: 04
Centralstyrelsemöte	358: 89
Resekostnadsersättning till d:o	24: 69
Sekreterarens arvode.....	800: —
Avlöningar till byråpersonal	2,444: —
Tryckning av cirkulär och protokoll	457: —
Postavgifter	739: 34
Telefonavgifter.....	366: 57
Skrivmaterialier	238: 12
Inköpta trycksaker.....	22: 15
Allmänna omkostnader.....	394: 61
Omkostnader för artikelserien	520: 66
Prenumeration å tidningar	76: 70
Avgift till tidningsbyrån Argus.....	96: 95
Författararvoden.....	25: 34
Annonser	50: —

Transport kr. 7,940: 70

	Transport kr.	7,940: 70	
Tryckningskostnader för tidningen		2,811: 25	
Hyra för Rösträttsbyrån		600: —	
Ved och belysning för d:o		112: 20	
Avskrivning å inventarier		42: —	
Omkostnader för opinionsyttringen		4,366: 73	15,872: 88

Behållning till 1914:

Kontant i kassan		431: 07	
Rösträttsbyråns kassa		18: 67	
Tidningens kassa		279: 81	
Artikelseriens kassa		173: 53	
Checkräkning med Stockholms Ensk. Bank		424: 31	
Sparkasseräkning med d:o		1,443: 27	
» med Stockholms Folkbank ...		1,008: 24	
» med Stockholms Intecknings-		50: —	
Garantiaktiebolag		409: 94	
Lager av broschyrer		882: —	
Inventarier		150: —	
Utestående fordran		99: 68	
» » för årsberättelsen			5,370: 52

Häriifrån avgår:

Innestående medel för Bergman-Öster-			
bergiska samhällskurserna	396: 97		
Skuld till I. Hæggströms Boktr.-A.-B....	891: —	1,287: 97	4,082: 55
			<u>Summa kr. 19,955: 43</u>

Stockholm den 31 mars 1914.

Thorborg Widebeck,
skattmästare.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, av Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt utsedda revisorer, hava behörigen genomgått och granskat kassaförvaltarens räkenskaper för år 1913. Räkenskaperna äro noggrant förda och utgifterna behörigen verifierade, varför vi få tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för 1913 års förvaltning.

Stockholm den 6 maj 1914.

Elisabeth Wærn-Bugge.

Alida Jakobson.

Länsförbundens årsberättelser.

Blekinge länsförbund.

Förbundet har med 1913 års ingång i huvudsak inriktat sig på arbetet för namninsamlingen. För att organisera detta arbete anordnade förbundet ett större möte i Karlskrona den 15 och 16 mars. Karlskrona F. K. P. R. mottog då ombuden och övriga, som anlänt till mötet. Föredrag hölls av jur. kand. Elisabeth Nilsson från Lund, och fru Augusta Tonning gav en skildring av sin norrlandsturné. Länet uppdelades i och för det stundande namninsamlingsarbetet mellan länets fem föreningar. Arbetet skulle börja i april. Resultatet har blivit större än vad man då vågade hoppas.

De under föregående år påbörjade samhällskurserna avslutades under hösten med föredrag av fröken Sigrid Kruse för ett ganska stort åhörareantal. Ämnet sjuk-, arbetare-, invaliditets- och folkförsäkring har varit lyckligt valt, och ha dessa föredrag givit särskilt kvinnorna och arbetarebefolkningen en del upplysningar av värde.

För övrigt ha förbundets angelägenheter handhåfts av styrelsen, som under året utgjorts av fru Augusta Tonning, ordf., fröken Ebba Hultqvist, sekr., samt fröken Sigrid Kruse. Styrelsesuppleanter ha varit fru Lisa Velander och fru Jenny Johansson. Två styrelsesammanträden ha hållits.

Dalarnas länsförbund.

Förbundet, som bildades den 17 april 1913, har under tiden mellan det konstituerande sammanträdet och det första årsmötet koncentrerat sin verksamhet på namninsamlingen.

Enligt beslut vid sammanträdet den 17 april inrättades en länsförbundets rösträttsbyrå i Falun. Byrån har föreståtts av friherrinnan Ellen Palmstierna, och den har varit tillgänglig två kvällar i veckan.

Gävleborgsförbundet.

Till förbundet äro anslutna länets samtliga föreningar och filialer. Dess angelägenheter ha handhafs av ett arbetsutskott, bestående av 3 ordinarie medlemmar jämte 2 suppleanter. A. U. har varit förlagt till Gävle.

Vid årsmötet, som ägde rum i Bollnäs den 26 och 27 april, beslöts att G. F. skulle arbeta på samma sätt som hittills, d. v. s. utan stadgar, och att A. U. skulle fortfarande som hittills bestå av 3 medlemmar från Gävle samt 3 suppleanter, därav 2 såsom ombud för norra och södra Hälsingland.

Mötet beslöt att söka få de Bergman-Österbergska samhällskurserna inom länet under hösten 1913, och tre representanter utsågos för att uppgöra plan för dessa kurser. Vidare beslöts att söka få till stånd en turné genom länet med föredrag i den nu aktuella s. k. reglementeringsfrågan, och uppdrogs åt A. U. att skaffa talare och ordna turnén.

Mötets viktigaste överläggningsämne var ordnandet av namninsamlingsarbetet inom länet. För norra Hälsingland, södra Hälsingland samt Gästrikland valdes distriktsombud, och arbetet uppdelades sockenvis på respektiva F. K. P. R. inom de olika distrikten.

Lördagen den 26 april hölls å goodtemplarsalongen i Bollnäs ett halvenskilt möte. Först diskuterades namninsamlingen med fru Klara Lindh som inledare, och därefter talade fru Anna Tybell om »Förhållandena om femtio år». Vid det offentliga möte, som därefter vidtog, talade stadsfullmäktigen fröken Alma Persson över ämnet: »Vad vinna kvinnorna genom rösträtten?»

Söndagen den 27 hölls, efter det enskilda mötet, ett offentligt möte med föredrag av fröken Gertrud af Klintberg om »Ålderdomspensioneringen».

Under året har A. U. anordnat en längre föredragsturné av fru Augusta Tonning, som besökt 12 olika platser, samt dessutom en hel del enstaka föredrag.

A. U. har under året utsänt »meddelanden» till de olika föreningarna samt dessutom stått i livlig korrespondens med desamma. På grund av namninsamlingen har arbetet under året varit särdeles maktpåliggande.

Förbundet för Göteborgs- och Bohuslän.

Ordf. fru Frigga Carlberg, sekreterare och kassaförvaltare fru Ebba Lagerwall. Till förbundet äro anslutna länets 8 F. K. P. R.

Vid sammanträde den 6 mars uppdelades arbetet med namninsamlingen. Under september månad hölls i länet en serie föreläsningar av jur. kand. fröken Eva Andén genom de Bergman-Österbergska samhällskurserna.

Jämtlands länsförbund.

Årsmötet ägde rum i Östersund den 24 och 25 mars. Till styrelse för förbundet utsågs: fru Anna Sellström, ordf., fru Hedvig Svensson, sekr., fru Willonowa Bergner, skattm., Östersund, samt fru Märta Möller, Järpen, och fru Stina Wågland, Bräcke. Bergman-Österbergska samhällskurser ha hållits tiden 15 juni—8 juli. Skrifter, broschyrer och Rösträtt för Kvinnor ha i agitationssyfte utdelats och utsänts. I övrigt har agiterats muntligen och brevledes i sammanhang med namninsamlingen. Omkring denna har givetvis styrelsens arbete under årets lopp till största delen koncentrerats.

Jönköpings länsförbund.

Årsmötet hölls i Huskvarna den 22 och 23 febr. Den 22 var halvskilt möte med föredrag av fröknarna Planting-Gyllenbåga och Aulin samt uppträdande av fru Lundberg som »Madame Anti». Den 23 på f. m. hölls enskilt möte på Tormenås. Därvid behandlades flera frågor, varav den om namninsamlingen var den viktigaste. En plan för namninsamlingsarbetet inom hela länet framlades och antogs. Efter densamma arbetades inom städerna och de större samhällena under våren samt ute på den egentliga landsbygden under sommaren. Samma dag på aftonen höll fru Gerda Hellberg ett utmärkt rösträttsföredrag i Huskvarna idrottshus inför många och tacksamma åhörare.

Under det gångna året ha länets rösträttsföreningar stått i livlig kontakt med arbetsutskottet och namninsamlingen har av alla lokalföreningarna bedrivits med energi och ansvarskänsla

samt mötts av mycken förståelse och hjälpsamhet — ej minst från lantbefolkningen. Till stor nytta var den hjälp länsförbundet fick av fru E. Wærn-Bugge med föredrag i Hvetlanda och av fröken S. Kruse med föredrag på 6 ställen inom sydvästra delen av länet. På alla dessa platser har namninsamlingen gått synnerligen bra.

Skaraborgs länsförbund.

Årsmötet hölls i Skara den 23 febr. 1913. Arbetet med namninsamlingen ordnades. Vid en offentlig fest talade fröken Sofia Svensson, Göteborg, om »Den vuxna ungdomen och kvinnans medborgarrätt». Under året ha hållits 8 föredrag av fru Ella Billing och 11 av sekreteraren. Jur. kand. fröken Eva Andén har som ledare för de Bergman-Österbergska samhällskurserna hållit 34 föreläsningar på 12 olika platser inom länet.

Skåneförbundet.

Årsmötet ägde rum i Lund den 9 mars 1913. Till styrelse utsågos fru Anna Wicksell och fru Louise af Ekenstam, Lund, samt teckningslärarinnan fröken Anna Nilsson, Malmö. Styrelsen har sammanträtt 4 gånger.

Ny rösträttsförening har bildats i Hör. Tomelilla har från filial blivit självständig förening. Förbundet omfattar 19 föreningar och vid årsskiftet var sammanlagda medlemsantalet omkring 1,650.

I och för namninsamlingen har Skåne, med undantag för Markaryd, som därvidlag arbetat tillsammans med Småland, varit indelat i 16 distrikt, fördelade på de olika föreningarna. Trenne härader, som ej kunde fördelas bland dessa distrikt, ha direkt bearbetats genom förbundet.

För namninsamlingsarbetet ha genom Skåneförbundet anordnats föredrag i fyra av Skånes städer av fru Else Kleen, och av d:r Gulli Petrini har hållits ett föredrag. Fru Augusta Tonning har under juni och november företagit tvänne föredragsturnéer inom Skåne, varvid 26 olika platser besöktes. På tre av dessa ställen deltog även fru Elma Danielsson genom föredrag. Fru Annie Gunnarsson har för Skåneför-

bundet företagit namninsamlings- och föredragsresor, varvid 10 särskilda orter besöktes. Till tvänne samhällen har fru Elin Nyström för förbundets räkning företagit namninsamlingsresor.

Tidningarna Skånska Dagbladet och Arbetet ha i hög grad understött namninsamlingsarbetet.

Genom förbundets förmedling har jur. stud. fröken Elisabeth Nilsson på fyra ställen hållit föredrag om »Folkpensionsförslaget».

Stockholms länsförbund.

Till förbundet äro nu alla F. K. P. R. inom länet anslutna. Årsmöte hölls i Norrtälje den 23 sept. Till arbetsnämnd omvaldes: fru A. Lénström, ordf., fru M. Dehn, vice ordf., fru M. Bolin, sekr., och fru A. Virgin samt nyvaldes fru E. Billing, Stockholm, och fröken M. Andersson, Vaxholm. Sedan en del andra föreningsärenden föredragits, hölls ett offentligt möte med föredrag av fru Ella Billing och sång till luta av fru Maria Bolin.

Under höstens lopp ha inom alla länets F. K. P. R. hållits Bergman-Österbergska samhällskurser av fröken A. Weibull. Dessa kurser ha varit talrikt besökta.

Namninsamlingen och i samband härmed hållna föredrag och annat upplysningsarbete har under det gångna året, helt naturligt, utgjort förbundets verksamhetsfält.

Södermanlands länsförbund.

Arbetsutskott: fru A. Widebeck, Strängnäs, ordf., fru A. Johansson, Bettna, v. ordf., fru S. Andersson, Flen, sekr., fröken A. Molin, Nyköping, skattmästare.

Årsmöte hölls i Flen den 8 juni. Under året ha föredrag och möten hållits genom förbundets förmedling å tio platser, särskilt avseende namninsamlingen.

Föreningar ha bildats i Katrineholm, Trosa, Valla och Kantorp.

Länets frisinnade tidningar ha med stort tillmötesgående intagit notiser och meddelanden. Kostnadsfritt också »klipp-

listor» för namninsamlingen. Såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för denna inom länet överlämnades vid årsmötet från fru S. Boström 100 kr. Vad i övrigt beträffar offervilligheten för namninsamlingen, har densamma inom detta län varit tillfredsställande, icke minst på landsbygden.

Upplands länsförbund.

Under sommaren gjorde fru A. Tønning och fil. stud. Tyra Ernander en mängd resor — per järnväg, efter häst och till fots — inom länet för namninsamlingen. Större möten, i regel anordnade gemensamt med frisinnade och nykterhetsföreningar, höllos i Söderfors, Tierp, Dannemora, Åkerby, Carlholm, Ullfors, Grillby och Enköping.

Värmlands länsförbund.

Arbetsutskottet har utgjorts av fru G. Hellberg, Karlstad, ordf., fröken O. Marin, Filipstad, sekr., och fru A. Melén, Kil, kassaförvaltare.

Årsmötet hölls i Karlstad i februari, varvid arbetet med massopinionen inom länet delades upp på de olika föreningarna. Förbundet anordnade under våren föredragsturnéer av fru Else Kleen (6 föredrag) och fru Ellen Hagen (5 föredrag). Fru Hellberg har talat på 15 platser, bl. a. på inbjudan av nykterhets- och andra organisationer vid fyra stora friluftsmöten. Fru E. Wærn-Bugge och fru G. Petrini, vilka under året tillfälligtvis vistats i Värmland, hava godhetsfullt ställt sig till förbundets disposition och talat i resp. 4 och 2 F. K. P. R.

Nya föreningar hava bildats i Segmon, Edane och Persberg. Föreningen i Uddeholm har blivit filial till Karlstad.

Älvsborgsförbundet.

Arbetsutskottet har utgjorts av fröken Signe Wollter, ordf., fröken Ingrid Bergius, v. ordf., fröken Augusta Björkqvist, sekr., fröken Selma Wennermark, v. sekr., fröken Ruth Bergius, kassaförvaltare, samt fröken Hedvig Siedberg och fröken Hanna Sjöberg. Sedan fröken Wollter avflyttat från Sverige, inträdde fröken I. Bergius som ordförande.

Föredrag ha i sammanhang med namninsamlingen hållits i olika delar av länet av fröken Sofia Svensson från Göteborg och fröken Ingrid Bergius.

Föreningar ha bildats i Limmared och Alingsås, vilka anslutit sig till förbundet.

Vandringsbiblioteket har hela året varit utlånat.

Örebro länsförbund.

Årsmöte hölls i februari månad. Härvid uppdelades namninsamlingsarbetet för opinionsyttringen på länets olika föreningar, och har detsamma sedan bedrivits med i allmänhet gott resultat.

Östergötlands länsförbund

hade sitt årssammanträde i februari månad i Norrköping. Till ordf. valdes fröken J. Wallerstedt. Representanter hade samlats från länets alla rösträttsföreningar. Ordmandet av namninsamlingen var frågan för dagen. Enligt en av ordf. uppgjord plan fördelades länets härader på de respektive föreningarna, av vilka var och en åtog sig att svara för sin del. Arbetet har bedrivits så gott sig göra låtit med den ringa arbetskraft, som stått föreningarna till buds.

Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1913.

Hedersledamot:

Fru Martina Bergman-Österberg, adr.: Kingsfield, Dartford Heath, Kent, England.

Ständiga medlemmar:

Fru Ann Margret Holmgren, adr.: Norr Mälarstrand 22, Stockholm.
Fröken Anna Whitlock, adr.: Glittne, Djursholm.

Alby:

Fru Maria Widegren, ordf. och c. m.*
Folkskollärarinnan fru Frida Rignell, c. s.**

Alfta:

Folkskollärarinnan fröken Linnéa Andersson, ordf. och c. m.
Fru Karin Isberg, c. s.

Alingsås:

Postexpeditören fru Anna Kling, ordf.
Lärarinnan fil. kand. fröken Elisabet Peterson, c. m.
Fru Maggie Täcklind, c. s.

Alnö:

Folkskollärarinnan fröken Thérèse Almqvist, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Margareta Bäckfors, c. s.

Alvesta:

Fröken Carolina Bondesson, ordf. och c. m.
Fröken Edith Andersson, c. s.

Arboga:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Carolina Falk, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Maria Blidberg, c. s.

* c. m. = centralstyrelsemedlem.

** c. s. = centralstyrelsesuppleant.

Arvidsjaur:

Fru Nanny Julin, ordf. och c. m.
Barnmorskan fröken Hanna Stenberg, c. s.

Arvika:

Fotografen fröken Olga Segerberg, ordf.
Fru Annie Robsahm, c. m.
Fru Greta Rogstadius, c. s.

Askersund:

Samskollärarinnan fröken Nicoline Blidberg, ordf.
Lärarinnan fröken Vilma Eriksson, c. m.
Fru Hulda Andersson, c. s.

Avesta—Krylbo:

Fru Karin Gelhaar, ordf. och c. m.
Fru Ingrid Teglund, c. s.

Axvall:

Fröken Ester Fredriksson, ordf. och c. m.
Fru Ellen Hellman, c. s.

Bengtsfors:

Fröken Hedvig Sjöberg, ordf. och c. m.

Björknäs—Frånö:

Fru Emma Ögren, ordf. och c. m.

Boden:

Folkskollärarinnan fru Hildur Westring, ordf. och c. s.
Fru Anna Geijer, c. m.

Bollnäs:

Fru Vilhelmina Hallenberg, ordf. och c. m.
Fru Nancy Hamnstedt, c. s.

Bomhus:

Folkskollärarinnan fröken Elisabet Nyström, ordf. och c. s.
Folkskollärarinnan fröken Emilia Bengtsson, c. m.

Borgholm:

Fru Cecilia Jansson, ordf. och c. m.
Fru Thérèse Johansson, c. s.

Borlänge—Stora Tuna:

Folkskollärarinnan fru Maria Vidigsson, ordf. och c. s.
Lärarinnan fröken Signe Fridholm, c. m.

Borås:

Fru Leonore Odencrants, ordf. och c. m.
Lärarynna fröken Signe Dahlin, c. s.

Bräcke:

Fru Leonilda Ålund, ordf. och c. s.
Fru Stina Vågland, c. m.

Charlottenberg:

Direktören för A.-B. Värml. Eda, fru Gerda Grill, ordf. och c. m.
Fru Elin Hübinette, c. s.

Degerfors:

Sömmerskan fröken Bertha Thulander, ordf.
Lärarynna fru Maria Henriksson, c. m.
Fru Agda Ekström, c. s.

Edane:

Handelsidkerskan fröken Anna Nilsson, ordf. och c. m.
Fröken Signe Westman, c. s.

Edsvalla:

Fröken Elise Ahlfvengren, ordf. och c. m.
Fröken Olga Karlquist, c. s.

Eksjö:

Fru Hanna Scharp, ordf. och c. s.
Lärarynna fröken Maria Löfroth, c. m.

Elmhult:

Fru Maria Timelin, ordf. och c. m.

Enköping:

Lärarynna fröken Berlia Eriksson, ordf. och c. m.
Teckningslärarynna fröken Thyra Wallin, c. s.

Eringsboda:

Fru Jenny Johanson, ordf. och c. m.
Lärarynna fröken Edith Lundgren, c. s.

Eskilstuna:

Folkskollärarynna fröken Ingrid Hallman, ordf.
Fröken Greta Lybeck, c. m.
Fru Gulli Westlund, c. s.

Eslöv:

Jur. stud. fru Ester Hofvander-Sandberg, ordf. och c. s.
Fru Elsa Alkman, c. m.

Falkenberg:

Fru Jisca Jacobson, ordf.
Lärarinnan fröken Anna Trägårdh, c. m.
Fru Eliza Björck, c. s.

Falköping:

Fil. mag. fröken Emmy Helander, ordf. och c. m.
Fru Ingeborg Alexanderson, c. s.

Falun:

Seminarieadjunkten fröken Valborg Olander, ordf. och c. m.
Skolföreståndarinnan fröken Gerda Martin, c. s.

Filipstad:

F. d. telegrafisten fröken Ottilia Marin, ordf. och c. m.
Samskollärarinnan fröken Alma Rundberg, c. s.

Finspång:

Folkskollärarinnan fröken Anna Bohman, ordf. och c. m.
Fru Frieda Dilthey-Beckman, c. s.

Flen:

Lärarinnan fröken Lovisa Thorén, ordf. och c. m.
Fru Marie Pegelow, c. s.

Forshaga:

Fru Agnes Thorelius, ordf. och c. m.
Fru Martha Rudqvist, c. s.

Färgelanda:

Fotografen fröken Hanna Ferlin, ordf.
Fru Elin Andersson, c. m.
Fru Sophie Engqvist, c. s.

Färila:

Barnmorskan fru Emma Kring, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Assarson, c. s.

Gislaved:

Folkskollärarinnan fru Sofie Johnson, ordf. och c. m.
Fru Elin Strandberg, c. s.

Gnesta:

Hårfrisörskan fru Ida Eklund, ordf. och c. s.
Folkskollärarinnan fröken Olga Strandberg, c. m.

Gräbbestad:

Telegrafkommissarien fröken Annie Busck, ordf. och c. m.
Skolköksföreståndarinnan fröken Märta Carlsson, c. s.

Grängesberg:

Skolkökslärarinnan fröken Ingrid Bosæus, ordf. och c. s.
Lärarinnan fröken Margareta Pettersson, c. m.

Gränna:

Fru Berta Bergin, ordf. och c. m.
Fru Ebba Ström, c. s.

Gällivare-Malmberget:

Fru Anna Hellborn, senare fil. mag. fröken Greta Hjorth, ordförande
och c. m.
Fru Hilma Borin, c. s.

Gävle:

Fru Klara Lindh, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Sundbom, c. s.

Göteborg:

Skriftställarinnan fru Frigga Carlberg, ordf. och c. m.
Förste postexpeditören fröken Hildur Öijer, c. s.

Hallsberg:

Fru Selma Liljekvist, ordf. och c. m.
Fru Siri Forsell, c. s.

Halmslätt:

Folkskollärarinnan fröken Anna Ljungberg, ordf. och c. m.
Fru Bie Smitt, c. s.

Hamrånge:

Fru Kristina Hårdner, ordf. och c. m.
Fröken Gerda Lustig, c. s.

Hanebo—Kilafors:

F. d. lärarinnan fru Anna Tybell, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Anna Skogsberg, c. s.

Haparanda:

Lärarinnan fröken Mia Grape, ordf.
Fotografen fru Mia Green, c. m.

Haverö:

Fru Ingrid Nordell, ordf. och c. s.
Lärarinnan fru Alma Nilsson, c. m.

Hedemora:

Fru Fredrika Collin, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Karin Larsson, c. s.

Hjo:

Fru Gerda Bodén, ordf.
 Telefonisten fröken Aurora Andersson, c. m.
 F. d. lärarinnan fröken Hilma Nero, c. s.

Horn:

Fru Thilda Gustafsson, ordf. och c. m.
 Poststationsföreståndaren fröken Sofia Abrahamsson, c. s.

Hudiksvall:

Folkskollärarinnan fröken Alma Persson, ordf. och c. m.
 Lärarinnan fröken Caroline Tiblin, c. s.

Huskvarna:

Fru Hilma Andersson, ordf.
 Fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Alfhild Bejbom, c. s.

Hvetlanda:

Författarinnan fru Gertrud Runcrantz, ordf. och c. m.
 Fru Cecilia Gränström, c. s.

Hälsingborg:

Fru Kristina Borg, ordf. och c. m.
 Praktiserande läkaren fröken Hanna Christer-Nilsson, c. s.

Härnösand:

Folkskollärarinnan fru Emma Setterlind, ordf. och c. m, senare fru Hildegard Kallstenius, ordf.
 Fru Hildegard Kallstenius, c. s.

Hässleholm:

Fru Riken Jonsson, ordf. och c. m.
 Fru Olga Strandberg, c. s.

Hör:

Lärarinnan fru Anna Lindström, ordf. och c. m.
 Fru Augusta Hovander, c. s.

Hörby:

Kaféidkerskan fru Elna Persson, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Ulrika Svensson, c. s.

Järpen:

Handelsidkerskan fru Märta Möller, ordf. och c. m.
 Fru Anna Olofsson, c. s.

Järvsö:

Fröken Dagmar Brolin, ordf. och c. m.

Jönköping:

Tecknaren fröken Emma Aulin, ordf. och c. m.
Fru Hulda Lundberg, c. s.

Kalmar:

Fru Hilma Runbäck, ordf. och c. m.
Fru Anna Kreuger, c. s.

Karlshamn:

Fru Lisa Velander, ordf. och c. m.
Fröken Ida Schmidt, c. s.

Karlskoga:

Lärarinnan fröken Hulda Forsgren, ordf. och c. m.
Lärarinnan fil. kand. fröken Clara Lund, c. s.

Karlskrona:

Lärarinnan fröken Sigrid Kruse, ordf. och c. m.
Fru Valborg Falk, c. s.

Karlstad:

Fru Gerda Hellberg, ordf. och c. m.
Fru Greta Gullström, c. s.

Katrineholm:

Lärarinnan fröken Helga Jeppsson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Anna Frick, c. s.

Kil:

Fru Adéle Melén, ordf. och c. m.
Fru Nanny Johansson, c. s.

Kiruna:

Folkskollärarinnan fröken Ester Holm, ordf.
Småskollärarinnan fröken Laura Lindström, c. m.
Småskollärarinnan fröken Anna Malmberg, c. s.

Klippan:

Telegrafkommissarien fröken Hilma Ramberg, ordf. och c. m.
Bankkassören fröken Augusta Charlier, c. s.

Kopparberg:

Fröken Maja Forsslund, ordf. och c. m.
Kemisten fröken Maria Lejdström, c. s.

Kristianstad:

Fröken Anna Möller, ordf.
Jur. stud. fröken Elisabeth Nilsson, c. m.
Lärarinnan fröken Anna Hasselgren, c. s.

Kristinehamn:

Prokuristen fröken Sophie Broström, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Hanna Unger, c. s.

Krokstrand:

Lärarynnan fröken Serafia Svensson, ordf. och c. m.
Fru Elin Wallin, c. s.

Kumla:

Sömmerskan fru Gerda Åström, ordf. och c. s.
Fru Hilda Ekman, c. m.

Kårböle:

Fröken Barbro Wiklund, ordf. och c. m.

Köping:

Fru Emelie Johansson, ordf. och c. m.
Fröken Amelie Salén, c. s.

Landskrona:

Fru Agnes Sjöberg, ordf.
Skriftställerinnan fru Berta Francke-Åkesson, c. m.
Fru Frida Svensson, c. s.

Lidköping:

Fru Nathalia Olson, ordf.
Handlanden fröken Emilia Lundkvist, c. m.
Typografen fröken Amanda Andersson, c. s.

Lilla Edet:

Fru Erica Andrén, ordf. och c. m.

Limmared:

Fru Charlotta Stålberg, ordf. och c. m.
Fröken Eugenia Svensson, c. s.

Lindesberg:

Fru Anna Österlund, ordf.
Lärarynnan fröken Beda Gustafsson, c. m.
Lärarynnan fröken Elin Lennkvist, c. s.

Linköping:

Lärarynnan fröken Jenny Wallerstedt, ordf. och c. m.
Lärarynnan fru Eva Hanzén, c. s.

Linsäll:

Fru Jenny Ullén, ordf. och c. s.
Fru Hanna Franzén, c. m.

Lit:

Fröken Alma Hansson, ordf.

Fru Anna Thorén, c. m.

Fröken Olga Månsson, c. s.

Ljungby:

Fru Frida Trankvist, ordf.

Skolföreståndarinnan fröken Sigrid Hjelmqvist, c. m.

Fröken Tekla Hammar, c. s.

Ljungskile:

Fröken Klara Gustafsson, ordf. i interimstyrelsen.

Ljusdal:

Fru Andriette Hallgren, ordf. och c. m.

Fru Anna Thunborg, c. s.

Los:

Sjuksköterskan fröken Anna Olsson, ordf. och c. m.

Lärarinnan fröken Augusta Broberg, c. s.

Ludvika:

Fröken Gerda Carlsten, ordf. och c. m.

Luleå:

Lärarinnan fröken Märtha Bucht, ordf. och c. m.

Lärarinnan, fil. mag. fru Viola Lyttkens, c. s.

Lund:

Fru Louise av Ekenstam, ordf.

Docenten fröken Hilma Borelius, c. m.

Jur. kand. fru Anna Wicksell, c. s.

Lyckeby:

Fröken Hulda Olsson, ordf. och c. m.

Lysekil:

Fru Ebba Lagervall, ordf. och c. m.

Lärarinnan fröken Amanda Mattson, c. s.

Malmö:

Folkskollärarinnan fröken Naëmi Uddenberg, ordf. och c. m.

Handelsidkerskan fröken Kristina Franck, c. s.

Malung:

Fru Gerda Runnqvist-Jakobson, ordf.

Fröken Karin Lisell, c. m.

Fotografen fröken Anna Bülund, c. s.

Mariestad:

Skolföreståndarinnan fru Andriette Florén, ordf. och c. m.
Fru Jenny Lindberger, c. s.

Markaryd:

Folkskollärarinnan fröken Hildegard Herthelius, ordf. och c. m.
Fru Rina Frick, c. s.

Marstrand:

Organisten fru Annie Olän, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fru Marie Louise Olde, c. s.

Mellerud:

Folkskollärarinnan fröken Mathilda Johnsson, ordf. och c. m.
Fru Alida Hansson, c. s.

Mjölby:

Lärarinnan fröken Ingeborg Barr, ordf. i interimstyrelsen.

Motala:

Fru Margit Holmgren-Ekman, ordf. och c. m.
Tandläkaren fröken Anna Eklund, c. s.

Munkfors:

Skolkökslärarinnan fröken Ruth Thegerström, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Hildur Karlsson, c. s.

Neder-Kalix:

Fru Dindi Svanberg, ordf.
Fröken Ester Taube, c. m.

Nora:

Samskollärarinnan fröken Ellen Fröström, ordf. och c. m.
F. d. telegrafkommissarien fröken Alfhild Cnattingius, c. s.

Norberg:

Fru Hanna Andersson, ordf. och c. s.
Fru Hélène Kekonius, c. m.

Norrahammar:

Fru Alma Andersson, ordf. och c. m.
Fru Anna Swahn, c. s.

Norrköping:

Praktiserande läkaren fru Anna-Klara Romanus-Alfvén, ordf. och c. m.
Fru Anna Elg, c. s.

Norrsundet:

Fröken Signe Boman, ordf. och c. m.
Fru Helga Svensson, c. s.

Norrtälje:

Fru Anna Humble, ordf. och c. m., senare fröken Elsa Stenmark, ordf.
Lärarynnan fröken Elsa Stenmark, c. s.

Nyköping:

Skolföreståndarinnan fröken Anna Molin, ordf. och c. m.
Folkskollärarynnan fröken Ingrid Örström, c. s.

Nässjö:

Fru Ida Thidell, ordf., och c. m.
Fru Gerda Carlström, c. s.

Ockelbo:

Fru Sigrid Hedgren, ordf. och c. s.
Barnmorskan fru Elin Stenvall, c. m.

Osby:

Lärarynnan, fil. mag. fröken Lilly Callander, ordf. och c. m.
Folkskollärarynnan fröken Elsa Karlsson, c. s.

Oskarshamn:

Affärsinnehavaren fröken Hilda Ljungqvist, ordf.
Lärarynnan fröken Malvina Wretman, c. m.
Författarinnan fru Frida Stéenhoff, c. s.

Oviken:

Fru Beda Viklund, ordf.
Lärarynnan fröken Kristina Viklund, c. m.
Fröken Kristina Hermanson, c. s.

Persberg:

Folkskollärarynnan fröken Hilda Fagerqvist, ordf. och c. m.
Fru Dagmar Dahlgren, c. s.

Piteå:

Fru Lotten Lindgren, ordf. och c. m.
Fru Aurora Lundblad, c. s.

Ronneby:

Fru Augusta Tonning, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Tilly Borg, c. s.

Rönninge—Tumba:

Småbukaren fru Maria Bolin, ordf. och c. m.
Fru Anna Wahlström, c. s.

Sala:

Folkskollärarinnan fröken Hanna Mogren ordf. och c. m.
Fru S. Arpi, c. s.

Sandviken:

Folkskollärarinnan fröken Ellen Karlsson, ordf. och c. m.
Fru Ninni Svensson, c. s.

Segersta—Landa:

Folkskollärarinnan fröken Kristina Vilhelmsson, ordf. och c. m.
Fröken Stina Redin, c. s.

Segmon:

Poststationsföreståndaren fru Gertrud Essén, ordf. och c. m.

Sigtuna:

Fröken Kerstin Larsson, ordf. och c. m.
Redaktören fru Gerda Wallenström, c. s.

Simrishamn:

Lärarinnan fil. mag. fröken Agnes Björkman, ordf. och c. m.
Fru Agnes Osterman, c. s.

Skara:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Clara Wallmark, ordf.
Seminarieadjunkten fru Jenny Velander, c. m.
Folkskollärarinnan fröken Maria Cavallin, c. s.

Skee:

Fru Maria Karlsson, ordf.
Lärarinnan fröken Beda Lundin, c. m.
Fröken Helen Karlsson, c. s.

Skelleftea:

Fru Anna Stensson, ordf. och c. m.
Fru Charlotte Sidén, c. s.

Skurup:

Handlanden fröken Anna Sandberg, ordf. och c. m.
Fru Ella Billing, c. s.

Skutskär:

Folkskollärarinnan fröken Adolfina Erikson, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Augusta Hammarström, c. s.

Skövde:*Fru Anna Starck, ordf.*

Gymnastikdirektören fröken Ebba Lagerberg, c. m.

Sollefteå:*Fru Agnes Westin, ordf.*

Fru Ida Fahlén, c. m.

Stenstorp:

Fru Julia Rydström, ordf. och c. m.

Stockholm:*Barnavårdsinspektören fröken Anna Lindhagen, ordf.*

Bankkassören fröken Signe Bergman, c. m.

Praktiserande läkaren fröken Karolina Widerström, c. m.

Redaktören fru Ezaline Boheman, c. m.

Friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s.

Redaktören, fil. kand. fru Ester Brisman, c. s.

Storvik:*Lärarinnan fröken Stina Norbäck, ordf.*

Fru Eva Forsmark, c. m.

Fru Karin Zetterlund, c. m.

Strängnäs:

Fru Augusta Widebeck, ord. och c. m.

Lärarinnan fröken Ninni Huldt, c. s.

Fru Thilda Lindblom, c. s.

Strömstad:

Fru Trina Hansson, ordf. och c. m.

Första lärarinnan fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sund-Skön:*Fru Rut Erikson, ordf.*

Fröken Sofie Nordlander, c. m.

Sundsvall:

Lärarinnan fröken Elin Wahlquist, ordf. och c. m.

Fru Maja Gerdin, c. s.

Surte:

Lärarinnan fröken Anna Wenner, ordf. och c. m.

Lärarinnan fröken Anna Boberg, c. s.

Svartvik:

Fru Karin Lundgren, ordf. och c. s.

Fru Marianne Barth, c. m.

Sveg:

Lärarinnan fröken Maria Almström, ordf. och c. m.
Fröken Sigrid Wahlström, c. s.

Säfte:

Fru Hanna Hesselbom, ordf. och c. m.
Fru Karin Jansson, c. s.

Söderhamn:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Maria Larsson, ordf. och c. m.
Fru Elin Pohlman, c. s.

Söderköping:

Samskolläraryninnan fröken Annie Nyström, ordf.
Fru Malla Grönlund, c. m.
Fru Märta Hellström, c. s.

Södertälje:

Fru Ebba Pettersson, ordf.
Fotografen fröken Maria Hallström, c. m.
Fru Maria Dehn, c. s.

Sölvesborg:

Folkskolläraryninnan fröken Ebba Hultqvist, ordf. och c. m.
Samskolläraryninnan fröken Helga Jeppson, c. s.

Tidaholm:

Fru Emilia Nyman, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fröken Ester Ahlbom, c. s.

Tierp:

Fru Brita Nyberg, ordf. och c. m.
Fru Ingeborg Olsson, c. s.

Tingsryd:

Fru Ellen Macintosh, ordf. och c. m.
Fru A. Ohlsson, c. s.

Tomelilla:

Postexpeditören fröken Lydia Lundeqvist, ordf. och c. m.
Fröken Davida Håkansson, c. s.

Torrskog:

Lärarinnan fröken Maja Dalén, ordf. och c. m.
Kontoristen fröken Lisa Hallén, c. s.

Torshälla:

Folkskollärarinnan fru Frida Grönberg, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Maria Carell, c. s.

Torsåker:

Folkskollärarinnan fröken Anna Salström, ordf. och c. m.

Tranås:

Lärarinnan fil. mag. fröken Elisabeth Albihn, ordf. och c. m.
Fröken Anna Nordling, c. s.

Trelleborg:

Lärarinnan fröken Anna Montelius, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Lina Eriksson, c. s.

Trollhättan:

Lärarinnan fröken Signe Wollter, ordf. och c. m., senare fröken A.
Björkqvist.
Fröken Anna Ågren, c. s.

Uddevalla:

Folkskollärarinnan, fröken Mimmi Jacobsson, ordf.
Fru Ingeborg Lychou, c. m.
Fru Hilma Kullgren, c. s.

Ulricehamn:

Telegrafkommissarien fröken Hedvig Siedberg, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Ellen Envall, c. s.

Umeå:

Telegrafisten fröken Ingeborg Öquist, ordf. och c. m.
Seminarieadjunkten, fil. kand. Anna Grönfeldt, c. s.

Uppsala:

Fru Ellen Hagen, ordf. och c. m.
Fru Elisabet Söderman, c. s.

Valdemarsvik:

Fru Anna Kinnander, ordf.
Lärarinnan fröken Helfrid Beckman, c. m.
Fröken Hilda Pettersson, c. s.

Varberg:

Fru Elin Linder, ordf. och c. m.
Småskollärarinnan fröken Bertha Nilsson, c. s.

Vaxholm:

Fru Axeline Virgin, ordf.
 Fru Alma Lénström, c. m.
 Fru Anna M. Johansson, c. s.

Vimmerby:

Folkskollärarinnan fröken Gertrud Fröberg, ordf.
 Folkskollärarinnan fröken Anna Johansson, c. m.
 Samskollärarinnan fröken Julia Helander, c. s.

Visby:

Folkskollärarinnan fru Sigrid Herlitz, ordf.
 Lärarinnan fröken Vilma Christiansson, c. m.

Vivsta varv:

Fru Anna Sundblad, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Alice Johansson, c. s.

Vänersborg:

Lärarinnan fröken Ingrid Bergius, ordf. och c. m.
 Fru Julia Beckeman, c. s.

Västervik.**Västerås:**

Fru Nina Andersson, ordf. och c. m.
 Fru Ruth Randall-Edström, c. s.

Västkinde:

Konstnären fru Caroline Benedicks-Bruce, ordf. och c. m.
 Fru Elin Pettersson, c. s.

Växjö:

Fil. doktor fru Gulli Petrini, ordf. och c. m.
 Barnmorskan fröken Stina Åkerstén, c. s.

Ystad:

Fru Maja Strandberg, ordf. och c. m.
 Fru Judith Winther, c. s.

Ånimskog:

Lärarinnan fröken Anna Lindén, ordf.
 Poststationsföreståndaren fröken Ingeborg Westergren, c. m.

Åtvidaberg:

Lärarinnan fröken Maria Johansson, ordf. och c. m.
 Fru Selma Skogh, c. s.

Ängelholm:

Fru Sofi Lindstedt, ordf.
Författarinnan fröken Ellen Wester, c. m.
Fru Hilma de Flon, c. s.

Örebro:

Folkskollärarinnan fru Elsa Perselli, ordf. och c. m.
Fabrikören fru Hanna Béen, c. s.

Öregrund:

Folkskollärarinnan fröken Elna Nilsson, ordf. och c. m.

Örnsköldsvik:

Fru Helga Bodén, ordf.
Fröken M. L. Åkerblom, c. m.
Fru Anna Perman, c. s.

Östersund:

Teckningslärarinnan fröken Anna Hultqvist, ordf. och c. m.
Fru Willanova Bergner, c. s.

Östhammar:

Gymnastikdirektören och bankassören fröken Signe Jacobson, ordf.
och c. s.
Bokhandlaren fröken Betty Rutberg, c. m.

Öxnered:

Folkskollärarinnan fröken Hilma Jacobsson, ordf. och c. m.
Sömmerskan fröken Ida Larsson, c. s.

Filialer:**Bräkne-Hoby:**

Representant: fru Annie Olsson.

Grödinge:

Representant: fru Alma Gylling.

Hybo:

Representant: fru Malin Liljestränd.

Järna:

Representant: fru Sofie Le Moine.

Kantorps:

Representant: fröken Emma Andersson.

Klinte:

Representant: fröken Elsa Lingström.

Kungsör:

Representant: folkskollärarinnan fru Maria Larsson.

Leksand

Representant: lärarinnan fröken Anna Linder.

Ljungsbro:

Representant: fröken Anna Broman.

Mariefred:

Representant: fröken Maria Fogelqvist.

Muskossel:

Representant: fru Anna Lidström.

Mörum:

Representant: fru Tilda Berggren.

Nättraby:

Representant: fru Lilly Isaksson.

Strömsnäs bruk:

Representant: fru Anna Gustafsson.

Trosa:

Representant: fru Asta Blomberg.

Uddeholm:

Representant: fru Selma Ljunggren.

Vadstena:

Representant: fröken Hilda Sjölander.

Valbo:

Representant: fröken Hedvig Brovall.

Valla:

Representant: fru Hanna Johansson.

Vara:

Representant: fru Billing.

Vindeln:

Representant: fru Ingeborg Holmström-Vifell.

Vång:

Representant: fröken Ebba Holgersson.

Vännäs:

Representant: fru Hilda Vestring.

Västra Strö:

Representant: fröken Anna Victor.

Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1914.

Hedersledamot:

Fru Martina Bergman-Österberg, adr.: Kingsfield, Dartford Heath, Kent,
England.

Ständiga medlemmar:

Fru Ann Margret Holmgren, adr.: Norr Mälarstrand 22, Stockholm.
Fröken Anna Whitlock, adr.: Glittne, Djursholm.

Alby:

Fru Maria Widegren, ordf. och c. m.*
Folkskollärarinnan fru Frida Rignell, c. s.**

Alfta:

Folkskollärarinnan fröken Linnéa Andersson, ordf. och c. m.
Fru Karin Isberg, c. s.

Alingsås:

Postexpeditören fru Anna Kling, ordf.
Samskollärarinnan fil. kand. fröken Elisabet Peterson, c. m.
Fru Maggie Täcklind, c. s.

Alnö:

Folkskollärarinnan fröken Thérèse Almqvist, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Margareta Bäckfors, c. s.

Alvesta:

Fröken Carolina Bondesson, ordf. och c. m.
Fröken Edith Andersson, c. s.

Arboga:

Lärarinnan fröken Helga Sundborg, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Israelsson, c. s.

* c. m. = centralstyrelsemedlem.
** c. s. = centralstyrelsesuppleant.

Arvidsjaur:

Fru Nanny Julin, ordf. och c. m.
Barnmorskan fröken Hanna Stenberg, c. s.

Arvika:

Fotografen fröken Olga Segerberg, ordf. och c. m.
Kassakontrollanten fröken Elsa Nordström, c. s.

Askersund:

Samskollärarinnan fröken Nicoline Blidberg, ordf.
Lärarinnan fröken Vilma Eriksson, c. m.
Fru Hulda Andersson, c. s.

Avesta—Krylbo:

Fru Erika Falkman, ordf. och c. m., adr. Avesta.
Handlanden fröken Hanna Forsell, c. s., adr. Krylbo.

Axvall:

Fröken Ester Fredriksson, ordf. och c. m.
Fru Ellen Hellman, c. s.

Björknäs—Frånö:

Fru Emma Ögren, ordf. och c. m.
Fröken Thérèse Sundlöf, c. s.

Boden:

Folkskollärarinnan fru Hildur Westring, ordf. och c. s.
Fru Anna Geijer, c. m.

Bollnäs:

Fru Wilhelmina Hallenberg, ordf. och c. m.
Fru Brita Eriksson, c. s.

Bomhus:

Folkskollärarinnan fröken Elisabet Nyström, ordf. och c. m., adr. Ka-
stets folkskola, Bomhus.
Folkskollärarinnan fröken Karin Boman, c. s.

Borlänge—St. Tuna:

Folkskollärarinnan fru Maria Vidigsson, ordf. och c. s., adr. Borlänge.
Lärarinnan fröken Signe Fridholm, c. m., adr. Borlänge.

Borås:

Fru Leonore Odencrants, ordf. och c. m.
Fröken Signe Dahlin, c. s.

Bräcke:

Fru Leonilda Ålund, ordf. och c. s.
Fru Stina Vågland, c. m.

Charlottenberg:

Direktören fru Gerda Grill, ordf. och c. m., adr. Värmlands Eda, Charlottenberg.
Lärarynnan fröken Beda Thorenus, c. s.

Degerfors:

Fru Agda Ekström, ordf.
Lärarynnan fröken Maria Henriksson, c. m.
Lärarynnan fröken Anna Olsson, c. s.

Edane:

Handlanden fröken Anna Nilsson, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Anna Olsson, c. s.

Edsvalla:

Fröken Elise Ahlfbvengren, ordf. och c. m., adr. Lillnor.
Fröken Olga Karlquist, c. s.

Eksjö:

Fru Hanna Scharp, ordf. och c. s.
Lärarynnan fröken Maria Löfroth, c. m.

Elmhult:

Fru Maria Möllerberg, ordf.
Fröken Annie Bergander, c. m.

Enköping:

Fru Matilda Östlund, ordf. och c. m., adr. Enköpings Tidning.
Fru Elin Axelsson, c. s., adress Arbetsförmedlingen.

Eskilstuna:

Folkskollärarynnan fröken Ingrid Hallman, ordf.
Fru Nanny Grenander, c. m.
Fröken Hilma Nordlund, c. s.

Eslöv:

Jur. stud. fru Ester Hofvander-Sandberg, ordf. och c. s.
Fru Elsa Alkman, c. m.

Falkenberg:

Fru Jisca Jacobson, ordf.
Lärarynnan fröken Anna Trädgårdh, c. m.
Fru Eliza Björck, c. s.

Falköping:

Samskolläraryninnan fil. mag. fröken Emmy Helander ordf. och c. m.
Fru Ingeborg Alexanderson, c. s.

Falun:

Seminarieadjunkten fröken Valborg Olander, ordf. och c. s.
Skolföreständaryninnan fröken Gerda Martin, c. m.

Filipstad:

F. d. telegrafisten fröken Ottilia Marin, ordf. och c. m.
Samskolläraryninnan fröken Alma Rundberg, c. s.

Finspång:

Folkskolläraryninnan fröken Anna Bohman, ordf. och c. s.
Fru Frieda Dilthey-Beckman, c. m.

Flen:

Läraryninnan fröken Lovisa Thorén, ordf. och c. m.
Läraryninnan fru Sigrld Andersson, c. s.

Forshaga:

Fru Agnes Thorelius, ordf. och c. m.
Fru Martha Rudqvist, c. s.

Färgelanda:

Fru Hilma Roll, ordf.
Fru Elin Andersson, c. m.
Fru Sophie Engqvist, c. s.

Färila:

Barnmorskan fru Emma Kring, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Anna Andersson, c. s.

Gislaved:

Folkskolläraryninnan fru Sofie Johnson, ordf. och c. m.
Fru Elin Strandberg, c. s.

Gnesta:

Folkskolläraryninnan fröken Olga Strandberg, ordf. och c. m.
Småskolläraryninnan fröken Anna Skoglund, c. s.

Gräbbestad:

Telegrafkommissarien fröken Annie Busck, ordf. och c. m.
Skolföreständaryninnan fröken Märta Carlsson, c. s.

Grängesberg:

Läraryninnan fru Agda Thorell-Adolfsson, ordf.
Läraryninnan fröken Margareta Pettersson, c. m.
Fru Hilma Eklöf, c. s.

Gränna:

Fru Berta Bergin, ordf. och c. m.
Fru Ebba Ström, c. s.

Gällivare—Malmberget:

Fil. mag. fröken Greta Hjorth, ordf. och c. m., adr. Malmberget.
Folkskollärarynnan fröken Anna Bergqvist, c. s.

Gävle:

Ordf. och c. m. vakant.
Lärarynnan fröken Anna Sundbom, c. s.

Göteborg:

Skriftställarynnan fru Frigga Carlberg, ordf. och c. m.
Postexpeditören fröken Hildur Öijer, c. s.

Hallsberg:

Fru Selma Liljekvist, ordf.
Barnmorskan fröken Karin Gustafsson, c. m.
Fru Maria Björkstrand, c. s.

Halmstad:

Folkskollärarynnan fröken Anna Ljungberg, ordf. och c. m.
Fröken Elin de Maré, c. s.

Hamränge:

Fru Kristina Härdner, ordf. och c. m.
Fröken Gerda Lustig, c. s.

Hanebo—Kilafors:

F. d. lärarynnan fru Anna Thybell, ordf. och c. m.
Lärarynnan fru Anna Skogsberg, c. s.

Haparanda:

Lärarynnan fröken Maria Grape, ordf.
Fotografen fru Mia Green, c. m.

Haverö:

Fru Ingrid Nordell, ordf. och c. s., adr. Haverövallen.
Lärarynnan fru Alma Nilsson, c. m., adr. Haverövallen.

Hedemora:

Fru Fredrika Collin, ordf. och c. m.
Fru Hilda Trotzig, c. s.

Hjo:

Fru Gerda Bodén, ordf.
 Telefonisten fröken Aurore Andersson, c. m.
 Lärarinnan fröken Lisa Gustafsson, c. s.

Horn:

Fru Thilda Gustafsson, ordf. och c. m.
 Poststationsföreståndarinnan fröken Sofia Abrahamsson, c. s.

Hudiksvall:

Folkskolläraryninnan fröken Alma Persson, ordf. och c. m.
 Lärarinnan fröken Caroline Tiblin, c. s.

Huskvarna:

Fru Hilma Andersson, ordf., adr. Tormenäs, Huskvarna.
 Fröken Gerda Planting-Gyllenbåga, c. m., adr. Tormenäs, Huskvarna.
 Folkskolläraryninnan fröken Elin Eckerberg, c. s.

Hvetlanda:

Fru Anna Nylén, ordf. och c. m.
 Fru Cecilia Gränström, c. s.

Hälsingborg:

Fru Kristina Borg, ordf. och c. m.
 Fru Sigrid Björkman, c. s.

Härnösand:

Fru Hildegard Kallstenius, ordf.
 Fru Linnéa Bucht, c. m.
 Fröken Anna Mankell, c. s.

Hässleholm:

Lärarinnan fröken Anna Jönsson, ordf. och c. m.
 Fru Riken Jonsson, c. s., adr. Storbyvägen 46.

Hör:

Lärarinnan fru Anna Lindström, ordf. och c. m., adr. Solliden, Hör.
 Fru Augusta Hovander, c. s.

Hörby:

Kafédickerskan fru Elna Persson, ordf. och c. m.
 Folkskolläraryninnan fröken Ulrika Svensson, c. s.

Järpen:

Handelsidkerskan fru Märta Möller, ordf. och c. m.
 Fru Anna Olofsson, c. s., adr. Lilla Betjäningshuset.

Järvsö:

Fröken Dagmar Brolin, ordf. och c. m.

Jönköping:

Tecknaren fröken Emma Aulin, ordf. och c. m.
Fru Hulda Lundberg, c. s.

Kalmar:

Fru Hilma Runbäck, ordf. och c. m.
Fru Anna Kreuger, c. s.

Karlshamn:

Fru Lisa Velander, ordf. och c. m.
Fru Bertha Forsberg, c. s.

Karlskoga:

Lärarynnan fröken Hulda Forsgren, ordf. och c. m.
Lärarynnan fil. kand. fröken Clara Lundh, c. s.

Karlskrona:

Lärarynnan fröken Sigrld Kruse, ordf. och c. m.
Fru Valborg Falck, c. s.

Karlstad:

Fil. kand. fru Gerda Hellberg, c. m.
Fru Greta Gullström, c. s.

Katrineholm:

Lärarynnan fröken Helga Jeppson, ordf. och c. m.
Folkskollärarynnan fröken Anna Frick, c. s.

Kil:

Fru Adèle Melén, ordf. och c. m.
Fru Sofie Sallander, c. s.

Kiruna:

Folkskollärarynnan fröken Ester Holm, ordf. och c. m.
Småskollärarynnan fröken Laura Lindström, c. s.

Klippan:

Telegrafkommisariern fröken Hilma Ramberg, ordf. och c. m.
Bankkassören fröken Augusta Charlier, c. s.

Kopparberg:

Fröken Maja Forsslund, ordf. och c. m.
Kemisten fröken Maria Lejdström, c. s.

Kristianstad:

Fröken Anna Möller, ordf.
Jur. stud. fröken Elisabeth Nilsson, c. m.
Lärarynnan fröken Anna Hasselgren, c. s.

Kristinehamn:

Prokuristen fröken Sophie Broström, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Hanna Unger, c. s.

Krokstrand:

Lärarynnan fröken Serafia Svensson, ordf. och c. m., adr. Krokstrand,
Björneröd.
Fru Elin Wallin, c. s., adr. Krokstrand, Björneröd.

Kumla:

Fru Hilda Ekman, ordf. och c. m.
Fröken Vienna Mesterton, c. s.

Kårböle:

Fröken Barbro Wiklund, ordf. och c. m.

Köping:

Fru Emelie Johansson, ordf. och c. m.
Fröken Amelie Salén, c. s.

Landskrona:

Fru Agnes Sjöberg, ordf.
Skriftställarynnan fru Berta Francke-Åkesson, c. m.
Fru Frida Svensson, c. s.

Lidköping:

Fru Nathalia Olsson, ordf.
Handlanden fröken Emilia Lundkvist, c. m.
Typografen fröken Amanda Andersson, c. s.

Lilla Edet:

Fru Erica Andrén, ordf. och c. m., adr. Kooperativa Handelsföreningen.

Limmared:

Fru Charlotta Stålberg, ordf. och c. m.
Fröken Eugenia Svensson, c. s.

Lindesberg:

Fru Anna Österlund, ordf.
Lärarynnan fröken Beda Gustafsson, c. m.
Lärarynnan fröken Elin Lennkvist, c. s.

Linköping:

Lärarinnan fröken Jenny Wallerstedt, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Eva Hanzén, c. s.

Linsäll:

Fru Ida Mesch, ordf. och c. m.
Sömmerskan fröken Anna Bäckström, c. s.

Lit:

Fröken Linnéa Pährson, ordf.
Fru Anna Thorén, c. m.
Fröken Olga Månsson, c. s.

Ljungby:

Fru Frida Trankvist, ordf.
Skolföreståndarinnan fröken Sigrid Hjelmqvist, c. m.
Fröken Thekla Hammar, c. s.

Ljungbyhed:

Fru Elise Nyström, ordf. och c. m.
Fru Ellida Rosén, c. s.

Ljusdal:

Lärarinnan fil. mag. fröken Karin M. Pettersson, ordf. och c. m.

Lös:

Sjuksköterskan fröken Anna Olsson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Augusta Broberg, c. s.

Ludvika:

Fröken Gerda Carlsten, ordf. och c. m.
Fröken Sofia Carlsson, c. s.

Luleå:

Lärarinnan fröken Märta Bucht, ordf. och c. m.
Skolföreståndarinnan fröken Anna Svensson, c. s.

Lund:

Fru Louise av Ekenstam, ordf.
Docenten fröken Hilma Borelius, c. m.
Jur. kand. fru Anna Wicksell, c. s.

Lyckeby:

Fröken Hulda Olsson, ordf. och c. m.

Lysekil:

Lärarinnan fröken Amanda Mattsson, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Alma Halldin, c. s.

Malmö:

Folkskollärarinnan fröken Naëmi Uddenberg, ordf. och c. m.
Handelsidkerskan fröken Kristina Frank, c. s.

Malung:

Fru Karin Holst, ordf.
Fröken Karin Lisell, c. m.
Fotografen fröken Anna Bülund, c. s.

Mariestad:

Skolföreståndarinnan fru Andriette Florén, ordf. och c. m.
Fru Jenny Lindberger, c. s.

Markaryd:

Folkskollärarinnan fröken Hildegard Herthelius, ordf. och c. m., adr.
Postfack 52.
Fru Rina Frick, c. s.

Marstrand:

Organisten fru Annie Olán, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fru Marie-Louise Olde, c. s.

Mellerud:

Folkskollärarinnan fröken Mathilda Johnsson, ordf. och c. m.
Fru Alida Hansson, c. s.

Mjölby:

Lärarinnan fröken Ingeborg Barr, ordf. och c. m.

Motala:

Fru Margit Holmgren-Ekman, ordf. och c. m.
Fröken Elli Wijkmark, c. s., adr. Bispmotala, Motala.

Munkfors:

Skolkökslärarinnan fröken Ruth Thegerström, ordf. och c. m.

Neder-Kalix:

Fru Dindi Svanberg, ordf.
Fröken Ester Taube, c. m., adr. Vassen.

Nora:

F. d. telegrafkommissarien fröken Alfhild Cnattingius, ordf. och c. m.
Samskollärarynnan fröken Ellen Fröström, c. s.

Norberg:

Fru Hanna Andersson, ordf. och c. s., adr. Kallmora, Kärrgruvan.
Fru Héléne Kekonius, c. m.

Norrahammar:

Fru Alma Andersson, ordf. och c. m.
Folkskollärarynnan fröken Klara Hultkvist, c. s.

Norrköping:

Praktiserande läkaren fru Anna-Klara Romanus-Alfvén, ordf. och c. m.
Fru Anna Elg, c. s.

Norrsundet:

Fröken Signe Boman, ordf. och c. m.
Fru Helga Svensson, c. s.

Norrälje:

Samskollärarynnan fröken Elsa Stenmark, ordf. och c. m.
Fru Maria Wennersten, c. s.

Nybro:

Fil. kand. fröken Gertrud Strandberg, ordf. och c. m.
Fil. mag. fröken Inez Flinta, c. s.

Nyköping:

Skolföreständarynnan fröken Anna Molin, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Anna Fridman, c. s.

Nässjö:

Fru Ida Thidell, ordf. och c. m.
Lärarynnan fröken Sofia Jonsson, c. s.

Ockelbo:

Fru Sigrid Hedgren, ordf. och c. m.
Barnmorskan fru Elin Stenvall, c. s.

Osby:

Lärarynnan fil. mag. fröken Lilly Callander, ordf. och c. m.
Lärarynnan fil. mag. fröken Hilda Widén, c. s.

Oskarshamn:

Lärarynnan fröken Malvina Vretman, ordf. och c. m.
Författarynnan fru Frida Stéenhoff, c. s., adr. 84 Odengatan, Stockholm

Oviken:

Fröken Brita Nilsson, ordf. och c. m.
Fröken Ingeborg Svensson, c. s.

Persberg:

Folkskollärarinnan fröken Hilda Fagerqvist, ordf. och c. m.
Fru Dagmar Dahlgren, c. s.

Piteå:

Fru Lotten Lindgren, ordf. och c. m.
Fru Anna Lundblad, c. s.

Ronneby:

Fru Augusta Tønning, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Maja Hellström, c. s.

Rönninge-Tumba:

Småbrukaren fru Maria Bolin, ordf. och c. m., adr. Rönninge.
Fru Anna Wahlström, c. s., adr. Rönninge.

Sala:

Folkskollärarinnan fröken Hanna Mogren, ordf. och c. m.
Fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sandviken:

Folkskollärarinnan fröken Elin Karlsson, ordf. och c. m.
Fru Ninni Svensson, c. s., adr. 68 Öster Villastad.

Segeberga-Landa:

Folkskollärarinnan fröken Stina Wilhelmsson, ordf. och c. m., adress
Landa.
Fröken Stina Redin, c. s., adr. Landa.

Segmon:

Poststationsföreståndaren fru Gertrud Essén, ordf. och c. m.
Lärarinnan fru Klara Heintz, c. s.

Sigtuna:

Fröken Kerstin Larsson, ordf. och c. m.

Simrishamn:

Lärarinnan fil mag. fröken Agnes Björkman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fröken Thyra Schultz, c. s.

Skara:

F. d. skolföreståndarinnan fröken Clara Wallmark, ordf.
 Seminarieadjunkten fru Jenny Velander, c. m.
 Folkskolläraryninnan fröken Maria Cavallin, c. s.

Skee:

Fru Maria Karlsson, ordf.
 Lärarinnan fröken Beda Landén, c. m., adr. Hagar, Överby.
 Fröken Helen Karlsson, c. s., adr. Kallekind, Skee.

Skellefteå:

Postexpeditören fröken Nanna Lundell, ordf. och c. m.
 Fru Charlotte Sidén, c. s.

Skurup:

Handlanden fröken Anna Sandberg, ordf. och c. m.
 Fru Ella Billing, c. s., adr. 18 Bergsgatan, Stockholm.

Skutskär:

Folkskolläraryninnan fröken Adolfina Erikson, ordf. och c. m.
 Folkskolläraryninnan fröken Augusta Hammarström, c. s.

Skövde:

Fru Anna Starck, ordf.
 Gymnastikdirektören fröken Ebba Lagerberg, c. m.

Sköldunge:

Fru Maria Skog, ordf. i interimstyrelsen, adr. Valla.

Sollefteå:

Fru Agnes Westin, ordf.
 Fru Ida Fahlén, c. m.

Stenstorp:

Fru Julia Rydström, ordf. och c. m.

Stockholm:

Barnavårdsinspektören fröken Anna Lindhagen, ordf., adr. 15 Floragatan.
Bankkassören fröken Signe Bergman, c. m., adr. 10 A. Arsenalsgatan.
Redaktören fru Ezaline Boheman, c. m., adr. 46 Karlavägen.
Praktiserande läkaren fröken Karolina Widerström, c. m., adr. 19 G:la
Kungsholmsbrogatan.
Friherrinnan Ebba Palmstierna, c. s., adr. 19 Villagatan.
Redaktören, fil. kand. fru Ester Brisman, c. s., adr. 8 Hälsingegatan.

Storvik:

Fröken Stina Norbäck, ordf.
 Fru Eva Forsmark, c. m.
 Fru Karin Zetterlund, c. s.

Strängnäs:

Fru Augusta Widebeck, ordf. och c. m.
Elementarlärarinnan fröken Ninni Huldt, c. s.

Strömstad:

Fru Trina Hansson, ordf. och c. m.
Första lärarinnan fröken Ingrid Nilsson, c. s.

Sund-Skön:

Fru Rut Erikson, ordf., adr. Sund, Sundsvall.
Fröken Sofie Nordlander, c. m., adr. Sund, Skönvik.

Sundsvall:

Lärarinnan fröken Elin Wahlquist, ordf. och c. m.
Fru Maja Gerdin, c. s.

Surte:

Lärarinnan fröken Anna Wenner, ordf. och c. m.
Lärarinnan fröken Anna Boberg, c. s.

Svartvik:

Fru Hilda Erikson, ordf.
Fru Marianne Barth, c. m.
Postexpeditören fröken Emmy Rotvik, c. s.

Sveg:

Fru Maria Almström, ordf. och c. m.
Fröken Sigrid Walström, c. s.

Säffle:

Telegrafisten fröken Alma Hallby, ordf.
Telegrafisten fröken Tyra Olsson, c. m.
Fru Maria Söderqvist, c. s.

Söderhamn:

Fru Elin Pohlman, ordf. och c. m.
Folkskollärarinnan fru Augusta Wallin, c. s.

Söderköping:

Fru Malla Grönlund, ordf. och c. m.
Fru Märta Hellström, c. s.

Södertälje:

Fru Maria Dehn, ordf. och c. s.
Fotografen fröken Maria Hallström, c. m.

Sölvesborg:

Folkskolläraryninnan fröken Ebba Hultqvist, ordf. och c. m.
Handlanden fröken Kristina Skarp, c. s.

Tidaholm:

Fru Emelie Nyman, ordf. och c. m.
Telegrafkommissarien fröken Ester Ahlbom, c. s.

Tingsryd:

Fru Ellen Macintosh, ordf.
Fröken Anna Donnér, c. m.
Fröken H. Engström, c. s.

Tomelilla:

Läraryninnan fil. kand. fröken Hulda Lundh, ordf. och c. m.
Fröken Davida Håkansson, c. s.

Torrskog:

Läraryninnan fröken Maja Dalén, ordf. och c. m.
Kontoristen fröken Lisa Hallén, c. s.

Torshälla:

Folkskolläraryninnan fru Frida Grönberg, ordf. och c. m.
Fröken Marie Carell, c. s.

Torsåker:

Folkskolläraryninnan fröken Anna Salström, ordf. och c. m., adr. Hohytta,
Torsåker.
Fru Margareta Norlin, c. s.

Tranås:

Läraryninnan fru Emma Andersson, ordf. och c. m., adr. Tranås kvarns
skola, Tranås.
Läraryninnan fröken Ebba Wickman c. s.

Trelleborg:

Läraryninnan fröken Anna Montelius, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Lina Eriksson, c. s.

Trollhättan:

Fröken Augusta Björkqvist, ordf. och c. m.
Läraryninnan fröken Elna Wikland, c. s.

Uddevalla:

Folkskolläraryninnan fröken Mimmi Jacobsson, ordf.
Fru Tyra Berghman, c. m.
Fru Hilma Kullgren, c. s.

Ulricehamn:

Telegrafkommissarien fröken Hedvig Siedberg, ordf.
 Fru Anna Stenman, c. m.
 Lärarinnan fröken Ellen Envall, c. s.

Umeå:

Telegrafisten fröken Ingeborg Öquist, ordf. och c. m.
 Seminarieadjunkten fröken Anna Grönfeldt, c. s.

Uppsala:

Fru Ellen Hagen, ordf. och c. m.
 Fru Maria Hagelin, c. s.

Valdemarsvik:

Fru Anna Kinnander, ordf.
 Lärarinnan fröken Helfrid Beckman, c. m.
 Fröken Hilda Pettersson, c. s.

Varberg:

Fru Elin Linder, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Olivia Andersson, c. s.

Vaxholm:

Fru Alma Lénström, ordf. och c. m., adr. 70 A, Grevturegatan, Stockholm.
 Fru Anna M. Johansson, c. s.

Vimmerby:

Folkskollärarinnan fröken Gertrud Fröberg, ordf.
 Folkskollärarinnan fröken Anna Johansson, c. m.
 Samskollärarinnan fröken Julia Helander, c. s.

Visby:

Folkskollärarinnan fru Sigrid Herlitz, ordf. och c. s.
 Lärarinnan fröken Vilma Christiansson, c. m.

Vivsta varv:

Fru Anna Sundblad, ordf. och c. m.
 Folkskollärarinnan fröken Alice Johansson, c. s.

Vänersborg:

Lärarinnan fröken Ingrid Bergius, ordf. och c. m.
 Fru Julia Beckman, c. s.

Västerås:

Fru Nina Andersson, ordf. och c. m.
 Fru Ruth-Randall-Edström, c. s.

Västkinde:

Konstnären fru Caroline Benedicks-Bruce, ordf. och c. m., adr. Brucebo,
Visby.
Fru Elin Pettersson, c. s.

Växjö:

Gymnastikdirektören fröken Anna Hjelmqvist, ordf.
Barnmorskan fröken Stina Åkerstén, c. m.
Dövstumlärarynnan fröken Maria von Friesen, c. s.

Ystad:

Fru Maja Strandberg, ordf. och c. m.
Fru Judith Winther, c. s.

Ånimskog:

Lärarinnan fröken Alma Lidén, ordf.
Poststationsföreståndaren fröken Ingrid Westergren, c. m.

Åtvidaberg:

Lärarinnan fröken Maria Johansson, ordf. och c. m.
Fru Zelma Skogh, c. s.

Ängelholm:

Ordf. vakant.
Författarinnan fröken Ellen Wester, c. m.
Fru Hilma de Flon, c. s.

Örebro:

Folkskollärarinnan fru Elsa Perselli, ordf. och c. m.
Fabrikören fru Hanna Béen, c. s.

Öregrund:

Folkskollärarinnan fröken Elna Nilsson, ordf. och c. m.

Örnsköldsvik:

Ordf. vakant.
Fröken M. S. Åkerblom, c. s.
Fru Anna Perman, c. s.

Östersund:

Teckningslärarinnan fröken Anna Hultqvist, ordf. och c. m., adress
9 Gröngatan.
Fru Willanova Bergner, c. s.

Östhammar:

Gymnastikdirektören och bankkassören fröken Signe Jakobson, ordf.
Bokhandlaren fröken B. Rutberg, c. m.
Lärarinnan fröken Maria Sjöqvist, c. s.

Öxnered:

Folkskollärarinnan fröken Hilma Jakobsson, ordf. och c. m., adress
 Brinkebergs kulle, Vänersborg.
 Sömmerskan fröken Ida Larsson, c. s.

Filialer:**Borgholm:**

Representant: fru Cecilia Jansson.

Bräkne-Hoby:

Representant: fru Annie Olsson.

Grödinge:

Representant: fru Alma Gylling.

Hybo:

Representant: fru Malin Liljestränd.

Järna:

Representant: fru Sofie Le Moine.

Klinte:

Representant: fröken Elsa Lingström, adr. Klintehamn.

Kungsör:

Representant: folkskollärarinnan fru Maria Larsson.

Leksand:

Representant: lärarinnan fröken Anna Linder, adr. Hagen, Insjön.

Ljungsbro:

Representant: fröken Anna Broman.

Mariefred:

Representant: fröken Karin Norberg.

Strömsnäs bruk:

Representant: fru Anna Gustafsson.

Trosa:

Representant: fru Asta Blomberg.

Uddeholm:

Representant: fru Selma Ljunggren, adr. Hagfors.

Vadstena:

Representant: fröken Hilda Sjölander.

Valbo:

Representant: fröken Hedvig Brovall, adr. Överhärde, Mackmyra.

Vara:

Representant: fru Billing.

Vindeln:

Representant: fru Ingeborg Holmström-Vifell, adr. Folkhögskolan.

Vång:

Representant: fröken Ebba Holgerson, adr. Johannishus.

Västra Strö:

Representant: fröken Anna Viktor, adr. Trollenäs slott, Trollenäs.

Ordförande i länsförbunden 1914 äro:

Blekinge länsförbund: fru Augusta Tønning, adr. Ronneby.

Dalarnas länsförbund: fru Karin Gelhaar, adr. Högbo, Avesta.

Gävleborgsförbundet: vakant.

Förbundet för Göteborgs- och Bohuslän: fru Frigga Carlberg,
adr. Göteborg.

Jämtlands länsförbund: fru Anna Sellström, adr. Östersund.

Jönköpings länsförbund: fröken Emma Aulin, adr. Jönköping.

Skaraborgs länsförbund: fru Andriette Florén, adr. Mariestad.

Skåneförbundet: fru Anna Wicksell, adr. Lund.

Stockholms länsförbund: fru Alma Lénström, adr. 70 A Grevture-
gatan, Stockholm.

Södermanlands länsförbund: fru Augusta Widebeck, adr. Strängnäs.

Upplands länsförbund: fru Ellen Hagen, adr. Uppsala.

Värmlands länsförbund: fru Gerda Hellberg, adr. Karlstad.

Älvsborgsförbundet: fröken Ingrid Bergius, adr. Vänersborg.

Örebro länsförbund: fröken Maja Forsslund, adr. Kopparberg.

Östergötlands länsförbund: fröken Jenny Wallerstedt, adr. Linköping.

Översikt

över Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.
Lokalföreningarnas bildande. Medlemsantalet 31 december 1913.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Alby	Västernorrlands	1913	Mars	2	116	—
Alfta	Gävleborgs	1912	Mars	29	16	—
Alingsås	Älvsborgs	1913	April	13	34	—
Alnö	Västernorrlands	1912	December	1	40	—
Alvesta	Kronobergs	1907	Augusti	31	18	—
Arboga	Västmanlands	1904	November	16	61	—
Arvidsjaur	Norrbottnens	1907	»	2	50	—
Arvika	Värmlands	1905	»	29	124	—
Askersund	Örebro	1911	April	28	41	—
Avesta-Krylbo	Kopparbergs	1909	Februari	9	134	—
Axvall	Skaraborgs	1912	Mars	22	17*	4
Bengtstors	Älvsborgs	1912	»	13	13	—
Björknäs-Franö	Västernorrlands	1911	Januari	17	25	—
Boden	Norrbottnens	1913	April	3	32	—
Bollnäs	Gävleborgs	1909	Mars	24	200	—
Bomhus	»	1909	Februari	17	40	—
Borgholm	Kalmar	1907	November	4	13*	—
Borlänge-S:t Tuna	Kopparbergs	1911	Oktober	13	79	—
Borås	Älvsborgs	1908	Maj	7	99	—
Bräcke	Jämtlands	1908	»	10	25	—
Charlottenberg	Värmlands	1910	Mars	12	37	—
Degerfors	Örebro	1909	Oktober	31	35	—
Edane	Värmlands	1913	September	14	14	1

Edsvalla	Värmlands	1906	November	18	24	2
Eksjö	Jönköpings	1904	December	2	64	2
Elmhult	Kronobergs	1907	Juli	16	29	—
Enköping	Uppsala	1908	Februari	10	18*	—
Eringsboda	Blekinge	1910	Oktober	23	96	—
Eskilstuna	Södermanlands	1908	Februari	3	61	2
Eslöv	Malmöhus	1903	December	4	73	11
Falkenberg	Hallands	»	Maj	5	25	3
Falköping	Skaraborgs	1908	Mars	17	229	—
Falun	Kopparbergs	1905	December	11	111	—
Filipstad	Värmlands	»	Mars	26	32	2
Finspång	Östergötlands	1913	Maj	18	58	4
Flen	Södermanlands	1909	Mars	6	85	—
Forshaga	Värmlands	1911	April	9	24	3
Färgelanda	Älvsborgs	»	»	25	24	—
Färila	Gävleborgs	»	Mars	25	19*	—
Gislaved	Jönköpings	1908	Januari	30	23	—
Gnesta	Södermanlands	1907	Oktober	9	27	5
Gräbbestad	Göteborgs	»	Augusti	7	51	—
Grängesberg	Kopparbergs	1905	December	28	33	—
Gränna	Jönköpings	1907	September	13	36	—
Gällivare-Malmberget	Norrbottnens	1904	Januari	10	234	—
Gävle	Gävleborgs	1903	April	4	930	20
Göteborg	Göteborgs	1902	Oktober	7	44	—
Hallsberg	Örebro	1909	»	30	85	—
Halmstad	Hallands	1903	April	24	19*	—
Hamrånge	Gävleborgs	1909	Mars	19	36	—
Hanebo-Kilafors	»	1912	»	27	68	1
Haparanda	Norrbottnens	1907	November	19	11	—
Haverö	Västernorrlands	1913	Augusti	31	44	—
Hedemora	Kopparbergs	1906	Maj	10	13	1
Hijo	Skaraborgs	1908	Mars	26	53	8
Horn	Östergötlands	1913	December	1	184	—
Hudiksvall	Gävleborgs	1913	»	3	28	6
Huskvarna	Jönköpings	1903	November	28	184	3
Hvetlanda	»	1905	December	7	28	—
			Transport		4,239	78

* Medlemsantalet för 1912; uppgift för 1913 saknas.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Hälsingborg	Malmöhus	1903	Februari	19	4,239	78
Härnösand	Västernorrlands	1904	Mars	2	198	—
Hässleholm	Kristianstads	1907	September	22	89	—
Hör.....	Malmöhus	1913	December	6	29	—
Hörby	»	1906	»	6	15	—
Järpen	Jämtlands	1911	Februari	1	65	—
Järvsö	Gävleborgs	1911	»	1	36	—
Jönköping	Jönköpings	1912	April	13	20	—
Kalmar	Kalmar	1906	Mars	8	218	5
Karlshamn	Blekinge	1907	April	6	107	—
Karlskoga	Örebro	1905	Maj	15	97	4
Karlskrona	»	1907	»	15	92	7
Karlstad	Blekinge	1904	April	9	121	—
Katrineholm	Värmlands	1903	Mars	16	290	—
Kil	Södermanlands	1913	Oktober	13	40	—
Kiruna	Värmlands	1906	December	15	39	—
Klippan	Norrbottnens	1913	Februari	9	125	—
Kopparberg	Kristianstads	1908	December	2	53	—
Kristianstad	Örebro	1906	Januari	31	55	—
Kristinehamn	Kristianstads	1906	November	21	154	—
Krokstrand	Värmlands	1910	April	8	72	—
Kumla	Göteborgs	1910	Juni	26	135	7
Kärböle	Örebro	1906	April	28	53	—
Köping	Gävleborgs	1913	Mars	27	18	—
Landskrona	Västmanlands	1908	April	21	74	—
Lidköping	Malmöhus	1903	»	6	147	—
Lilla Edet	Skaraborgs	1913	November	13	32	—
Limmared	Älvsborgs	1908	Maj	2	11*	—
Lindesberg	»	1913	»	3	6	1
Linköping	Örebro	1905	December	12	29	4
	Östergötlands	1903	Maj	2	205	—
	Transport					

Linsäll.....	Jämtlands	1913	Februari	25	31	—
Lit.....	»	1913	September	7	15	—
Ljungby.....	Kronobergs	1907	Augusti	5	58	—
Ljungkile... ..	Göteborgs	1913	Mars	—	—	—
Ljusdal.....	Gävleborgs	1907	Augusti	17	85	—
Los... ..	»	1913	—	—	—	—
Ludvika.....	Kopparbergs	1905	December	10	25	—
Luleå.....	Norbottens	1907	Juli	11	184	—
Lund.....	Malmöhus	1903	Januari	24	179	—
Lyceby.....	Blekinge	1906	Mars	10	7	—
Lysekil.....	Göteborgs	1907	November	6	56	—
Malmö.....	Malmöhus	1903	April	21	327	1
Malung.....	Kopparbergs	1913	December	14	24	—
Martestad.....	Skaraborgs	1904	November	21	81	—
Markaryd.....	Kronobergs	1908	Januari	31	36	—
Marstrand.....	Göteborgs	1908	Juli	6	88	—
Mellerud.....	Älvsborgs	1911	November	26	14	2
Mjölby.....	Östergötlands	1913	Oktober	27	18	—
Motala.....	»	1909	November	17	160	—
Munkfors.....	Värmlands	1910	April	4	34	—
Neder-Kalix.....	Norbottens	1907	Augusti	10	22*	—
Nora.....	Örebro	1905	December	17	36	—
Norberg.....	Västmanlands	1909	November	5	40	4
Norrahamnar.....	Jönköpings	1907	Januari	3	35	—
Norrköping.....	Östergötlands	1903	Oktober	24	165	—
Norrsundet.....	Gävleborgs	1909	Mars	19	10*	—
Norrälje.....	Stockholms	1905	November	6	55	—
Nyköping.....	Södermanlands	1903	Februari	9	96	—
Nässjö.....	Jönköpings	1909	December	13	33	—
Ockelbo.....	Gävleborgs	1909	Mars	21	34	—
Osby.....	Kristianstads	1911	September	14	24	2
Oskarshamn.....	Kalmar	1907	November	22	78	—
Oviken.....	Jämtlands	1908	April	7	33*	—
Persberg.....	Värmlands	1913	November	23	17	—
Piteå.....	Norbottens	1907	Juli	10	25	—
Ronneby.....	Blekinge	1903	April	24	130	—
			Transport		9,120	115

* Medlemsantalet för 1912; uppgift för 1913 saknas.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
Rönninge-Tumba	Stockholms	1912	Juni	21	9,120	115
Sala	Västmanlands	1912	Februari	16	57	3
Sandviken	Gävleborgs	1907	Juni	2	50	—
Segersta-Landa	»	1912	Mars	17	41	—
Segmon	Värmlands	1913	Maj	24	18	1
Sigruna	Stockholms	1907	Augusti	20	25	4
Simrishamn	Kristianstads	1907	December	8	15	1
Skara	Skaraborgs	1903	November	27	61	4
Skee	Älvsborgs	1911	»	12	12	—
Skellefteå	Västerbottens	1907	Juli	8	34	—
Skurup	Malmöhus	1909	Augusti	26	15	2
Skutskär	Uppsala	1906	April	4	50	—
Skövde	Skaraborgs	1909	September	4	25	—
Sollefteå	Västernorrlands	1906	Oktober	22	47	—
Stenstorp	Skaraborgs	1909	Augusti	1	27	—
Stockholm	Stockholms	1902	Juni	4	3,230	—
Storvik	Gävleborgs	1907	December	15	22	—
Strängnäs	Södermanlands	1906	Februari	14	80	1
Strömstad	Göteborgs	1906	»	16	51	5
Sund-Skön	Västernorrlands	1910	»	23	41*	—
Sundsvall	»	1903	December	4	182	—
Surte	Älvsborgs	1910	Maj	7	40	1
Svartvik	Västernorrlands	1910	Februari	26	62	—
Sveg	Jämtlands	1913	»	24	26	1
Säftele	Värmlands	1907	»	7	39	4
Söderhamn	Gävleborgs	1903	Januari	9	98	—
Söderköping	Östergötlands	1907	December	30	107	6
Södertälje	Stockholms	1906	November	9	73	—
Sölvesborg	Blekinge	1911	Februari	9	99	—
Tidaholm	Skaraborgs	1906	Maj	4	24	16
	»	1906	»	15	—	—

Tierp	Uppsala	1909	Oktober	17	15*	2
Tingsryd	Kronobergs	1907	Januari	22	22	—
Tomelilla	Kristianstads	1913	Juli	2	44	1
Torrskog	Älvsborgs	1912	Juli	14	24	—
Torsåker	Södermanlands	1909	Mars	19	20	—
Tranas	Gävleborgs	1909	April	—	10*	—
Trelleborg	Jönköpings	1910	November	22	21	—
Trollhättan	Malmöhus	1906	Maj	5	50	2
Uddevalle	Älvsborgs	1907	September	12	158	4
Ulricehamn	Göteborgs	1905	Februari	10	113	4
Umeå	Älvsborgs	1908	Oktober	1	35	3
Uppsala	Västerbottens	1903	November	24	178	3
Valdemarsvik	Uppsala	1903	Mars	21	304	—
Varberg	Östergötlands	1912	December	5	35	—
Vaxholm	Hallands	1903	April	20	119	—
Vimmerby	Stockholms	1905	November	26	86	4
Vivsta varv	Kalmar	1908	Mars	7	8	—
Vänersborg	Gotlands	1906	September	17	119	—
Västervik	Västernorrlands	1910	Februari	23	75	—
Västerås	Älvsborgs	1904	December	6	46	—
Västkinde	Kalmar	1913	Oktober	27	176	—
Våxjö	Västmanlands	1906	December	13	30	—
Ystad	Gotlands	1912	December	27	100	—
Änimskog	Kronobergs	1903	Mars	23	91	—
Ätvidaberg	Malmöhus	1907	December	7	10*	4
Ängelholm	Älvsborgs	1912	Mars	2	17	1
Örebro	Östergötlands	1908	Oktober	18	122	—
Öregrund	Kristianstads	1903	April	23	150	2
Örnsköldsvik	Örebro	1903	Maj	13	40*	—
Östersund	Stockholms	1907	Augusti	12	60*	—
Östhammar	Västernorrlands	1907	November	30	183	—
Öxnered	Jämtlands	1903	December	14	33	—
	Stockholms	1908	Februari	1	61	5
	Älvsborgs	1908	April	5	—	—
			Transport		16,355	199

* Medlemsantalet för 1912; uppgift för 1913 saknas.

Föreningens namn	Län	År	Månad	Dag	Medlemsantal	
					Kvinnor	Män
<i>Fittaler:</i>						
Bräkne-Hoby	Blekinge	1912			16,355	199
Grödinge	Södermanlands	1913	Juni	12	8	—
Hybo	Gävleborgs	1912	Mars		5	—
Järna	Stockholms	1912			7	—
Kantorps	Södermanlands	1913	Oktober	26	15	—
Klinte	Gottlands	1913	Januari	26	11	—
Kungsör	Södermanlands	19	November	27	19	—
Leksand	Kopparbergs	1907			37	—
Ljungsbro	Östergötlands	1909			53	—
Mariestad	Södermanlands	1907	Augusti	18	22	—
Muskossel	Norrbottnens	1911			11	—
Mörtrum	Blekinge	1912			9	—
Nettraby	Kronobergs	1912			8	—
Strömsnäs bruk	Södermanlands	1913			9	—
Trosa	Värmlands	1910	April	3	13	—
Uddeholm	Östergötlands	1904			21	—
Vadstena	Gävleborgs	1912	Mars		10	—
Valbo	Södermanlands	1913	Oktober	16	27	—
Valla	Skaraborgs	1911			22	—
Vara	Västerbottnens				6	—
Vindeln	Blekinge	1913	Mars	29	10	—
Vång	Västerbottnens				5	—
Vännäs	Malmöhus				8	—
Västra Strö	Malmöhus	1912			145	—
Till L. K. P. R. direkt anslutna medlemmar						
			Summa		16,858	199

STADGAR

för

Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

§ 1.

Landsföreningen är en sammanslutning av lokalföreningar och, på ort där ingen sådan finnes, direkt anslutna medlemmar, som verka för att svensk kvinna må erhålla politisk rösträtt och valbarhet på samma villkor som svensk man.

§ 2.

Varje lokalförening väljer sin egen styrelse och antager sina egna stadgar, vilka dock icke få vara stridande mot landsföreningens.

§ 3.

Mom. A. I spetsen för landsföreningen står en centralstyrelse, som är sammansatt av tre medlemmar från Stockholmsföreningen samt en medlem från var och en av övriga lokalföreningar.

Mom. B. Medlem av centralstyrelsen och eventuellt suppleant för henne för nästa kalenderår utses å allmänt höstsammanträde inom den lokalförening de skola representera. Justerat valprotokoll insändes före november månads utgång till det löpande årets centralstyrelse.

Mom. C. Centralstyrelsen äger att, därest det befinnes lämpligt och möjligt, anställa fast resetalare. Denna blir under sin funktionstid medlem av centralstyrelsen.

§ 4.

Mom. A. Centralstyrelsen har årligen ett ordinarie sammanträde å mellan ledamöterna överenskommen tid och plats. Mellan sammanträdena föras förhandlingarna skriftligt. Flertalets mening utgör styrelsens beslut. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Mom. B. Centralstyrelsemedlemmar, lokalföreningar, lokalstyrelser och enskilda medlemmar av lokalstyrelser äga rätt att väcka förslag till ämnen att å centralstyrelsens årsmöten behandlas.

Avgörandet, huruvida föreslaget ämne skall upptagas, tillkommer centralstyrelsen.

Mom. C. Centralstyrelsen utser på sitt ordinarie sammanträde inom sig landsföreningens ordförande.

§ 5.

Centralstyrelsens av Stockholmsföreningen valda medlemmar samt landsföreningens ordförande, ifall hon ej tillhör dessa, utgöra ett verkställande utskott. Till sekreterare och skattmästare väljer V. U. inom eller utom sig i Stockholm bosatta kvinnor, vilka uppbära av centralstyrelsen för varje år bestämda arvoden.

§ 6.

Mom. A. Centralstyrelsen utgör organ för de var för sig självständiga lokalföreningarnas gemensamma uppträdande samt beslutar angående alla sådana åtgärder, som taga deras samfälliga verksamhet i anspråk. I fråga om åtgärder, som röra gemensamt uppträdande för uppnående av landsföreningens mål, äro lokalföreningarna pliktiga att ställa sig centralstyrelsens beslut till efterrättelse.

Mom. B. Förslag från lokalförening angående gemensamma åtgärder hänskjutas alltid till centralstyrelsens avgörande. Dock må ärende, som av centralstyrelsen avslagits och änyo upptagits av minst 6 föreningar, i sista hand avgöras genom behandling i alla de särskilda lokalföreningarna, varvid den mening, som biträdes av flertalet lokalföreningar, blir landsföreningens beslut.

Mom. C. Åtgärder, som angå den politiska ledningen av landsföreningens arbete, exempelvis hänvändelser till regering och riksdag, äro av gemensam natur och må icke utan centralstyrelsens medgivande av någon lokalförening självständigt företagas.

§ 7.

Centralstyrelsens verkställande utskott förmedlar behandlingen av de frågor, som stå under centralstyrelsens avgörande, samt sörjer för verkställigheten av dess beslut. I sådana utomordentliga fall, då särskilda omständigheter göra ett hänvändande till hela centralstyrelsen omöjligt, har verkställande utskottet myndighet att besluta och handla efter bästa övertygelse i landsföreningens namn.

§ 8.

Till bestridande av utgifterna för det gemensamma arbetet inbetalar varje lokalförening före april månads utgång till centralstyrelsens skattmästare ett belopp, som motsvarar 35 öre pr medlem. Till grund för beräkningen lägges antalet föreningsmedlemmar 31 dec. föregående år.

För under jan.—mars löpande året bildade föreningar erlägges avgiften efter beräkning av antalet medlemmar 31 mars och inbetalas under april. För under april—juni löpande året bildade föreningar erlägges avgiften efter beräkning av antalet medlemmar 30 juni och inbetalas före september månads utgång. Senare under året bildade föreningar befrias från avgift under kalenderåret.

Direkt anslutna medlemmar betala 1 kr.

§ 9.

Landsföreningens räkenskaper granskas av två i Stockholm bosatta revisorer, vilka jämte två revisorssuppleanter väljas av

styrelserna inom de fem största lokalföreningarna. Års- och revisionsberättelser utsändas under mars månad varje år till lokalföreningarnas styrelser, vilka äga bevilja eller vägra centralstyrelsen ansvarsfrihet. Justerat protokoll om decharge insändes före april månads utgång till V. U.

§ 10.

Mom. A. För att beslut om ändring av dessa stadgar skall vara giltigt, skall ändringsförslaget antagas av två på varandra följande centralstyrelsemöten, och å det senaste biträdas med minst $\frac{2}{3}$ av de röstande. Centralstyrelsens ändringsförslag tillställas där-
efter lokalföreningarnas styrelser, vilka framlägga det vid närmaste föreningssammanträde. Till stadgeändringens antagande fordras att minst $\frac{2}{3}$ av föreningarna biträda detsamma.

Mom. B. Rätt att väcka stadgeändringsförslag tillkommer centralstyrelsemedlemmar, lokalföreningar, lokalstyrelser och enskilda medlemmar av lokalstyrelser.

Rösträttslitteratur.

- Gustaf A. Aldén:** *Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter.* 15 öre.
- F. A. Bather, M. A., D. Sc., F. R. S.:** *Till de svenska männen.* Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 6 öre; 4:50 pr 100 ex.
- Nathanael Beskow:** *Till frågan om kvinnans politiska rösträtt.* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
- Ezaline Boheman:** *Riksdagsmannavalen 1911 och kvinnornas rösträttsfråga.* Utgivet av L. K. P. R. 3 öre.
- Hilma Borelius:** *Varför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigat?* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.
- Anna Bugge-Wicksell:** *Gifta kvinnors kommunala rösträtt.* Utgivet av L. K. P. R. 25 öre pr 100 ex.
- Frigga Carlberg:** *Varför fru Håkansson gick in i rösträttsföreningen.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.¹
- Varför fru Håkanssons dotter gick in i rösträttsföreningen.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.
- När begreppen klarna.* Dramatisk bagatell i 2 scener. Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 25 öre.
- Samma don.* Dialog. Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 25 öre.
- Vem löser bojan?* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre.
- Några skäl varför kvinnorna icke skola ha politisk rösträtt.* Monolog av en motståndare. Efter amerikansk förebild. 10 öre.
- Huru kvinnorna fingo politisk rösträtt.* Översättning från Cicely Hamiltons och Christopher St. Johns engelska original. 50 öre.
- Varför böra kvinnorna erhålla politisk rösträtt?* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R.
- Carrie Chapman Catt:** *Går kvinnorösträttsrörelsen framåt?* Jämte en kort biografi över Mrs. Catt av Ezaline Boheman. Utgivet av L. K. P. R. 15 öre.
- Teresia Eurén:** *Uppåt.* Dikt. Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 1:50 pr 100 ex.

¹ Av Göteborgs F. K. P. R. utgivna flygblad, brevkort m. m. rekvideras genom fröken Hildur Öijer, Göteborg 1.

- H. E. Hallberg:** *Kvinnan i hemmet och samhället.* Utgivet av L. K. P. R. 5 öre.
- Ann Margret Holmgren:** *Mor Karin.* Utgivet av L. K. P. R. 3 öre.
- Anna Kleman:** *Kvinnans medborgarrätt.* 25 öre.
- Sigrid Kruse:** *Grannarna.* Utgivet av L. K. P. R. 2 öre.
Nykterhetsfrågan och kvinnornas rösträtt. Utgivet av L. K. P. R. 90 öre pr 100 ex.
- Selma Lagerlöf:** *Hem och stat.* Utgivet av Falu F. K. P. R. 5 öre.
- Klara Lindh:** *Den svenska kvinnorösträttsrörelsens historia i korta drag.* Utgivet av L. K. P. R. 5 öre.
- Sofi Lindstedt:** *Varför böra religiöst övertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen?* Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
- Ragnhild Modin:** *Bröllopet på Ensillre.* 25 öre.
- Gulli Petrini:** *Kvinnorösträttens riksdagshistoria.* Utgivet av L. K. P. R. 50 öre.
Landstingens uppgifter och betydelse. Utgivet av L. K. P. R. 5 öre. 3 kr. pr 100 ex.
- Stina Rodenstam:** *Den unga kvinnans praktiska fostran.* Utgivet av Gävleborgs länsförbund.
- Hilda Sachs:** *Kvinnornas rösträtt.* 25 öre.
- K. A. Sheppard:** *Kvinnorösträtten på Nya Zeeland.* Utgivet av L. K. P. R. 40 öre.
- Karolina Själander:** *Varför ha de religiöst intresserade kvinnorna hittills så litet deltagit i rösträttsarbetet?* Utgivet av Gävle F. K. P. R.
- Mathilda Staël von Holstein:** *Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt.* Utgivet av L. K. P. R. 25 öre (priset nedsatt från 50 öre).
- Georg Stjernstedt:** *Den svenska kvinnans rättsliga ställning.* 60 öre.
- Elin Wahlquist:** *Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga.* Utgivet av L. K. P. R. 3 öre.
- Lydia Wahlström:** *Statsintresset och kvinnans rösträtt.* Utgivet av L. K. P. R. 40 öre.
Principerna för kvinnans rösträtt. Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.
Lärdomar av den kvinnliga rösträttsrörelsen. Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.
Högerkvinnorna och den nuvarande situationen. Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 5 öre.
Den svenska kvinnorörelsen. 45 öre.

Anna Whitlock: *Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?*
Utgivet av Stockholms F. K. P. R. 10 öre.

Elin Wägner: *Ett val.* Utgivet av Göteborgs F. K. P. R.

Alice Zimmern: *Kvinnornas rösträtt i skilda länder.* Med ett förord av Mrs. Chapman Catt. 50 öre (nedsatt från 1 kr.).

Hjalmar Öhrvall: *Kvinnans anställande i statstjänst.* Utgivet av Uppsala F. K. P. R. 5 öre.

Anvisningar för rösträttsföreningarnas styrelser och deras funktionärer.

Festskrift utgiven med anledning av Ann Margret Holmgrens 60-årsdag. 75 öre.

Huru kunna gifta kvinnor förvärva kommunala rättigheter? 25 öre pr 100 ex.

Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen. 60 öre pr 100 ex.

Minneslista. (7:de uppl.) 5 öre.

Om sättet att bilda rösträttsföreningar och att leda förhandlingar. 5 öre.

Opinionsyttringen 1913. Flygblad nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 7. Utgivna av L. K. P. R.

* * *

The International Woman Suffrage Alliance. Report of sixth Congress, Stockholm, Sweden. June 12, 13, 14, 15, 16, 17, 1911. Kr. 1:50.

Den internationella kvinnliga rösträttsalliansens sjätte kongress i Stockholm 1911 Utgivet av fru Augusta Widebeck, Strängnäs, 50 öre.

The International Woman Suffrage Alliance. Report of seventh Congress, Budapest, Hungary. June 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 1913. Kr. 1:50.

Adress of the President at the seventh Congress of the I. W. S. A. Budapest. 10 öre.

Report of Woman Suffrage in Norway, presented at Budapest. June 1913. 10 öre.

Woman Suffrage in Practice 1913, published by The International Woman Suffrage Alliance. Kr. 1:50.

Rösträttsbrevkort m. m.

Brevkort med porträtt och uttalanden av kända förkämpar för kvinnans politiska rösträtt:

Ser. I utgiven av Göteborgs F. K. P. R. 5 öre pr st., 50 öre pr 12 st.
 » II » » Uppsala F. K. P. R. 5 öre pr st., 50 öre pr 12 st.
 » III » » Paul Heckschers förlag. 10 öre pr st., 1 kr. pr 12 st.

Agitationsbrevkort för namninsamlingen, utgivet av L. K. P. R.
 5 öre pr st., 4 kr. pr 100.

Agitationsfrimärke, utgivet av L. K. P. R. 2 öre pr st., i kartor om 50 st.

Läskpapper, konstnärligt utstyrt, utgivet av Göteborgs F. K. P. R.
 5 öre pr st.

Pappersservetter med rösträttsmärket. 50 öre pr bunt om 25 st.
 Utgivna av Göteborgs F. K. P. R.

Minatyrbordvimpel med rösträttsmärket. Utgivet av Göteborgs F. K. P. R. 50 öre.

Rösträttsspelet. 50 öre.

Rekvisitioner av litteratur, brevkort m. m. ställas till

L. K. P. R:s expedition

6 Lästmakaregatan, Stockholm.

Telefoner: Riks Norr 6 00; Allm. tel. 147 29.

Öppen alla vardagar kl. 12—5 e. m.

RÖSTRÄTT FÖR KVINNOR.

Tidning utgiven av Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

Utkommer den 1 och 15 i var månad. Pris pr år 1 kr. Lösnummer 5 öre. All prenumeration sker genom posten.

Redaktion och Expedition:

6 Lästmakaregatan, Stockholm. Telefoner: Riks Norr 6 00; Allm. tel. 147 29.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Centralstyrelsens årsberättelse 1913	3
Lokalföreningarnas årsberättelser 1913	25
Filialer	87
Kassaförvaltarens rapport	88
Revisionsberättelse	90
Länsförbundens årsberättelser	91
Ordförande och centralstyrelsemedlemmar 1913	98
» » » 1914	117
Ordförande i länsförbunden 1914	135
Översikt över L. K. P. R. Lokalföreningarnas bildande. Medlemsantal 31 dec. 1913	136
Stadgar för L. K. P. R.	143
Rösträttslitteratur	146

